

SESAMNYTT

Styrelse och funktionärer 2025

Åldermän och skrän

Sesams stadgar

Så gör du för att ge och få

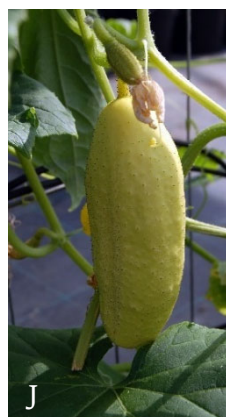
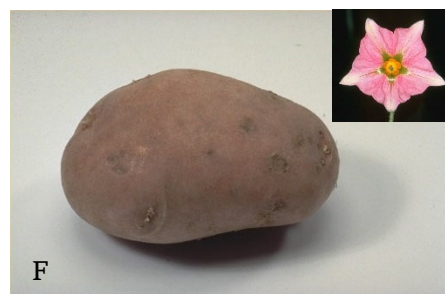
Årets erbjudanden

Medlemsregister

Vik dina egna fröpåsar

GDPR

WEB-VERSION med några rättelser gjorda efter tryckningen. Utan medlemsmatrikel.

- A. Purpurvinda 'Star of Yelta' (*Ipomoea purpurea*). Foto: Lena Ansebo.
- B. Dill 'Como' (*Anethum graveolens*) NGB 20379. Foto: Svein Ø. Solberg, NordGen via GenBIS.
- C. Vete 'Lantvete från Dalarna' (*Triticum aestivum*) NGB 6673. Foto: Svein Ø. Solberg, NordGen via GenBIS.
- D. Kålrot 'Baggens' (*Brassica napus*) NGB 21723. Foto: Agneta Magnusson, via GenBIS.
- E. Trädgårdsmälla 'Mormors spenat' (*Atriplex hortensis*) NGB 18058. Foto: Svein Ø. Solberg, NordGen via GenBIS.
- F. Potatis 'Silla' (*Solanum tuberosum*) NGB 3392. Foto: Kerstin Brismar (stora bilden), Lennart Erjefält (lilla bilden), NordGen via GenBIS.
- G. Gräart 'Bjurholms gräart' (*Pisum sativum*) NGB 24334. Foto: Linnea Svensson, NordGen via GenBIS.
- H. Tomat 'Rousa' (*Solanum lycopersicum*). Foto: Lena Ansebo.
- I. Gräart Biskopens ärtor (*Pisum sativum*) NGB 17866. Foto: Karin Persson (stora bilden) Nationella Genbanken, Johan Axelsson (lilla bilden) NordGen, via GenBIS.
- J. Gurka 'Opphem-Gärstad' vit (*Cucumis sativus*) NGB 25812. Foto: Lena Ansebo, NordGen via GenBIS.
- K. Jättenattljus (*Oenothera glazioviana*). Foto: Lena Ansebo.
- Framsidas bild:
Läkemalva (*Althaea officinalis*). Foto: Lena Ansebo

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRENINGEN SESAM, STYRELSEN OCH FUNKTIONÄRER 2025	4
NÅGRA ORD FRÅN.....	5
...ORDFÖRANDEN.....	5
...ÅRSBOKSREDAKTÖREN	5
STADGAR.....	6
DET HÄR ÄR ÅRETS ERBJUDANDEN	7
Så här gör du för att.....	7
KÖKSVÄXTER.....	8
• FRUKTER	8
• FRÖ	16
• BLAD	25
• STJÄLKAR	27
• LÖK.....	27
• ROTFRUKTER	28
SÄD	33
KRYDDVÄXTER	33
MEDICINALVÄXTER.....	35
GRÖNGÖDSLINGSVÄXTER.....	36
SPÅNADSVÄXTER.....	36
OLJEVÄXTER.....	36
FÄRGVÄXTER.....	36
FRUKT, BÄR	36
BLOMMOR, PRYDNADSVÄXTER.....	36
MEDLEMSMARIKEL per den 15 januari 2025.	41
FRÖPÅSAR	54
SÅ HANTERAS DINA PERSONUPPGIFTER.....	55
SKAFFA FRÖSÅLL	55
FRÖODLINGSBOKEN – ANDRA UPPLAGAN!.....	56

FÖRENINGEN SESAM, STYRELSEN OCH FUNKTIONÄRER 2025

FÖRENINGEN

Adress: Föreningen Sesam
c/o Börje Borgström
Langelandsgatan 36
164 43 Kista

E-post: info@foreningensesam.se

Hemsida: www.foreningensesam.se

Plusgironummer: 17 89 98-1

Swish: 123 113 11 19

Medlemsavgift: 150 kr/år, inträdesåret 200 kr. Familje-medlem 30 kr/år.

Medlem utanför Sverige: 250 SEK/år, inträdesåret 300 SEK.

SESAMNYTT, Redaktör

M 922 Hildegard Nufer
Hallsta Mellankvarn
590 46 Rimsforsa
sesamnytt@gmail.com

ÅRSBOKEN, Redaktör

M 1839 Lena Ansebo
ansebolena@gmail.com

FRÅGOR OCH SYNPUNKTER

Allmänna frågor ställs till

M 257 Börje Borgström 076 – 788 80 30

Frågor om odling, fröodling, sorter, fröer Kontakta
åldermannen för den gröda det gäller.

Medlemsregister

Frågor angående ditt medlemskap eller medlemsregistret skickas till med e-post till medlem@foreningensesam.se.

Hjälper också till att hitta medlemmar i din närhet.

Hemsida

Frågor, tips, förbättringsförslag angående vår webbplats skickas till webb@foreningensesam.se

Mässansvarig (Älvsjömässan)

M 2595 Florian Maindl 070-149 70 72

Utskick till nya medlemmar

M 1918 Helena Nilsson och Erik Karlsson
favvohen@hotmail.com

Kurssamordnare

M 922 Hildegard Nufer, hildegard.nufer@gmail.com

Frösäll

M 5566 Kjell Englund, kjell.gi.englund@gmail.com

Kontaktperson för åldermän

M 3513 Jasmine Waara, 073-781 46 06,
jasmine@tradgardstrollet.se

Facebook-grupp för medlemmar

STYRELSEN

Ordförande

M 3513 Jasmine Waara
Gyllby 232
748 94 Örbyhus
073-781 43 06
jasmine@tradgardstrollet.se

Vice ordförande

M 3280 Catrine Jonsson
Gumboda 270
915 94 Änåset
073-681 45 65
catrinjon@gmail.com

Sekreterare

M 4349 Malin Krig
Bulsjö Skogvaktarbostaden
573 76 Ydre
073-021 33 58,
malinkrig@gmail.com

Informationssekreterare

M 257 Börje Borgström
Langelandsgatan 36
164 43 Kista
076-788 80 30
borje.borgstrom@gmail.com

Kassör

M 1986 Cia Nystam
Diskusvägen 14
122 40 Enskede
072-202 90 09
kassor@foreningensesam.se

Ledamot

M 5080 Jenny Frimodig
Göstahult 218
655 94 Karlstad
070-496 94 19
jenny.kreek@gmail.com

Ledamot

M 6027 Axel Melbin
Studentvägen 20 A
752 34 Uppsala
070-614 34 94
axel.melbin@hotmail.com

Ledamot

M 1839 Lena Ansebo
Starrarps Öreväg 38-77
275 68 Vollsjö
0733-664882
ansebolena@gmail.com

Suppleant

M 4570 Anna Jutehammar, 076-876 18 65
anna.jutehammar@gmail.com

VALBEREDNING

M 305 Olle Johansson, sammankallande,
070-669 07 88

M 922 Hildegard Nufer, hildegard.nufer@gmail.com

M 156 Henrik Norbeck, 070-881 31 78

REVISOR

M 3095 Maria Törnfeldt, 070-233 69 03

Revisorsuppleant

M 307 Agneta Börjeson, 070-572 66 77

KONTAKTPERSONER FÖR UTLÄNDSKA SYSTEMORGANISATIONER

Arche Noah – Österrike

M 2595 Florian Maindl

KVANN – Norge

M 305 Olle Johansson

Maatiainen – Finland

M 4382 Maria Svens

ÅLDERMÄN OCH SKRÅN

Beta (inkl. mangold)

M 257 Börje Borgström, 076-788 80 30
borje.borgstrom@gmail.com

Bondböna

M 257 F Annika Carlsson, 072-570 81 16
annikaborje@yahoo.se

Chili (inkl. paprika)

M 3280 Catrine Jonsson, 073-681 45 65
catrine.jon@gmail.com

Gurka och melon

M 3293 Birgitta Pettersson, 073-639 99 92
birgitta.m.pettersson1@gmail.com

Krydd och medicinalväxter

M 922 Hildegard Nufer
hildegard.nufer@gmail.com

Kål

M 305 Olle Johansson, 070-669 07 88
olle.erik.johansson@gmail.com

Kålrot och rova

M 305 Olle Johansson, 070-669 07 88
olle.erik.johansson@gmail.com

Lök och klyftlök

M 6107 Helena Taivassalo,
tradgardsbrev@gmail.com

Majs

M 156 Henrik Norbeck, 070-881 31 78
henrik@norbeck.nu

Morot

M 4830 Ismahni Björkdötter, 070-306 34 60
ismahni@gmail.com

Målla och spenat

M 3513 Jasmine Waara, 073-781 43 06
jasmine@tradgardstrollet.se

Palsternacka

M 430 Matti Leino, 076-724 86 66
matti.wiking.leino@gmail.com

Persilja, blad- och rot-

M 1517 Pernilla Almgren, 073-366 84 45
pernillaalmgren@gmail.com

Potatis

M 4037 Cecilia Andersson, 070-442 56 78.
cecilia@langvallen.se

Prydnadsväxter

M 4382 Maria Svens
osterbottniskafoero@gmail.com

Rädisa och rättika

M 2595 Florian Maindl, 070-149 70 72
florian.maindl@proton.me

Sallat, cikoria, endiver

M 3905 Marianne Käfer, 076-836 33 46,
skogsfe@mail.com

Selleri

vakant

Squash, pumpa

M 2753 Andreas Jonsson, 070-949 04 28
4ndre4s@gmail.com

Svartrot, haverrot och rotkardborre

M 2204 Britt-Marie Andersson, 076-789 89 79
britttis@hotmail.com

Sädesslagen

M 430 Matti Leino, 076-724 86 66
matti.wiking.leino@gmail.com

Tomat

M 1186 Monica Larsson, 0413-172 64
monica.s.larsson@gmail.com

Trädgårdsböna

M 1186 Monica Larsson, 0413-172 64
monica.s.larsson@gmail.com

Ärt

M 3089 Susanne Arvidsson, 070-338 52 20
sann.arvidsson@gmail.com

Övriga baljväxter

M 3927 Lina Hirsch, 073 - 988 19 40
hirsch.lina@gmail.com

NÅGRA ORD FRÅN...

...ORDFÖRANDEN

Det är mörka tider. Mörkt utanför mitt fönster och ute i världen. Då lyser kulturarvssorterna upp lite extra, tycker jag. För mig representerar de det envisa livet, på något vis. Det eviga, som fortsätter och förhoppningsvis finns kvar långt efter att jag själv kilat vidare. För att odla sitt eget frö är att odla sitt hopp.

Att fröodla gammelsorter handlar ju inte om att vara en nostalgisk bakåtsträvare, tvärtom! Gamla sorter behövs för att kunna skapa nya sorter, och man måste inte välja; visst kan du odla både kulturarv och moderna sorter – det gör jag. Och, oavsett om du fröodlar få sorter eller många, så håller du ju själva kunskapen om fröodling vid liv. Bara det är mycket värt. Faktiskt ovärderligt.

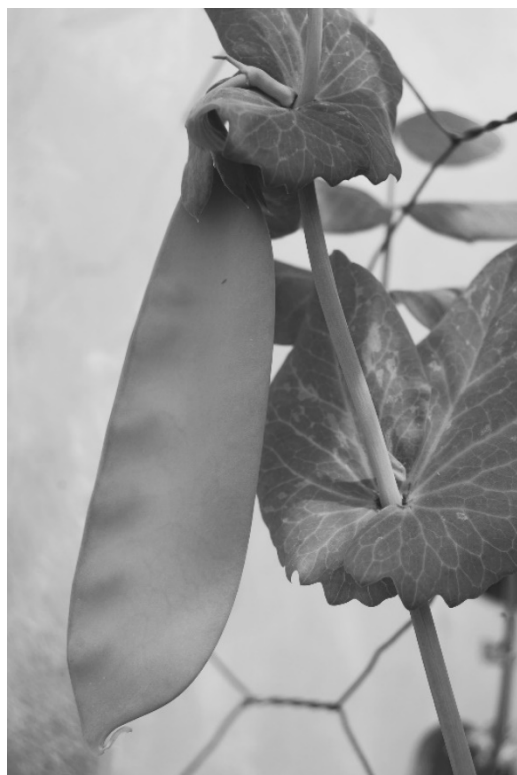
Kanske kan mina barn och barnbarn också få njuta av "Lokföraren", Klint Karins kålrot och Tierps arvlök i framtiden. Det är en fin tanke i alla fall, och jag tycker om att få känna mig som en liten del av något större.

Hoppas du får ett riktigt fint odlingsår 2025!

Allt gott,

Jasmine Waara, M 3513

Ordförande

Gräsockerärten 'Lokförare Bergfälts jätteärt'
(*Pisum sativum*).

Foto: Svein Solberg, NordGen, via GenBIS.

...ÅRSBOKSREDAKTÖREN

Tack för alla erbjudanden till Årsboken 2025! Vi har många spännande sorter att bekanta oss med, och bland dem ett helt gäng potatisar.

Själv erbjuder jag i år två sorter – en tomat som jag odlat för skråkistan och en prydnadsväxt. Det är jag nöjd med, efter detta snigelår. Fast jag hade tänkt erbjuda fem... Rödbetsodlingen var fin och lovande, men många av fröna rasade ner i täckhalmen innan jag hann skörda så det räckte bara till skråkistan. Palsternackan har jag jättemycket frö av men grobarheten är inte så bra så den vill jag inte erbjuda. Bondbönan kan jag inte hitta... Påsen kommer säkert fram nu efter att årsboken gått i tryck. Jag kanske erbjuder den nästa år.

I år ska jag pröva att fröodla spetskål och majs för första gången. Jag har bra förutsättningar för båda växtslagen. Källaren under huset är fuktig och kall så där vilar kålstammarna över vintern. Och jag har lyckan att ha stor odlingsyta och långt till annan majsodling. Det ska bli kul! Nu börjar det kli i fingrarna och längtan efter jord under naglarna smyger sig på. Årsboken är klar och dagarna blir ljusare!

Jag instämmer med Jasmine och önskar er ett gott odlingsår!

Lena Ansebo, M 1839

Årsboksredaktör

Lite statistik:

Kategori / Antal	Årets (2025)	Förra årets (2024)
Erbjudare	204	206
Förstagångs-erbjudare	40	44
Erbjudanden	1075	1093
Erbjudna sorter	799	765
Nya sorter för föreningen	147	128

STADGAR

för

Föreningen Sesam

sällskap för fröodling och beskydd av kulturväxter i Sverige.

§ 1

Sesam är en ideell förening som verkar för att bevara den årtfliga mångfald som finns hos trädgårdens och åkerns växter och att bevara äldre kulturväxter i odling, öka sortimentet och introducera nya sorter.

Nämnda uppgifter vill föreningen söka förverkliga främst genom föreningens och medlemmarnas eget arbete med att bevara och insamla värdefulla sorter. Vad som är en värdefull sort bör tolkas brett, då vi inte vet vad som kommer vara värdefullt i framtiden. Samtidigt vill vi främst arbeta med växter som är praktiskt användbara i vår hushållning.

Kunskapen om fröodling och annan förökning är av stort värde och har vital betydelse i bevarandearbetet. Föreningen vill utveckla och sprida denna kunskap inom och utom föreningen. Föreningen vill även insamla och sprida kunskap om de sorter vi arbetar med.

§ 2

Sesam organiseras på liknande sätt som äldre tiders skråväsende. Läringar kallas de medlemmar som lär sig fröodla. Gesäller är de som i teori och praktik har visat att de kan fröodla en eller flera köksväxter. Fröodlingen av en viss köksväxt eller grupper av köksväxter leds av en ålderman. Gesällerna uppföröker varje säsong en viss mängd frö åt Sesam. De praktiska arrangemangen av fröodlingens organisation bestäms av styrelsen.

§ 3

Medlemmar i föreningen kan normalt endast vara fysiska personer. Fullbetalande fysiska medlemmar kallas ordinarie medlem. Personer som tillhör samma hushåll som ordinarie medlem kan bli familjemedlemmar. Styrelsen kan även besluta att anta föreningar och institutioner som stödjande medlemmar.

Ordinarie medlem och familjemedlem är, till skillnad från stödjande medlem, valbar till förtroendeuppdrag inom föreningen.

Till hedersledamot kan årsmötet utse person som på ett framstående sätt främjat föreningens syften. Hedersmedlem är befriad från att betala medlemsavgift, samt har för övrigt samma rättigheter och skyldigheter som ordinarie medlem.

Årsmötet kan utesluta medlem som skadar föreningen eller verkar mot föreningens syften.

§ 4

Medlemsavgift och inträdesavgift för nya medlemmar fastställs av årsmötet för nästkommande verksamhetsår. Årsmötet fastställer också avgift för stödjande medlem och familjemedlem.

§ 5

Styrelsen sammanställer årligen en medlemsbok på basis av medlemmarnas rapporter. I medlemsboken ingår bl a medlemmarnas fröerbjudanden.

§ 6

Föreningen håller årsmöte i november. Extra möte hålls om styrelsen finner detta önskvärt. Dessutom skall extra möte hållas om minst en femtedel av Sesams medlemmar begär det.

Styrelsen bestämmer tid och plats för årsmöte och extra möte. Kallelse skall utgå senast två veckor innan det äger rum.

Beslut kan endast fattas i de frågor som anges i kallelsen. Beslut fattas med enkel majoritet. Endast ordinarie medlem och familjemedlem som är personligen närvarande kan delta i omröstning. Röstning genom fullmakt är inte möjlig.

Vid årsmötet skall följande behandlas;

Val av ordförande, sekreterare och två justeringsmän vid mötet

Fråga om årsmötet är behörigt utlyst

Styrelsens årsberättelse

Revisorns årsberättelse

Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för föregående års förvaltning

Fastställande av eventuella arvoden till styrelseledamöter och funktionärer

Val av ordförande i föreningen

Val av styrelseledamöter och suppleanter

Val av revisor och revisorssuppleant

Fastställande av årsavgift och inträdesavgift

Val av valberedning

Motioner till årsmötet

Ärenden som styrelsen vill förelägga årsmötet

Styrelsens förslag till det kommande verksamhetsåret

Motioner till årsmötet skall vara styrelsen till handa senast den 30 september.

§ 7

Föreningens firma tecknas av ordföranden och kassören var för sig.

§ 8

Föreningens verksamhet leds av en styrelse som skall bestå av minst fem ledamöter inklusive ordföranden. Årsmötet väljer styrelsens ordförande och övriga ledamöter, men bestämmer för övrigt ej fördelningen av poster inom styrelsen. Vid behov kan årsmötet även välja suppleanter. Mandattiden är 1 år för ordföranden, 2 år för övriga ledamöter samt 1 år för eventuella suppleanter. Ledamöterna väljs växelvis, så att hälften väljs vartannat år.

Styrelsen utser inom sig vice ordförande, kassör och sekreterare samt inom eller utom sig övriga erforderliga funktionärer. Övriga funktionärer som ej ingår i styrelsen äger rätt att delta i dess överläggningar men ej i dess beslut.

Styrelsen är beslutsför om mer än hälften av ledamöterna är närvarande och bland de närvarande finns ordföranden eller vice ordföranden. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Ett beslut måste bifallas av minst tre ledamöter.

Styrelsen sammanträder då ordföranden eller minst tre ledamöter begär det.

§ 9

Föreningens verksamhetsår och räkenskapsår är 1 oktober till 30 september. Styrelsen skall föra räkenskaper som vederbörligen avslutade skall överlämnas till revisorn före 20 oktober. Revisionsberättelsen skall sedan vara styrelsen tillhanda senast sju dagar före årsmötet.

§ 10

Ändring av dessa stadgar kan ske på årsmöte med två tredjedels majoritet.

§ 11

Beslut om upplösning av föreningen kan endast fattas vid två på varandra följande föreningsmöten, med minst sex månader mellan dessa och med minst två tredjedels majoritet. Mötet beslutar om Sesams tillgångar.

DET HÄR ÄR ÅRETS ERBJUDANDEN

På följande sidor hittar du årets erbjudanden av fröer och vegetativa förökningsdelar. Efter varje sortbeskrivning anges **givarnas medlemsnummer i fetstil**. Personen bakom numret hittar du i medlemsmatrikeln. Det finns en tendens att välja givare med låga nummer, men försök välja även högre nummer.

Bokstaven G efter medlemsnumret = enbart åldermän, gesäller, funktionärer (inkl. styrelsemedlemmar och kursledare) samt årets givare får ta del av erbjudandet. **Sortnamn i kursiv stil** visar att sorten är ny inom föreningen. **Beteckningen usn** betyder "utan sortnamn". **Utvecklingstid** = från sådd till skörd (för konsumtion). Ibland anges förkortning D för dagar.

Så här gör du för att...

... få...

Var uppmärksam på om givaren uttryckligen vill bli kontaktad först. En del vill stämma av ifall det finns frö kvar, några vill själv ordna kuvert och porto och ersättas för detta (självkostnadspris). Det står då MAILAS, SMS eller KONTAKTAS invid adressen i matrikeln, eller vid ett enskilt erbjudande. Står inget av detta så vill givaren inte bli kontaktad innan, och du gör enligt nedan.

Du får be om max 5 sorter från samma givare.

... få frö

Sänd ett kuvert med

- en förfrågan med ditt namn och medlemsnummer
- färdiga fröpåsar (inte för små!), märkta med sortnamn på respektive påse
- ett väl tilltaget antal lösa frimärken (du får överflödiga i retur)
- ett svarskuvert stort nog för påsarna med frö och med din adress påskrivnen.

Anpassa påsar, kuvert och porto efter frönas storlek.

... få lökar, potatis och andra knölar

Sänd ett vadderat kuvert stort nog att rymma utsädet, innehållande förfrågan, påsar märkta med sortnamn, frimärken (för potatis: porto för minst 250 g) och en klisterlapp med ditt namn och adress.

... få ympris och sticklingar

Sänd ett stort tåligt svarskuvert, frimärken (ympris: porto för minst 500 g), plastpåsar med lite torv/tidningspapper/annat att packa kvistar/sticklingar i och en klisterlapp med ditt namn och adress. Tänk på att till rotade sticklingar (till exempel myntor) behövs plats för både skott och rötter.

... ge frö

Du bestämmer själv hur mycket du vill/kan ge bort. Men det är önskvärt att du ger så mycket att mottagaren kan odla normalt (exempel morot: att på friland så såpass tätt att en viss gallring behövs) och sedan för den egna fröodlingen kan välja ut tillräckligt många bra fröplantor att skörda frö från för att kunna bevara sortens arvsanlag.

Vid god grobarhet kan man förslagsvis utgå ifrån följande ungefärliga mängder frö per portion:

Korsbefruktare, små frön, frilandssådd:

200-400 frön / 0,5-1 g. (Ex: kålrot, sallat, morot)

Korsbefruktare, små frön, förkultivering:

ca 100 frön. (Ex: selleri, kål, lök)

Korsbefruktare, medelstora frön, frilandssådd:

100-200 frön / 1-2 g. (Ex: beta, svartrot, rädisa).

Gurka, squash och pumpa: 20-40 frön

Tomat och paprika: 10-15 frön

Ärtor, bönor och bondbönor: 20-30 frön

Majs: 150 frön

Sädesslagen: 100-1 000 frön / 3-30 g.

... ge lökar, potatis och andra knölar

Av potatis ges förslagsvis 3 knölar per önskad sort. Hönsäggstora knölar är att föredra. Av andra knölar och lökar ges efter eget tycke. Leverans bör i södra och mellersta Sverige ske i april, i norra Sverige i maj, för att undvika att utsädet fryser under transporten.

... ge ympris och sticklingar

Ympris ska vara årgamla skott, inte äldre. Packa växtmaterialet i fuktat packmaterial i plastpåsar i kuvertet. Växtmaterialet bör skickas i början av veckan för att minska risken att det ligger i varma postlokaler över helgen och mår dåligt.

SKICKA DIN FÖRFRÅGAN

före 15 april 2025

KÖKSVÄXTER

• FRUKTER

GURKA *Cucumis sativus*

'Arboga vit'

Trinda 20 cm vita gurkor, litet fröhus. Oslagbar smak. Passar för bänkodling. Gammal svensk sort, sannolikt från 1800-talet. Försvann efter 1950-talet men återfanns i genbanken i Gatersleben, Tyskland i början på 2000-talet. **5378**

'Opphem-Gärstad' vit

En vit frilandsgurka. Donerad av M 134 Granath som ärvt den av sina morföräldrar. Ursprungligen från Rystad socken, Östergötland. **307**

'Spacemaster 80'

Kompakt frilandsgurka, även lämplig för kruka. Riklig skörd av 15-20 cm långa mörkgröna gurkor. Kan skördas små för inläggning. **3106**

MELON

'Crimson Sweet'

Citrullus lanatus, vattenmelon. God, något sen fruktsättning. Rött fruktkött. Bör förödlas och odlas i växt-hus. **6349**

'Petit Gris de Rennes'

Cucumis melo, cantaloupe-melon. Ganska små frukter med grönt skal. Orange fruktkött med söt god smak. Kräver växthus. **4100**

SOMMARSQUASH

Cucurbita spp.

'Dongyan vit'

C. pepo. Mycket tidig sort från norra Kina. Variabelt utseende, gula, vita och gröna frukter i olika form och storlek. Som mogen lagrar den väl, håller minst 9 månader. Tål nordligt klimat, funkar på friland till zon 7. **3977, 4657, 6601**

'Lebanese White Bush'

C. pepo Zucchini-gruppen, syn. Cousa-squash. Ger frukter med ljusgrönt vitprickigt tunt skal och vitt fast kött. Goda som små, men även när de blivit större. Mycket lämplig för ugnsbakning. Väl utväxta med hårt halmfärgat skal kan de lagras länge. **2562**

'Spagettipumpa'

C. pepo. Blekt gulgröna frukter 1-3 kg, 10-15 frukter per planta. Mild smak. Fruktkött likt spagetti. **2477**

PUMPA *Cucurbita* spp.

'Atlantic Giant'

C. maxima Mammoth-gruppen. Rankande planta. Runda orangea frukter på 16-210 kg. Används i tävlingar, kan ge enormt stora frukter (världsrekord 2021 på 1225 kg). **5212**

'Hubbard Large Blue'

C. maxima Hubbard-gruppen. Blågrön frukt, orange kött, 4-12 kg. Kan lagras i minst ett år. Från år 1798. **2167**

'Lady Godiva'

C. pepo. Nakenfrö-pumpa. Skalfria frön med nötaktig smak. Kan ge 0,5 kg frö per frukt. Frukter på 1-5 kg. Trådigt, smaklöst fruktkött. Rankande. **4100**

VINTERSQUASH/-PUMPA

Cucurbita spp.

'Blue Hubbard'

C. maxima. Mycket gammal vintersquash. Medelstora gråblå frukter, 2-15 kg. Lång utvecklingstid men tålig och lagringsduglig. Funkar norrut. **3977**

'Blue Kuri'

C. maxima, syn. 'Blå Hokkaido'. En hubbardpumpa med ljus blågrå, plattrunda frukter på 1-2 kg. Gult fruktkött med god nötig smak. Mycket bra lagringsegenskaper och delikat i soppor, pajer m.m. Ranklängd 3-5 m. **2255**

'Gem Squash'

C. pepo. Små, mörkgröna till nästan svarta, runda frukter. Sydafrikansk sort. **5539**

'Golden Nugget'

C. maxima. Busktyp. Mycket tidig med runda till plattrunda orangea frukter med fast sött kött och utsökt smak. Ger bra skörd även i norra Sverige. Kan förvaras länge i rumstemperatur. North Dakota, USA. **6279**

'Hopi Orange'

C. maxima. Rankande. Plattrund, ibland spetsig mot blomfästet, åsig med rödorange något ojämnt skal, 3-7 kg. Kraftigt orange kött med utmärkt smak, lämplig till allt man kan göra med pumpa. Mycket lagringsduglig. Anrik sort från ursprungsamerikanerna Hopi. **3877**

'Kroshka'

C. maxima. Tidig och tålig rysk sort. Mycket god och hållbar vid lagring. Ljusgråa plattrunda frukter på 2-3 kg, ibland mer. Rankande. **2315, 3977**

'Nagydobosi'

C. maxima. Rankande. Frukten är silvergrön med orange fruktkött. God och söt. **5359 G**

'Uchiki Kuri'

C. maxima Hubbard-gruppen, syn. 'Orange Hokkaido' och 'Red Kuri'. Orangea droppformade frukter som är mycket lagringsdugliga. Fast kött. Mycket god kastanjeliknande smak efter ca 2 månaders lagring. Väger runt 1,5 - 2 kg. Ca 95 dagar. Japansk sort. **3089, 3101, 5637 G**

ÖVRIGA GURKVÄXTER

Djungelgurka

Melothria scabra, Cucamelon (eng). Växthus eller mycket skyddat läge. Klättrande växtsätt, eller hängande i ampel. Ger massor av små (2-5 cm) grönvita frukter med distinkt smak, utmärkta till mjölkysyrning och inläggning. Används omogna. Självbefruktande. **5539**

Korila

Cyclanthera pedata, syn. inkagurka. Rankande, upp till 3-4 m, snabbväxande, stöddes. Frukter klubbformiga, 6-8 cm, grön- och vitrandiga. Skördas omogna, max 5 cm, äts rå i sallader, kokt som grönsak, i inläggningar. Förkultiveras. Varm odlingsplats. **6694**

CHILI / KRYDDPAPRIKA

Capsicum sp.

[SHU=Scoville Heat Units]

'Abchazskij Ostryi'

C. annuum. Frukt 5-7 cm med salmiaktoner och god hetta. **2415 G**

'Aji'

C. baccatum. Frukten är 10 cm stor, orange, ganska tjockväggig. Medelstark med massor av god smak. Mycket bra till pulver. Stor planta. **1305**

'Aji Cristal'

C. baccatum. Röd som mogen, 7-8 cm. Saftig, fruktig smak med inslag av citrus. Medelstark och ganska tidig. **2415 G**

'Aji Habanero'

C. baccatum. Blir 80-90 cm hög. Koniska frukter, 5-7 cm, mognar från creme till klargult. Mild med rökiga inslag. Från Mexiko. **1305**

'Aji Rivo'

C. baccatum. Från Madagaskar. Ca 1 m hög planta med långa grenar. Frukten, 10x3 cm, är röd och randigt åsad. Tidig, rikgivande. 5 000 SHU. **1598, 2415 G**

'Aji Verde'

C. baccatum. Stor yvig buske. Frukt ca 10 cm, används grön omogen. Medeltidig. 30 000-50 000 SHU. **2168**

'Aleppo'

Syn. Halaby, Halab. En gammal och populär sort från Mellanöstern där den används t.ex. torkad och mald till pulver eller som flingor. Ger röda avlånga frukter med fruktig smak och ton av kummin och med lagom hetta. **2167**

'Amarillo'

C. baccatum, syn. 'Aji Amarillo'. Stor buskig planta. Frukten är avlång (10 cm), orange, ganska tjockväggig. Medelstark med god smak. Mycket bra till paprikapulver. Sen. 40 000-50 000 SHU. **2167**

'Anaheim'

C. annuum. Stabil samlad planta. 10-20 cm stora frukter, mild (0-500 SHU), söt och kryddig smak. Ger mycket röd färg. Gott paprikapulver med sting. Kulturarvsort. **1598**

'Arizona Black'

Plantan kan bli över en meter hög. Mörkt gröna/lila blad, mycket vackert. Lila blommor. Frukten upprätt, riklig och avlång, ca 2 cm (inte rund som sorten med namn 'Arizona'). Medelhet. **2415 G**

'Baccatum from Michu'

C. baccatum. Hög planta, långa grenar, bör spaljeras. Konisk, röd frukt med flaskformad bas, 8x2 cm. Tidig, rikgivande. 30 000-60 000 SHU. **1598, 2415 G**

'Beaver Dam'

C. annuum. Kompakt vacker planta. Stora koniska mörkröda frukter. Aromatisk, ganska mild. **2629, 6317**

'Big Jim'

C. annuum, syn. 'NuMex Big Jim'. Höjd 60-90 cm. Frukterna är 20x5 cm med tjocka väggar. Alla mognar samtidigt. En av de bästa att frysa in. Kan sätta frukt även under heta, torra förhållanden. **2167**

'Bonsai-chili'

C. annuum var. *minimum*. Kompakt planta, ca 30 cm hög. Rikligt med 5-15 mm små, uppåtriktade, röda frukter under hela året. Het. Trivs bra på fönsterbrädan. Troligen från Umbrien, Italien. **3905**

'Buena Mulata'

C. annuum. Avlång, slank, frukt som mognar från mörkviolett över gul, orange till djupt röd. Kan användas i alla stadier, men utvecklar sin fulla smak när den är helt mogen. Tydlig hetta, inte överväldigande. Från Mexiko. **1986, 5618, 7219**

'Chiluaele Negro'

C. annuum. 40-70 cm hög. Brunröda, koniskt runda frukter ca 3x4 cm. Sen. 1 500-3 000 SHU. Molechili från Oaxaca, Mexiko. **5863**

'Chiluaele Rosso'

C. annuum. Ca 60 cm hög. Cylindrisk, bucklig, skruvad mörkröd frukt, 8x3 cm. Ganska tjockväggig. Medeltidig. 1 500-2 000 SHU. Molechili från Mexiko. **2415 G**

'Chimayo'

C. annuum. Ca 70 cm hög, spretig planta med långa grenar. Röd, konisk, något åsad frukt, 10 x 3 cm. Medeltidig. 4 000-6 000 SHU. **1305**

'Dedo de Mocha'

C. baccatum, även kallad 'Sweet Aji'. Inte så stark. Mognar sent. **1598**

'Demon Red'

C. annuum. Kompakt (25-35cm), småbladig planta med 3-4 cm långa röda, stående frukter. Relativt stark - cirka 30 000-50 000 SHU. Passar bra ute och inomhus i krukor och urnor. Bra att torka (hela, flakes eller pulver). **3905**

'Espelette'

C. annuum. Syn. 'Ezpeleta', 'Piment d'Espelette'. En 80 cm hög, ganska stabil planta. Konisk, 10-13 cm, blankt röd frukt med tjockt fruktkött. Medeltidig. 1 500-4 000 SHU. **3905**

'Folklore'

Rikgivande planta med små koniska frukter avsedda till sött paprikapulver. **2167**

'Gorria'

C. annuum. Röda frukter som påminner lite om jalapeños i formen. Mild till medelstark. Kan användas till pulvertillverkning. Från Baskien. **4100**

'Guatemalarocoto' gul 2

C. pubescens. Ca 1,5 m hög planta med tvårummiga, gula, flaskformigt tillplattade frukter 5,5x3,5 cm. Sen. Ca 20 000 SHU. **2415 G**

'Habanero Dulce'

C. chinense. Rosa habanero utan styrka men med massor av habanerosmak. Rikbärande. **5079**

'Habanero Orange'

C. chinense. Plantan ca 60 cm, väl-grenad. Ger rikligt med små (3-5 cm) veckade orangea frukter med smak av mango. Het, 100 000 SHU. 150 dagars utvecklingstid. **5079**

'Habanero Purple Peach'

C. chinense. Låg, buskig planta. Lila och persikogul frukt, 15 000-30 000 SHU. **5079**

'Hangjiao 6 Pulsar'

C. annuum, syn. 'HJ6 Pulsar' (Space Pepper). Ca 60-70 cm hög. Röda frukter, upp mot 20 cm långa, 4 cm breda, både raka och veckade. Produktiv. Är en av 400 grönsakssorter som sändes ut i rymden och tyngd-löshet av kinesiska forskare. **3106**

'Hot Lemon'

C. baccatum. Rikligt med små, tunn-väggiga, gula, citronformade frukter, 1,5-3 cm långa. Tydlig citronsmak, het. Bra till pulver. (Förväxla ej med 'Habanero Hot Lemon'.)

1305, 1986, 2167, 4356, 5212

'Hot Paper Lantern'

C. chinense. Medelhög stabil planta med ca 6 cm långa frukter med ingröpta sidor längst ner. Tidig och rikgivande. 100 000 SHU. **1305**

'Jalapeño Black'

C. annuum. Ca 50 cm hög. Långa koniska frukter, 5-7 cm, som skiftar från blankt svart till grönt till mörkrött. Saftigt, mildt kött. **2167**

'Jamaican Bell'

C. baccatum. Syn. 'Nepalese Bell'. Ca 1 m hög. Klarröda frukter, ser ut som klockor. God smak, medelstark. Frisk sylrig doft, påminner om rabarber. **1764, 2255, 2415 G**

'Jamaican Yellow'

C. chinense. En karibisk chili. Ca 60 cm hög. Frukterna blir ca 5 cm, går från limegrönt till klargult/orange vid mognad. Smak rökig med inslag av aprikos, päron och citron. Het, upp till 150 000 SHU. **1305**

'Jamy'

C. baccatum. 80 cm hög planta med långa, spretiga grenar. Konformade, 6 cm långa, orangea frukter. Medeltidig/sen. 5 000-15 000 SHU. **1598**

'Lemon Drop'

C. baccatum. Mycket kraftigväxande planta. 7-10 cm långa, koniska, ljusgula frukter med fruktig citrussmak och hetta. Rikgivande. **2000**

'Mirasol'

C. annuum. Syn. 'Guajillo' (som tor-kad). Ca 50 cm hög. Röda frukter som växer i upprätta klasar. 5 000-30 000 SHU. Den torkade formen används i det mexikanska köket till mole, enchiladasås, marinader, salsa mm. **1305**

'Murupi Doce'

C. chinense. Syn. 'Habanero Rio'. 60 cm hög, stabil men lite spretig. Av-långa, ca 5 cm, röda, buckliga frukter. Aromatisk doft. Medeltidig/sen. Ca 2 000 SHU. **1305**

'Naso di Cane'

C. annuum. Namnet är italienska för hundnos. Mörkröda trubbspetsiga röda frukter med medelhätta. Rik-givande. **3106**

Piments caraiibe et mozambique. 1828. Descourtilz, J. Theodore; Descourtilz, M. E.; Pichard. Flore médicale des Antilles, ou, Traité des plantes usuelles :des colonies Françaises, Anglaises, Espagnoles et Portugaises /par M. E. Descourtilz ; peinte par J. Th. Descourtilz.

'Padron'

C. annuum. Används grön omogen, grillad eller helstekt i olja som tapas i Spanien. **1598, 1978**

'Pajskoe Naslanchdenie'

C. annuum. Röd, konisk, tjockväggig, medelhet chili. Rikgivande. Tidig. **2315**

'Pebre d'Envinagarar'

C. baccatum. Mognar från ljusst gulgrönt (mild smak, ingen styrka) via gult till rött (heta). Oregelbundet långsmala, 9 x 2 cm, med markerad spets, tunt kött. Omogna frukter används till vinägerinläggningar. Från Mallorca, Spanien. **5618**

'Pimenta da Nayde'

C. chinense. Ca 150 cm hög, stabil planta. Grönlila blad och blommor. Svartlila frukt ca 4x2 cm. Sen. Stark, 30 000-50 000 SHU. **1305**

'Rain Forest'

C. baccatum. Medelstora ovala frukter, röda vid full mognad. Plantan ger stor skörd. Medelhet. **2415 G**

'Santa Fe Grande'

C. annuum. Låg planta, 50 cm hög. Koniska frukter. Saftiga, lite tjockare väggar. Medelstark. **1978**

'Scotch Bonnet'

C. chinense. Meterhög, stabil planta. Ovala, röda, glansiga, buckliga frukter, 4-6 cm. Sen. Ca 300 000 SHU. **1305**

'Scotch Bonnet Chocolate'

C. chinense. Ca 1 m hög med trattformat växtsätt och stora buckliga blad. Frukten är brun, tämligen stor och buckligt åsad. Rikgivande, medeltidig. 300 000 SHU. **5079**

'Scotch Bonnet MOA'

C. chinense. MOA - Ministry of Agriculture. Låg, buskig planta. Gulorange frukt, 300 000 SHU. Jamaicansk kulturarvssort. **5079**

'Scotch Bonnet TFM'

C. chinense. TFM - Trenton Farmers Market. Benämns ofta som "true form" Scotch Bonnet. Låg, buskig planta. Gulorange frukt. 300 000 SHU. **5079**

'Sera Demre'

C. annuum. Avlång, röd frukt, 10-15 cm. 30 000-50 000 SHU. **2415 G**

'Serrano'

C. annuum. Medelhög stadig planta. Glansiga, små, koniska röda frukter ca 6 cm. Tydlig hetta 10 000-23 000 SHU. **2415 G (lite)**

'Sibirisk huspeber'

C. annuum. Liten planta lämplig för krukodling. Korta, konformade, upprättstående, röda frukter. Melanstark. Tål svala växtförhållanden, lär odlas på fönsterbänkar i Sibirien. Från danska Frøsamlerne. **3412**

'Speed Ball'

C. baccatum. Hög stor buske. Frukten 3-4 cm, rund, tjockväggig, röd. Tidig. **3284**

'Tabasco'

C. frutescens. 50 cm hög, buskig planta med 3 cm koniska, röda frukter. Väldigt fuktigt fruktkött! Bäst till sås. 80 000-120 000 SHU. Medeltidig/sen. **1305**

'Tequila Sunrise'

C. annuum. Plantan ca 50 cm hög. Frukt ca 10 cm långa, mognar från grönt till morotsorange. Medelhet. **1978**

'Thai Hot'

C. annuum. Buskig planta med frukter som övergår från gröna som omogna till röda som mogna, 3-4 cm långa. Mycket het, traditionell thailändsk chili. **2167**

'Westlandse Lange Rode'

C. annuum. Långa, smala, röda frukter. Medelhet. Rikgivande. **2415 G**

PAPRIKA *Capsicum annuum***'Antalya'dan'**

Starkväxande. Omogen frukt är gulgrön, mogen röd. 10x4 cm, ca 60 g. Krispigt söt och god. Tidig. **1598**

'Aphrodite'

Stora orangea frukter. Mycket tidig. Ursprung Lettland. [Det finns en sort benämnd 'Aphrodite' som beskrivs som gul blockpaprika. Samma? /Red. anm.] **3980**

'Bulgarisk paprika'

Spetspaprika. Tunnskalig, söt, bra till paprikapulver. Funkar bra i hink i skyddat läge i zon 6. **4549**

'California Wonder'

Mild paprika, ger tjockväggiga röda frukter. För varma utelägen eller växthus. **1338**

'Chiltoma de Nicaragua'

Ca 40 cm hög med långa grenar. Den får 35-40 st cylindriskt åsade röda frukter 7x3,5 cm. Ganska tunt fruktkött, krispig smak. Tidig. **1305**

'Cubo Orange'

Ca 50 cm hög planta. Orange blockpaprika, tjockväggig och söt. Tidig. Rikgivande. **6058**

'Doux Très Long des Landes'

Långa röda frukter, ser ut som chili men smakar paprika. God och fruktig smak. **4753**

'Dumas'

Kallas även tomatpaprika. Halvstora, tomatlika, röda frukter. Tjocka fruktväggar. Mycket söta. Snabbväxande. **1338, 2167, 3106**

'Feher'

Syn. 'Feher Özön', 'Feher Ozon'. Ungersk, gräddgul avlång frukt som vid full mognad övergår i rött. Smakar mycket men ej stark. **2167**

'Ferenc Tender'

Rikgivande, kompakt, kraftig planta för friland och växthus. Först ljusgul sedan röd, spetsig, saftig och god frukt, 10x5 cm. Mycket tidig. **3980**

'King of the North'

Stor sötpaprika, frukter över 250 g. Hög avkastning - minst 10 frukter. Kompakt stadigt växtsätt. Fungerar på friland. **5559**

'Klyaksa'

Syn. 'Blot', 'Blur Pepper'. Bärnstensfärgade frukter med brunlila schatteringar. Stor variation i storlek och form inom samma planta. Robust sort från f.d. Sovjetunionen. **6687**

'Liebesapfel'

En tomatpaprika, dvs har formen av tomat. Stor, röd, mycket tjockväggig frukt med söt och bra smak. **1338**

'Roviga'

Ca 60 cm hög planta. Röda skrynkliga frukter, ca 30 cm. Tidig, utvecklingstid 65 dagar. **5212**

'Urias'

Medelstor röd paprika som ger 10 frukter per planta. Från Dombroca, Lazu, Rumänien. **257**

PHYSALIS**Ananasphysalis**

P. grisea (syn. *P. pruinosa*). Lågväxande, tidig sort. Bra skörd av små frukter. Lätt smak av ananas, sötare än vanlig physalis. Självsteril - odla minst två plantor för bra skörd. **3629**

Gyllenbär 'Goldie'

P. grisea. Söta runda guldgula frukter inneslutna i pappersliknande uppblåst foder. Mogna då de gulnat och faller till marken. Gror snabbare vid 26-27 grader. Frisk sort. **6349**

Tomatillo 'Amarylla'

P. philadelphica, syn. 'Vit Amaryllis' 'White Amarylla'. Ljust gula frukter i lyktlika höljen, sötsyrliga. Sötare än andra tomatillo-sorter. Används till sallader, salsa, sylt och bakverk. Rikgivande. **4675, 5421 G**

Tomatillo 'Aurora'

P. philadelphica. Ljust gula frukter i lyktlika höljen, sötsyrliga. Används till sallader, salsa, sylt och bakverk. Mognar tidigt. Rikgivande. **4675**

Tomatillo 'Queen of Malinalco'

P. ixocarpa. Höjd 120 cm. Större, oval-/päronformad ljusgul frukt med söt, fruktig smak. Tål lättare frost. Minst två plantor krävs för pollinering och fruktsättning. En mexikansk kulturarvssort. **6009**

TOMAT***Solanum lycopersicum*****'Abrikosovij Lapot'**

(Ryska: Aprikos flätad sko.) Ca 160 cm hög. Hela växten och frukterna är ludna som persika eller aprikos. Hallonröda köttiga frukter, 100-220 g, med mild smak. Mycket robust sort med lång skördetid. **3106**

'Afternoon Delight'

Högväxande. Vackra välsmakande bifftomater i rödgult med lila strimmor och mörkt antocyanfärgade axlar. Starkväxande, rikgivande, medeltidig. **5398**

'Airyleaf'

Högväxande, medeltidig, produktiv. Röda, medelstora frukter, ca 200 g, kompakta med litet fröhus, hjärtformade eller något avlånga med spets. Kulturarvssort, Schwarzwald, Tyskland. **257**

'Alice's Dream'

Högväxande. Stor, flerfärgad bifftomat i indigo och gult med röda strimmor. Söt smak med svag citrus-ton. Rik skörd i stora klasar. Eftermognar bra. Motståndskraftig mot bladmögel. Kan odlas på friland. **2168**

'Ambrosia Orange'

Högväxande. En orange körsbärstomat med hög sötma. **1978**

'Ampeltomate Himbeerfarbig'

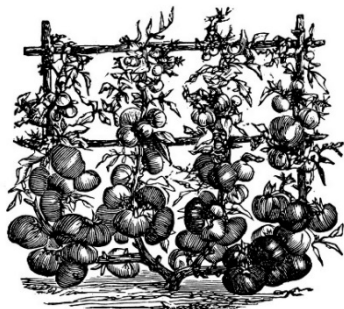
Ampeltomat. Rödrosa körsbärstomater, mycket smakliga söta frukter på 15 g i överflöd. Himbeerfarbig = hallonfärgad. **2209**

'Ananas Bleue Lignée'

Högväxande. Orange-röd-blå frukt med blå linjer, 50-100 g. Mycket god och vacker. **2209**

'Arctic Rose'

Dvärgbusktomat, blir ca 90 cm hög. Kraftiga plantor. Medelstora (100-150 g), buckliga bifftomater, rödrosa färg, välbalanserad söt smak. Tidig, rikgivande. Kan behöva beskärning och stöttning. **2167, 6863**

Espaliered tomatoes, from *Brett's Colonists' Guide*, a handbook of useful knowledge for European settlers in New Zealand, who were not used to southern hemisphere seasons and needed to learn a wide range of new farming skills. 1183.

'Artisan Blush Tiger'

Högväxande. Vackra flikiga blad. Oval körsbärstomat, cremegul till orange med röda strimmor vid mognad. Söt, saftig och tropisk smak. Riklig lång skörd. Tålig mot sprickbildning. **5212**

'Azoychka'

Högväxande. Frukterna är citrongula, runda, något tillplattade, vikt över 200 g. Söt, med inslag av citrussmak. Utvecklingstid 75 dgr. Rysk kulturarvssort. **4937**

'Aztek'

Kruk-/busktomat. Gula körsbärstomater. **1978**

'Bajaja'

Ampel/kruka. Plantan blir ca 40x40 cm. Ger rikligt med små röda körsbärstomater ca 10 g. **5212**

'Barry's Crazy Cherry'

Busktomat. Medelhög. Multifloratyp med många klasar, 40-60 frukter/klase, ljusgula lätt genomskinliga spetsiga körsbärstomater, 3-4 cm. Söt fruktig smak. Framtagen av Wild Boar Farm. **2862**

'Berner Rose'

Högväxande. Stora, rosaröda frukter upp till 500 g. Något sen, men rikbärande och med god smak. Klarar låg temperatur. Från Schweiz. **2167**

'Black Beauty'

Högväxande. Bifftomat med svart skal och rött kött. **4753**

'Black Cherry'

Högväxande. Mycket kraftig växt. Mörkt vinröda körsbärstomater med kraftig smak och kan skördas under lång tid. Ursprung USA. **2167**

'Black Krim'

Syn. 'Noire de Crimee'. Högväxande. Sätter sidogrenar även från fruktklasarna. Bifftomat, stora svarta/blåröda frukter med gråbrun ovansida, 200-300 g. Rik tomatarom. Produktiv. Växthus, fungerar även på friland i skyddat läge. **3106**

'Black Monster'

Högväxande. Körsbärstomat, svart-blå-röd med en ljus, svart "dimma" upptill. 10-20 g. Saftig, söt. **2209**

'Black Plum'

Mahognyröd plommontomat med mörk nacke. Matig, bra pastatomat. Relativt rikgivande. Bra på friland. Resistent mot mjöldagg. Gammal rysk sort. **2167, 4209, 4937**

'Black Russian'

Högväxande bifftomat, svart-röd ovanpå, gröna axlar. Köttig, mild smak, bra till puré och matlagning. Odlas i växthus eller skyddat på friland. **2167, 3293 G**

'Black Strawberry'

Högväxande. Rosaröda körsbärstomater med gula strimmor, mörka axlar. 20-30 g. Sprickfri. Söt. Korsning mellan 'Bosque Blue' og 'Strawberry Tiger'. **2209**

'Black Sweet Cherry'

Högväxande. Körsbärstomat med runda mörkt mahognyröda frukter. Mycket produktiv. **3280 G, 4209**

'Blood Moon'

Högväxande. Bifftomat. Stora buckliga frukter i mycket mörkröda skiftningar. Mycket saftig, söt, smakrik och god. **2000**

'Bloody Butcher'

Busktomat. Ca 1 m hög. Ger goda, rätt stora plattrunda röda frukter med tämligen tjockt skal. Extremt tidig och lättodlad, kan odlas på friland. **4209**

'Bonsai'

Mycket låg, 20-30 cm. Små, röda, runda frukter, 20 g, som blir godast i ett soligt fönster. Mycket tidig, ca 3 månader från sådd till skörd. Rikgivande. **2167**

'Brandywine Orange'

Orange, plattrund tomat, 200-400 g. Medelsen. God. Från USA. **3980**

'Bryssel Svart'

Halvhög körsbärstomat med mycket smak. Krispigt skal som går mot svart. Tillvaratagen under ett besök i Bryssel, då med okänt sortnamn. **2415 G**

'Bundaberg Rumball'

Busk-/Dvärgtomat (s.k. Tree-type dwarf). Blir 60-90 cm hög. Mörkröda/bruna frukter, 30-85 g, med mild söt smak. Utvecklingstid 60 dgr. Framtagen inom Dwarf Tomato Project, Open Source Seed Initiative (OSSSI). **2167**

'Bärnsten' (halvhög)

Halvhög, 60-120 cm, behöver stöd, tjuvas. Bärnstenorange frukt, något större än körsbärstomat. Söt smak med lagom syra. Tidig. Kommer troligen från östra Ukraina **4209**

'California Druv'

Ampel-/kruktomat. Typisk vinbärstomat med enorm växtkraft. Frukter 12-15 mm stora i klasar, som mogna gula, nästan genomskinliga. Mycket produktiv. God resistens mot bladmögel. **4349**

'Candy Sweet Icicle'

Högväxande. Droppformade röda frukter med oregelbundna gula ränder. Söt, rik smak. Från USA. **4753**

'Chadwick'

Högväxande. Liten, rund, trerummig, röd körsbärstomat, svag syra, hög sötma. Medelhög bördighet. Arvesort från före 1950. **4937**

'Cheerio'

Busktomat. Ovala, röda, sötsyrliga och mycket goda körsbärstomater. Köldtålig. **5667**

'Cherokee Purple'

Gammal sort från North Carolina, USA. Högväxande, purpurfärgad, mycket god, söt, biffomat. Lågavkastande. **4753**

'Chilega'

Högväxande. Ger små (10 g) orange-röda mycket söta frukter med frisk smak. Rikgivande, stora klasar med många frukter. Tidig, ger frukt länge. Kan odlas på friland. **5212**

'Chinese Black Pearl'

Högväxande. Mörkt brunröda, nästan svarta körsbärstomater med tunt skal. Fyllig söt smak. **3106**

'Chocolate Marmalade'

Busktomat. Normalstora frukter, gula med bruna axlar. Mycket aromatisk. **1978**

'Dean's Haley's Rainbow'

Högväxande. Variegerat bladverk. Gul cocktailltomat med fyllig söt smak med lätt syrlighet. Framtagen 2016 av Dean Slater. **1978**

'Dina'

Högväxande frilandstomat. Orange frukt, 7 cm, fast och matig. Rysk sort. **2167**

'Djina'

Syn. 'Dina'. [Busktomat/högväxande? -olika uppgifter. /Red. anm.]. Orangea frukter, ca 80 g. Köttet är tjockt med en söt mild smak. Uppges vara från Ukraina, en annan uppgift är Ryssland. **3106**

'Early Siberian' (rund)

Busktomat. Ca 1,2 m hög. Medelstora röda frukter. Tidig. Bra på friland. Trivs även i kallt klimat. (Det finns olika sorter med liknande namn). **2862**

'Ei von Phuket'

Högväxande. Ljusrosa vackra äggformade frukter, 25 g. Växer i kluster. Mycket söt med lite syrlighet. Exeptionell produktivitet. En sjukdomsresistent sort. **2209**

'Eva'

Busktomat. Platttrunda, röda frukter, ca 100 g, bra smak. Tidig, produktiv. Går i växthus men är bäst i kruka och på friland. Rysk sort. **3989**

'Father Frost'

Busktomat. Kompakt planta som producerar många röda frukter med vikter på 80-120 g. Behöver stötta. Tidig, köldtålig. **1978**

'Firecracker'

Ampel-/kruktomat. Gul-/rödrandig avlång frukt, 35 g. Fyllig tomat smak med sötma. **2209**

'Gajo de Melon'

Högväxande. Multiflora-typ. Lysande guldgul körsbärstomat, 30 g. Söt och god. Håller länge efter plockning. **2209**

'Galaxy Queen'

Ger massor med vackra röd-/guldstrippiga frukter, 150-250 g. Mycket god. Ny sort från Lettland. 1,8 m. **2209**

'Galina'

Högväxande. Potatisblad, kraftigväxande. Söt välsmakande körsbärstomat. Tål sämre väder, funkar bra på friland. Troligen en gammal sibirisk sort. **6246**

'Gardener's Delight'

Högväxande körsbärstomat. Röda frukter, rikgivande även på friland. Har fått utmärkelser för sin goda smak. Gammal sort. **4753**

'Gargamel'

Busktomat. Vacker antocyanomat med svarta äggformade frukter med orangea strimor. Söt, fruktig smak med kryddig arom. Tjockt skal, kan lagras ett par månader. Kan odlas på friland. Frisk. **2415 G**

'Gargamella Picasso Striped'

Röd frukt med orangea, gröna, gyllene, svarta och blå ränder, 60-100 g. Tidig och extremt produktiv. Kan lagras efter plockning. Resistent mot svampsjukdomar. 1,6 m. **2209**

'Gelbe Dattelwein'

Högväxande. Multiflora-(MF)-typ med många blommor per klase. Dadel-/droppformad gul frukt, 15 g. Otroligt rikgivande. Bäst i växthus eller varma lägen. Dokumenterad från 1750-talet, Tyskland. **4937, 5212**

'Getonia'

Högväxande. Frukten är röd, rund, slät, varierande i storlek, 70-240 g. Grönt kärnhus. Kraftig tomat smak. Rikgivande. Motståndskraftig mot bladmögel. **4407**

'GiaGiu'

Högväxande, ca 1,8 m. Potatisblad. Liten gul plommomat, ser ut som små citroner. Saftigt kött, söt smak med umami. Är en piennolo-sort, dvs har lång hållbarhet. Från Italien. **2415 G, 6246 G**

'Glacier'

Busktomat. Potatisblad. Plantan blir ca 1 m, stöds och kan tjuvas. Djupröda, smakfulla, medelstora enhetliga frukter, 4-5 cm. Produktiv. Tidig, köldtålig. Från 1985, svensk sort. **1978, 7087**

'Golden Bumble Bee'

Högväxande. Körsbärstomat. Välsmakande frukter på ca 30 g, guld-gula med orangeröda strimmor. **2167**

'Golden Queen'

Syn. 'Yellow Queen'. Halvhög/högväxande biffomat, orangegul, saftig, 190-500 g, fin balanserad smak. Sen. Tålig mot kyligare väder. **1978**

'Goldener Königsberg'

Högväxande. Slank planta med stora tunga, avlånga, orangea frukter, välsmakande och köttiga med len struktur som känns oljig. Produktiv, bäst i växthus, funkar på friland i zon 2-3. Sibirisk sort. **6246 G**

'Grandma's Kiss'

Busktomat. Biffomat, 250-350 g, gul, saftig, söt, mycket rikgivande. **2209**

'Hilds Matina'

Högväxande. 1,5 meter hög, potatisbladig. Röda runda frukter, 70 g. Tidigaste frilandstomaten. Känslig för bladmögel. **3300**

'Hundreds and thousands'

Syn. '100's and 1000's', '100/1000'. Ampeltomat. Extremt rikgivande och dekorativ vinbärstomat. Frukter röda, små. Bra på friland i skyddat läge. Anrik kulturarvssort. **2167, 5212, 7219**

'Irishka'

Busktomat. Ger röda, runda, ibland lite plommonformade tomater, ca 50 g, med fastare kött, ganska tjockt skal. Frisk, ganska tidig. Kan odlas på friland. Passar bra till pastasåser. Motståndskraftig mot bladmögel. Från Ryssland. **6536**

'Japan Tomato Tree'

Syn. 'Japanese Tomato Tree'. Högväxande. Orange mycket stor biffomat. Mycket välsmakande. **2378**

'Jaune Flammée'

Högväxande. Orangea tomater, ca 70 g, i långa klasar. För växthus och skyddade lägen på friland. Söt aromatisk smak med svag syra. Gammal sort från Frankrike. **1764**

'Jolie Coeur'

Högväxande. Stora hjärtformade körsbärstomater med spets, vinröda frukter med lila/brun nacke. 80 dgr. **3106**

'Kangaroo Paw Yellow'

Busk-/Dvärgtomat, en s.k. Tree-type dwarf. Ca 100 cm hög. Runda, klargula frukter, 60-110 g. Utvecklings-tid 75 dgr. Framtagen inom Dwarf Tomato Project, Open Source Seed Initiative (OSSI). **2167**

'Katrina' (normalstor)

Busktomat, ca 50 cm. Normalstora röda frukter. Tidig. [Obs - det verkar finnas en annan 'Katrina' som är cocktailtomat /Årsboksred.] **2478**

'Kenneths piennolo'

Högväxande. Vintertomat med röda små droppformade frukter. Kan lagras. Av okänd sort som odlaren Kenneth Nilsson köpte på NK och sedan delat med sig av. **4675**

'Koralik'

Mycket låg, 20-25 cm hög, med utbrett växtsätt. Tunnskaliga, körsbärsstora, röda, söta frukter. Passar i urnor och på friland. Bra motståndskraft mot bladmögel. **4349**

'Krebs Mandarina'

Högväxande. Stora klasar av små päronformade orangea tomater med väldigt söt och god smak. Uppgifter skiljer sig om sorten är F1-hybrid eller ej. **2862**

'Lemon Tree'

Högväxande. Gula, citronlika frukter, 60-100 g. Mild, rik smak. **1978**

'Lille Lise'

Dvärgbusktomat. Rikligt med röda körsbärstomater. Påminner om 'Bonsai' men något flackare smak. Mycket odlingsvärd. Förädlaren T. Bülow (2008, Danmark) vill inte att sorten säljs, men sprid gärna genom att byta/dela. **5318 G, 5359 G**

'Lundvalls Svarta'

Högväxande. Svart med rött kött, medelstor, god, vacker. Kan odlas på friland i skyddat läge. M 2187 fick den av Lundvall, vet någon sortnamn och ursprung? **2187**

'Mala Cara'

Högväxande. Vintertomat. Potatisblad. Frukterna är medelstora, lite ludna, gul-orange-rosa och smarrika. Starkväxande, rikgivande och ganska sen. **5398**

'Malakit'

Syn. 'Malakhitovaya Shkatulka', Malakitlådan, vilket syftar på gröna smyckeslådor tillverkade av malakit. Högväxande biffomat. Medelstora, plattrunda, olivgröna, köttiga, frukter. God, lite syrlig smak. Från Ryssland. **4753**

'Malinowy Kapturek'

Halvhög. Hallonrosa, små, runda/rundovala, sötsyrliga cocktailtomater. Mycket rikgivande. **1978**

'Matina'

Högväxande. Slankt växtsätt. Röd frukt 50-70 g, tjockt skal, välsmakande. Tidig. Ger mycket även sent på hösten. **5667**

'Matt's Wild Cherry'

Högväxande. Små röda frukter som inte ramlar av. Vildtomat. Mexiko. **1978**

'Mei Wei'

Högväxande. Röda, söta körsbärstomater på långa klasar. Liknar 'Gardener's Delight'. Tidig. För växthus och friland. Ursprung Kina. **257, 5667**

'Micro Purple'

Mycket låg, 20-30 cm. Hela plantan är mörk, får små mörka frukter som skiftar i svart/rött när de mognar. Passar till friland, kruka och i fönster för vinterodling. **5667, 7032**

'Minibel'

Ampel-/kruktomat. Buskig, kompakt, ca 30 cm. Röd körsbärstomat, god och söt. **2478**

'Mongolskyi Karlik'

Syn. 'Mongolian Dwarf', 'Mongolian Dwarf Micro Bush', 'Lazy Favorite'. Dvärgbusktomat. Hängande växtsätt, normalstora röda plattrunda goda frukter. Från Sibirien, Ryssland. **5212, 6246**

'Moskovich'

Busktomat. Röda medelstora frukter. Tidig. Trivs på friland och tål kallare klimat. **2862**

'Nepal'

Högväxande. Röda frukter på upp till 160 g. Intensiv smak. Fungerar på friland. Motståndskraftig mot sjukdomar. Från Himalaya. **43, 4176**

'Nevskij Prospect'

Busktomat. Ca 50 cm hög. Röda, runda frukter, ca 80 g. Tidig. Från Ryssland. **1978**

'Onkel Gustav'

Högväxande. Större körsbärstomater i långa klasar, röda, tunnskaliga, aromatiska, mycket söta. Producerar under lång tid. Från Hannover-Braunschweig-området. **3106**

'Palmiza'

Högväxande. Pastatomat. Orangea spetsiga köttiga frukter, 12-14 cm. Medeltidig, rikgivande. Från Ryssland. **2000, 3300**

'Pantelli'

Högväxande. Vintertomat med frukter i klasar. Röda, små tomater med tydlig spets. 70 dagar. God motståndskraft mot bladmögel. **4349**

'Perfect Storm'

Låg, 0,5 m. Ljusgula frukter med spår av antocyanfärg på axlarna, i storleken 30-80 g. Saftig, sötsyrlig. Klarar varierande väderförhållanden, både svalt och varmt. Sjukdomsresistent. **2209**

'Peter den hållbare'

En hård, gröngul, söt tomat som kan lagras upp till 6 månader. Rund, normalstor. Ursprung är frö från köpt tomat. **4937**

'Plan 9 from Outer Space'

Högväxande. Vacker biffomat med gult kött och rödorange strimmor. Fast och saftig, mycket välsmakande. Rikgivande. Namngiven av Remy Rotella Orłowski, USA, efter en kultfilm från 1958. **5212**

'Polarnye'

Microdwarf. Klarröda, runda, stora körsbärstomater. Mycket söta med lätt syrlighet. Ultratidig, tål köldknäppar ner till +1 °C. **2209**

'Ponderosa' (gul)

Busktomat. En gammal italiensk vintertomatsort som lagras mycket väl. Runda apelsingula frukter med rödrosa kött. Mycket söt och syrlig smak. Mognar sent. (Förväxla ej med sorten 'Ponderosa Pink' som är en biffomat.) **5559**

'Posvjachenie'

Rysk busktomat, 80 cm. Plommon-tomat. Oval, fast frukt, ca 70 g. Ger bra skörd på friland långt upp i Norrland. **2000**

'Prolyco' busk

Dvärgbusktomat. Ca 30 cm hög, ger röda frukter på ca 10 g med hög trans-lykopenhalt. Mycket tidig. **1338, 1978**

'Promyk'

Busktomat med medelstora, goda, söta röda frukter med viss syra. Friland. **2167**

'Purple Dragon'

Högväxande. Gröngula och antocyanlila cocktailtomater, saftiga med rik smak åt det söta hållet. **1978**

'Quadro'

Högväxande. Röd plommonformad, lite kantig, tvårummig frukt till matlagning, men även god rå. Vikt ca 100 g, tunt skal med grön nacke. **5363 G**

'Rebel Starfighter VT-16'

Högväxande. Hjärtformad, grön med antocyan-färgade linjer som går ner längs frukten, 150-400 g. Fräsch, söt, aromatisk smak. Korsning mellan 'Xanadu Picasso' och 'Reinhard Kraft Green Heart'. **2209**

'Ronny'

Högväxande. Gul, köttig och god biffomat. **3980**

'Rosella'

Högväxande. Körsbärstomat. Frukten är rosalila, söt, syrlig med smak av hallon. Rikgivande. **4407**

'Rousa'

Busktomat. Rosaröda frukter, 100-250 g, tre-flerrummig. **1839**

'Saint Pierre'

Högväxande. Röd biffomat, ca 100 g, från Serbien. (Obs! det finns en annan sort som heter S:t Pierre, från Frankrike, med medelstora tomater.) **4753**

'Schneewittchen'

Syn. 'Snow White'. Högväxande. Vit till ljust gul körsbärstomat, 10-11 g. Mycket söt och rikgivande. **6246**

'Sibirjak'

Busktomat. Ca 1 m hög, snabbväxt, tålig och bra på friland. Stora knöliga röda frukter. Kan behöva tjuvas. **2880**

'Silvery Fir Tree'

Syn. 'Silbertanne'. Busktomat. Medelhög, tidig. Frukt ljusröd 100-120 g, plattrund. Dekorativ med sitt flikiga och aningen silvriga bladverk. Från USA. **1978, 2167**

'Stripes of Yore'

Högväxande. Vackra frukter, gula med mörkbruna strimmor från axlarna. Mellanstor, saftig med en söt/syrlig smak. Medeltidig och högproducerande. **1978**

'Sweet 'n' Neat Yellow'

Syn. 'Lemon Sherbert'. Busktomat. Kompakt planta med gula körsbärstomater. **1997**

'Thong'

Busk-/Dvärgtomat. 1-1,4 m. Platt-rund frukt, mörkt olivgrön/lila som mognar till rosa/grönrandig, 100-300 g. 80-85 D. Välbalanserad söt smak. Framtagen av Blane Horton. **5667**

'Tigerella'

Högväxande. Frukt medelstora, röda med gulgröna strimor, något syrliga, välsmakande. Tidig. **2167**

'Tim's Black Ruffles'

Högväxande. Mörkröd biffomat med frukter upp till 200 g men sätter även många mindre. Köttig och smakrik. Nyutvecklade sort, USA. **5667**

'Tomaquet de penjar Can Bogunya'

Högväxande vintertomat. Ljust orangeröda tjockväggiga frukter med liten spets, 50-80 g. Mer syra, inte så söt, vinner i smak under lagring. Hållbar till långt in på våren. **3018**

'Tomaquet de Penjar Petit de Ramallet'

Högväxande. Orangeröd, god frukt med tjockt skal, 25-50 g. Produktiv. Bäst i växthus. Vintertomat, kan lagras länge. Från Katalonien. **2880**

'Turboreaktivny'

Busktomat, ca 50 cm hög. Sibirisk, mycket tidig, ger bra skörd även i kyligt klimat. Röda runda frukter, ca 60-70 g, bra tomatsmak. **4356**

'Vesuvio Giallo'

Högväxande. Gul piennolo-sort, små droppformade frukter. Potatislika blad. Rikgivande. **4176**

'White Sweet Cherry'

Högväxande. Frukt gulvit till nästan helt vit, rund körsbärstomat, 7 g. God söt smak, tunt skal. Tidig, hög-avkastande och långtidsproducerande. Motståndskraftig mot blad-mögel. **1978**

'Vikens körsbär'

Hög, sötsyrlig, mycket god, hög avkastning. **2168**

'Vilma' (busk)

Kruktomat. Skall ej tjuvas. Kompakt, stabilt växtsätt. Rikgivande körsbärstomat med små röda, söta frukter. **1978, 2167**

'Yellow Vernissage'

Högväxande. Större körsbärstomater, ca 50 g. Gula frukter med ljusgula/vita ränder. Från Ukraina. **1978**

'Zeina's Gift'

Högväxande. Lättodlad biffomat som ger stora, saftiga och mycket söta frukter. Ganska tidig. **2000**

'Zhemchuzhinka'

Busktomat ca 40 cm. Små rosaröda frukter, ca 15 g, som inte spricker. Rikgivande. Lämplig för friland. Mycket tidig. **1338**

'Zlatava'

Högväxande. Orangea frukter, ca 80 g, med tydlig tomatsmak. Produktiv sort från Tjeckien. **5212**

'Zolotoy Potok'

Busktomat, 50-70 cm hög. Små guldgula avlånga frukter, 50-70 g, fasta, köttiga. Klarar lite kyligare temperaturer, bra för friland. **2478**

ÄGGPLANTA/AUBERGINE

Solanum melongena

'Kabanchik'

Ca 40 cm hög planta med lila frukter. Sibirisk, tidig sort. **4349**

'Wenta'

Ca 40-50 cm hög, stadig. Violetta långsmala frukter, 20-25 cm långa. Mycket snabb. Från Nepal. **6058**

ÖVRIGA**POTATISLÄKTINGAR****Trädmat**

Solanum betaceum, syn. Tamarillo. Ovala syrliga röda frukter som påminner om kiwi. Odlas och övervintras som *Brugmansia*. **4753**

• FRÖ**BLOMSTERBÖNA**

Phaseolus coccineus

'Black Knight'

Dekoratív, snabbväxande med scharlakansröda blommor och purpursvarta baljor, ca 20-25 cm långa, med neonrosa bönor. Kokas färskas som brytbönor, halvmogna som spritbönor eller torkade som borlottobönor. **861**

'Gigantes'

Klättrar högt, har vita blommor. Odlas i norra Grekland för produktion av mycket stora vita kokbönor med smörig textur och mycket god smak. Baljorna äts inte. Gillar värme, men ger goda skördar åtminstone i zon 2-3. **6246 G**

'K.F. Granaths Minne'

Ursprungligen från M 134. Mycket kraftigväxande med röda blommor och platta blå baljor. Späda baljor är mjälla som haricot verts. **2782 (lite)**

'Kelvedon Stringless'

Stora röda blommor. Goda baljor utan trådar. Svartlila frö. **3877**

'Painted Lady'

Engelsk prunkböna från 1855 med tvåfärgade, rödorange/vita blommor. Matiga och goda bönor om de skördas i tid. Som mogna brun/vitmönstrade. **3298, 5705**

'Prizewinner'

Röd/orangerödblommig. Lila frön med svarta prickar. 20-30 cm långa baljor. **5667**

'Silute'

Litauisk blomsterböna med röda blommor och vita, mycket stora frön. Används som torkböna. **175**

'Telsiai'

Lettisk blomsterböna med röda blommor. Mycket stora frön, svartspräckliga med rosa-blå grundfärg. Används både som skärböna och mogna frön som tork-(kok-)böna. **2609**

'usn'

Saknar beskrivning. **2167, 4288**

Pl. 8v. Haricot à bouquets. Phaseolus multiflorus Lmk.
Phaseolus coccineus L., syn. Phaseolus
multiflorus Lmk, Atlas des plantes de France.
1891.

BONDBÖNA / ÅKERBÖNA

Vicia faba

'Arne'

Svagt rödfärgad stjälk, rosa blom-
bas. 3-4 stora, ljusa frön per balja.
Stadigt växtsätt, relativt tidig. Ger
baljor under lång tid. Produktiv.
NGB 24293, Fröuppropet. Från
Arnes släkt i Österbybruk, Uppland.
Odlad i mer än 100 år. **1872 (lite)**

'Aurora'

Åkerböna. Brokblommig, har ett
högre tannininnehåll än vitblom-
miga sorter. Stabil och odlings säker.
Framtagning av Svalöf Weibull. **2880**

'Broddetorp'

Medelhög, stadig, få sidogrenar. Ca
6 ovala, ljusa frön per långsmal, böjd
balja som hänger ned. Lokalsort från
Bolum vid Hornborgasjön. **5705**

'Brotby'

Medelhög, ogrenad, stadig planta.
Små, ljusa tunnskaliga frön, 2-3 per
upprättstående balja. Lång odlings-
tradition i Roslagen. Använd som
bönvälling. NGB 17820. Fröupp-
ropet. **1908, 5055 (lite), 5083**

'Dalaböna'

Åkerböna. Mycket små njurformade
bönor. Ca 1 m hög. Härdig. Tidig.
Riklig avkastning. NGB17885, Frö-
uppropet. **2167**

'Diana'

Åkerböna. Bruna. Medelgod avkast-
ning. Insamlade vid Julita i Söder-
manland. **305**

'Edsbro'

Ger 3-4 ganska små frön per balja.
Från Gärstatorp, Edsbro i Uppland.
NGB 24899, Fröuppropet. **5705**

'Ekholmen'

Medelhög, stadig planta med få
grenar och tidig blomning. Ca 5
stora frön/balja. Stora, knubbiga
baljor som hänger ned. Mjäll och
god. Från Vittsjö socken i Skåne.
NGB 17892, Fröuppropet. **6027**

'Evert'

Låg, 30-40 cm, ganska gänglig.
Blommar sent. Ger 5-6 små frön/
balja, gröna som torra. Odlad av
Evert i Östergötland sedan 1940-
talet. NGB 4292, Fröuppropet. **524**

'Grebo'

Lågväxande, stadig. Blommar tidigt.
3-4 stora frön/balja. NGB 13485.
Från Grebo i Östergötland. **5898**

'Green Longpod'

Extremt långa baljor, som mest 49
cm, med upp till 8 bönor. Gröna
ganska stora, platta och njurfor-
made. Högvakastande. **1305**

'Gubbestad'

Låg planta med många stjälkar. Bil-
dar många baljor med få frön i varje
balja. Släktböna från Västmanland.
NGB 11722. **305**

'Göteryd'

Låg, stadig. Ca 3 röda frön/balja.
(Kan förekomma rosa eller vita
frön.) Lokalsort från sydvästra
Småland. Dokumenterad från 1900-
talets början. NGB 13644. **5169**

'Horshult'

Lågväxande. Grenad. Ca 3 medel-
stora, ljusa bönor/balja. Produktiv.
Ganska sen. Lantsort från Virestad i
södra Småland. NGB 17866. **305**

'Kolarbo'

Plantorna blir c:a 1 m höga. Fröna är
medelstora, platta och ljusbruna,
oftast 4-5 st i varje balja. Sorten har
odlats inom samma familj sedan
1800-talet i Kolarbo i Dalarna. **305**

'Kurt Jönsson'

Högväxt och stadig med få sido-
grenar. Långsmala bönor med ca 5
halvstora bönor. Ganska sen. Från
Tofta utanför Landskrona. NGB
9961, Fröuppropet. **524**

'Lapland'

Åkerböna. Stora plantor, över 1,2 m i
zon 4/5. Små gulbruna frön.
Välldoftande blommor. Härdig långt
upp i norr, ger färdigt frö åtminstone
upp till zon 6. **305, 4549, 5318,
6694**

'Lillökna'

Medelhög, stadig. 4-5 ljusa knob-
biga bönor per balja. Från Götlunda
socken i Närke. NGB 18051. **524 G**

'Lövänger'

Åkerböna. Tidigare felaktigt be-
nämnd Selånger. Plantan är låg med
många stjälkar. Många baljor med
vanligtvis 4 frön i varje. Produktiv
1872

'Mikko'

Åkerböna. Vackra, mörkt violetta,
välsmakande, små bönor. Många
små, tätt sittande baljor. Planthöjd
ca 1 m, stadig, rikgivande. Lantsort
från södra Finland. NGB2384. **50,
4802**

'Nylands-Nisse'

Två-fyra stänglar per planta. Breda,
något böjda baljor. Ger 4-5 frön/
balja. Från Västra Skedvi i Västman-
land. Fröuppropet. NGB 17899.
1838

'Orust'

Höjd 1-1,5 m. Stora, ljusgröna men
få bönor. Odlades på Orust under
2:a världskriget bland annat som
kaffesurrogat. **948**

'Rönnäs'

Högvuxen och stadig med få sido-
grenar. Stora baljor. Stora, nästan
runda, ljusa frön, ca 4/balja. Tidig.
Från Dalarna. NGB 24295,
Fröuppropet. **2167, 2293, 3874**

'Sevan'

Ca 1 m hög. Vita/lila blommor. Stora rosa frön. Rikgivande. Från Turkiet. **4121**

'Sigvard'

Hög, stadig, få sidogrenar. Stora, gröna, buckliga frön. Ganska tidig. Från Osby, Skåne. NGB 17903, Fröuppropet. **1377**

'Solberga'

Lågväxande, stadig, väl förgrenad. Ger rikligt med korta baljor som står upp från stjälkfästet. Ca 3 ljusa frön i varje. Gammal sort från Solberga, Kungälv kommun, Bohuslän. NGB 13473, Fröuppropet. **2168, 3280**

'Åsbro'

Medelhög planta med få sidogrenar. Ger 3-4 droppformade eller runda, medelstora bönor i långsmala, något böjda baljor. Medeltidig. Odlad i Åsbro, Närke sedan 1850. NGB17888. **2000, 6377 G, 7166**

TRÄDGÅRDSBÖNOR

Phaseolus vulgaris

BRYTBÖNA

'Bernadina'

Syn. 'Kuvertböna'. Buskböna. Ger långa, raka gröna baljor med god smak. Elliptiska ljusbruna frön. Mycket rikgivande. Bönona har odlats sedan sekelskiftet på en gård vid Lindesberg. Sägs härstamma från Holland via Arbogatrakten. NGB 17809, Fröuppropet. **1838**

'Black Valentine'

En gammal buskböna som ger raka ljusgröna brytbönor. Trådfri och mycket god men ger tyvärr en dålig skörd kalla somrar. **162**

'Blauhilde'

Syn. 'Blaue Hilde'. Störböna med blå långa mjälla baljor. Övergår i grönt vid kokning. Mycket rikgivande och tålig. Utmärkt att frysa. **1438, 2167, 3877, 6536**

'Blå från Kärrboda'

Buskböna. Plantan växer ganska kraftigt och ger gröna baljor av medelkvalitet. Mörkt blåaktiga frön som svartnar efterhand. **162**

'Breustedts Pallas'

Buskböna. En tysk sort. **112**

'Canadian Wonder'

Kraftig buskböna med breda platta baljor. Mörkt röda frön. **1438**

'Carminat'

Störböna. Djupt purpurviolettera, upp till 25 cm långa, helt trådfria baljor. Tidig och högvastande. Övergår i grönt vid kokning. **5363 G**

'Christa'

Svagväxande planta, korta (8-10 cm) baljor med lång spets. Trådfri, köttig och produktiv. Gulgröna frön. Bönona är lika goda när de har utvecklats i baljan. Odlades i Christas föräldrahem i Tyskland, har säkert varit 100 år i odling. **307**

'Cobra'

Störböna. Medelsen. Nästan raka baljor, trådfria även vid sen skörd. Svarta frön. Mycket bra smak. Rikgivande. **1978**

'Cosse Violette'

Syn. 'A Cosse Violette sans Fil'. Purpurböna. Störböna, ca 2,5 m. Ger långa, violetta trådfria baljor. Rikgivande, god. **307, 1438, 1978, 7219**

'Doppelte Holländische Prinzesse'

En ganska kraftig buskböna med långa internoder. Den tippar lätt och har långa, smala och gröna baljor. Fröet är njurformat, gulbrunt och beigegult med mörkare ådernät kring hilum. **1918**

'Fiskeby'

Buskböna, blir inte så hög. Baljorna är gröna, raka, runda. Rik skörd. Fröet är njurformat, svartviolett. Svensk handelssort från 1920-talet framtagen av A. Holmberg & Söner, Norrköping. NGB 17821, Fröuppropet. **948, 2167, 4204**

'Harplinge'

Veka plantor som lätt böjs ned av de raka, trinda 11-15 cm långa baljorna som får blåaktiga strimmor vid mognad. Stjälkarna är antocyanfärgade. Kommer från Harplinge i Halland där de odlats sedan 1940-talet. Via Fröuppropet. **162**

'Hundra för en'

Buskböna. Låg, blir ca 40 cm. Baljan är kort, rak och så gott som alldeles trind. Relativt tidig, god. En gammal sort (1800-talet) med en lång skördetid. Den har inte samma kvalitet som nyare sorter, då den är tämligen trådig. **6509 G**

'Hungarian Rice Bean'

Syn. 'Duchesse de Chambord'. Liten planta som ger en mängd trinda, smala, trådfria baljor. Fröet är långsmalt, vitt och mycket litet. Svårtröskad. Sort från slutet av 1800-talet. **4409 G**

'Konserva'

Buskböna från början av 1900-talet. Gröna, oregelbundna, något buckliga, baljor. Fröet är mycket typiskt och avvikande, med ljus grundfärg och svagt violetta fläckar. **162**

'Lemmik'

Buksböna. Trådfria baljor, beigebruna frön. Tidig (60 dagar till skörd), relativt rikgivande. Estnisk sort från Jögeva Plant Breeding Centre. **4382 G**

'Maxibel'

Typ haricot vert med långa, slanka och raka baljor, >15 cm långa, trådfria, fasta, runda, mörkt gröna och delikata, särskilt om de plockas i tidigare stadium. **4265**

'Morbrors gröna'

Kraftig buskböna med långa stjälkar vilket medför att plantan tippar. Långa, något skrovliga, trådfria baljor. Mognar enhetligt men sent. NGB17817 Fröuppropet.. **307**

'Neckarkönigin'

En störböna som ger långa, ovala och 30-40 cm långa baljor. **112**

'Pea Bean'

Högväxande med korta baljor och med små runda frön. Mycket läcker. Kan skördas under lång tid. Fröna tvåfärgade i vitt och rött. **4372**

'Provider'

Buskböna. Kraftiga uppräta planter. Bladen mörkgröna vid nerverna, blommorna skära. Långa, trinda, köttiga baljor. Fröet är glänsande brunsvart. Produktiv. **112, 2167**

'Saxa'

Medelstor buskböna med 10-12 cm långa baljor som gulnar vid mognad. Mycket tidig fröomognad, svårskördad. God, mycket rikbärande. Beige frö med brunt hilum. Från 1913, Tyskland. **3300**

'Saxcol'

Normalstor buskböna med rombiska blad. Gröna baljor, med tiden buckliga. Tidig, trådfri. **162**

'Saxonia'

Buskböna. Ca 40 cm hög. En rätt tidig brytböna med buckliga baljor. Färgen är ljusgrön och den ger mycket. Baljorna är krispiga och goda, dock utvecklar de frö tämligen snabbt, så man måste skörda i tid. **3298**

'Särdal'

Tidigare benämnd 'Lönsboda'. En spräcklig vit/lila njurformad böna. Odlad sedan 1920-talet i Lönsboda, norra Skåne. Från Fröuppropet. **1438**

'Varnhem'

Tidigare kallad "Gullspång", "Antbäcksböna". En kraftig buskböna med mörkt gröna blad. Långa baljor som bör ätas som unga. Fröet är rödviolett. NGB 17816, Fröuppropet. **5570, 5667**

'Windsor Long Pod'

En ganska svagväxande buskböna med långa kraftiga baljor, något rundade. Elliptiska brunröda frön. **7112**

'Violett Podded Stringless'

Heter egentligen 'A Cosse Violette sans Fil'. Störböna. Ca 18 cm långa baljor. Kan sås tidigt och klarar svalare väder. Kan skördas sent utan att baljorna blir trådiga. Baljorna blir gröna vid kokning. **948**

'Zebra' (stör)

(I Sesam tidigare benämnd både Zebra 1 och Zebra 2.) Störböna, 1.5 till 2 m hög. Svart-violett-strimmiga baljor likt en zebra, ca 30 cm långa. En schweizisk sort som ger en tidig och riklig skörd. Obs! Det finns en busk-kokböna som också heter 'Zebra'.) **162, 1918**

KOKBÖNA

'Afghansk röd'

Buskböna. Ger njurformade frön, spräckliga i gräddvit. Tidig. **156**

'Bjärages'

En buskböna med tendens att ranka. Uppstod 2016 på gården Bjärages, Gotland, från 'Gotländsk spräcklig'/'Gauks'/'Laubönan'/'Elnabönan', men bönorna har en avvikande form, är buckliga och större. Får ofta rädisröda baljor. **175**

'Borlotto Lingua di Fuoco'

Störböna. Kan skördas i alla stadier. Rödstrimmiga baljor, vackra ljusa frön med rosalila mönster. Ganska långsam i starten, men sedan rikgivande. **5705**

'Båstad'

Buskböna. Beige/brunspräckliga frön. Lättodlad. Lokalsort. **307**

'Caffer'/'Oves lilla svarta'

Mycket odlingsvärd buskböna. Rosa blommor. Små svarta blanka frön. Kort koktid. **3300, 5128, 6536**

'Coco Bianco'

Syn. 'Nano Coco Bianco'. Buskböna. Fröna är små, runda och vita, utmärkta i matlagning, soppor och grytor. Kan även skördas omogna som delikatessböna. **3707**

'Cyrus Gray'

Buskböna. Produktiv, tidig. Njurformade frön som är finspräckliga i mörkgrått, ljusgrått och vitt. Fram-

tagen runt 2004 av frösamlaren Robert Lobitz i Minnesota. **2880**

'Dunajec'

Störböna. Vita blommor, gröna baljor, mörklila och vitspräckliga frön. En vacker spritböna från en by vid floden Dunajec i Polen. Har odlats i Pieniny-bergen åtminstone under några decennier. **4382 G**

'Fort Portal Jade Bean'

Högväxande, ca 2 m. Ger små korta baljor med vackra mörkgröna frön. Javaböna från Fort Portal, Uganda. **1947, 4684**

'Gaucho'

Buskböna. En vädertålig snabbmognande brun böna, ca 30 cm hög. Ursprung i Argentina. **3707, 5705**

'Gauks'

Gotländsk buskböna från Lau socken. Rödvitspräcklig torkböna, kan även användas färsk. Den liknar 'Gotländsk spräcklig' i utseende och användning. Stor och rikgivande. Kan odlas upp till åtminstone zon 6. **2000**

'Goose'

Starkväxande låg störböna (half-runner) med korta, smala baljor med tunna väggar. Äggformade ljusgrå frön med gråviolettera prickar och strimmor. Lättskördad. God smak, något mjölig men faller inte sönder. Enligt sägnen funnen i krävan från en gås. **6509 G**

'Gotländsk vit böna'

Buskböna. Vit blomma, stora blad. Bildar rankor. Långa baljor med små avlånga vita bönor. Relativt tidig, lättodlad. NGB 11763. **162, 4570**

'Gråaktig invandrarböna'

En störböna som inte blir särskilt hög. Baljorna blir 16-18 cm långa och de grå fröna är rätt stora och mycket lättskördade. **162**

'Gulböna från Östergarn'

En buskböna av typen bruna bönor som ger rikligt med gulbruna bönor. Sen. Den har odlats i 150 år av en familj i några socknar kring Östergarn, Gotland. NGB 18054, Fröuppropet. **1176, 4570**

'Hannas strimmiga'

Buskböna som ger raka, 8-12 cm baljor med långa spetsar. Fröet har beige grundfärg med röda strimmor. Liknar 'Juvelen från Prag' men mognar jämnare. **162**

'Hutteriternas soppböna'

Buskböna. Medeltidig, kraftig och kompakt. Fröna är grågröna och har en rundad form, nästan som ärtor. God och lättodlad. Hutteriterna var en österrikisk sekt som emigrerade till Kanada år 1750. **4753 G, 5754**

'Ingas vita'

En vit äggformad kokböna. Lättkokt och tunnskalig. Utvecklas snabbt. Från Arild, Kullahalvön i Skåne. **307**

'Jacob's Cattlebean'

Buskböna, 60 cm hög. Gräddvitt frö med mörkbruna fläckar varierande i storlek. Produktiv. Väl anpassad för kyligare klimat. Från ursprungsamerikanerna Passamaquoddy, Maine, USA. **948**

'Japanische Rostfreie'

S.k. halfrunner. Korta breda baljor som snabbt får flera trådar. Ska skördas ung. Mycket produktiv. Vita äggformade frön. **162**

'Juvelen från Prag'

Tjeckisk böna som blir ganska kraftig, bildar breda och långa baljor med lång spets. Stora spräckliga frön, beigevita med röda strimmor. Liknar Gotländsk spräcklig. **162**

'Laika'

Buskböna. Odlingssäker och produktiv brunböna. **112**

'Lazy Housewife'

Störböna. Gourmetböna från 1855. Trådfria, långsmala (20-25 cm) baljor med ca 8 grönvita frön. Späda baljor används som brytböner, mogna frön som kokböner. Kraftig-växande, god avkastning. **5248**

'Lämmel'

Hög buskböna/halfrunner. Breda, ganska korta, rätt platta baljor. Fröet är vitt med ljusbruna fält kring fröärret. Produktiv. **2880, 6246**

'Molaces Face'

Breda baljor. Fröna är runda och liknar ärtor. Gråvit färg. **162**

'Mor Augusta'

En liten, mycket tidig brun böna från Heda i Östergötland. **307**

'Mor Kristin'

Syn. 'Kristins böna'. Buskböna. Långa, breda, platta, raka, släta, strimmigt gröna baljor. Beige- och vinröd-spräckligt frö. God avkastning. Odlades i Kisa-trakten, Östergötland, sent 1800-/tidigt 1900-tal. NGB 17805, Fröuppropet. **2609, 3300, 4766, 5128, 5284, 6536**

'Månsagårdens'

Syn. 'Tant Annas', 'Fjälkinge'. Buskböna. Gröna, ganska breda baljor med viss strimmighet vid mognad. Fröet stort, spräckligt i rött och gulvitt. Har odlats på samma gård sedan 1900-talets början, Trolle-Ljungby, Skåne. **50, 4675**

'Neabel's Ukrainian'

Störböna. Kraftigväxande, vit- och rödspräckliga frön. Från Ukraina. **4684**

'Nez Perce'

Half-runner, blir ca 1 m och behöver stöd. Ger många små baljor. Vackra gulbruna frön. **112**

'Red Calypso'

Buskböna med kraftiga baljor. Fröna är till hälften vita och hälften röda, en färgsättning lik den svart-vita 'Yin Yang' (syn. 'Calypso'). **2920**

'Rumänien'

En buskböna som ger släta baljor med små svarta glänsande frön. Mognar enhetligt och är ganska produktiv. **162, 6246**

'Rödhakeägg'

Syn. 'Robin's Egg'. Engelsk störböna som ger blå-vitspräckliga ovalrunda böner mot beige botten. Breda blåviolettera fläckiga baljor som ofta är böjda. Rik skörd. Produktiv. **1438, 1946, 2074, 4349, 4684, 6536**

'Saint Esprit'

Kraftig buskböna med triangulära blad. Baljorna är långa, fröet vitt med marmorering vid fröärret som påminner om en ängel. Sen. **162**

'Salomes skatt'

Störböna. Små, gröna baljor, kan ätas som brytböner. Smyckelikt frö, skiftande i skimrande grönt-blått vid full mognad. Mycket sen. **162**

'Sangre de Toro'

Buskböna som sätter blommorna på långa stänglar. Ger vita runda lite ojämnna frön. **162**

'Shamanböna'

Buskböna. Svarta frön, ganska små. Rikgivande. Bra smak. Kom till Skåne med några shamaner år 2007-2009 (ca), de använde bönorna i sina ceremonier. Därför kallas den Shamanböna. Från Peru. **1598**

'Shirokostrucz Kovina'

Buskböna från Ryssland med ett ljust bladverk, den behöver lite stöd. Blommans vinge är vit, seglet rosa. Platta baljor som hastigt avsmalnar mot fästet. Fröet är gröngrönt. **162**

'Signe'

Relativt korta baljor, 10 cm, buckliga med utdragen spets, kan även användas som skärböna. Brungula frön. Tidig. Från Åby, Ramdala sn, Blekinge, odlad av Signe in på 1950-talet. NGB 17825, Fröuppropet. **307, 1950, 2077, 5083, 5705, 6509 G**

'Silute'

En storvuxen störböna med stora vita blommor och stora böner. Den kommer från träskmarkerna mellan Klaipeda och Kaliningrad, där en kanalvaktare hade den i sin trädgård. Den hamnade sedan i Lau på Gotland varifrån den spridits vidare inom Sesam. **5570**

'Sloalycke'

Normalstor buskböna med spetsiga triangulära blad. Breda, ganska raka platta baljor med spräckliga stora frön i rött och gulvitt. Har odlats på gården Sloalycke mer än 50 år. Kallades tidigare Torsås. **112, 162, 1950**

'Starazagorski'

Grekisk buskböna med breda baljor. De runda fröna har vit bottenfärg med svarta fläckar runt fästet. Mycket dekorativ. Liknar i allt väsentligt 'Orca'/'Yin Yang'. **162**

'Stigtomta'

Rödstrimmig. Odlad under tre generationer på gården Kavlinge i Stigtomta, Sörmland. **2187, 2920**

'Svensk vit'

Störböna. Emigrantböna - den togs med till Amerika under den stora emigrantvågen. Utsökta, stora vita frön. Används främst som kokböna. Kräver varma lägen. **1838, 4409**

'Tiger's Eye'

Buskböna med en och annan kort ranka. Avlångt, gulbrunt frö med vinröda mönster. Tunnskalig, tenderar att koka sönder. Krämig textur. rik smak, Bra i chiligräta. Används även som spritböna. Ursprungligen från Chile/Argentina. **2168**

'Wachs Goldene'

Kraftig buskböna med något buckliga rombiska blad. Långa, något platta baljor med ljusbruna frön. Mognar mycket ojämnt. **162**

'Vimarka'

Buskböna. Brun böna, ganska litet frö, mognar enhetligt. Från Vimarka socken i Östergötland. Det berättas att bönan odlades av bönder mitt i ett sädesfält för att skydda mot angrepp av djur. Odlingsvärd. **162, 1918**

'Yin Yang'

Syn. 'Orca', 'Calypso'. Vackert mönster i svart och vitt med runda prickar, lik symbolen för Yin och Yang. Rikgivande, välsmakande. Planthöjd ca 40 cm. Skördas späda som brytböner, fullmogna att torka som kokböner. **2920, 5378**

'Äkta Tranbär'

Syn. 'True Cranberry'. Störböna. Relativt korta, tjocka, sträva, ljus gröna baljor. Glänsande mörkrött frö med god nötsmak. Kan även användas som spritböna. Gammal sort, troligen från ursprungsamrikanerna Abenaki, Maine, USA. **1918, 1947, 2920**

SKÄRBÖNA

'Dansk böna'

Störböna. Långa, trinda, buckliga, violetstrimmiga, trådfria baljor, 10-15 cm. Bönorna runda och spräckliga, mycket mjälla och bör skördas innan fröet växer till. Sen. Från 1920-tal. NGB 17804, Fröuppropet. **4372 G**

'Eva'

Störböna, 25 cm långa plattrunda baljor. Bönorna är vita. Snabb, frisk och lättodlad. Tysk sort. **5705**

'Jimenez'

Störböna. Baljorna är breda, platta, grön-rosa. Smaken är smöraktig och mycket aromatisk. Växer kraftigt och bildar stora mängder baljor. **861**

'Sigrid'

Störböna med 15 cm långa baljor med insnörningar runt fröet. Vitt frö. Härstammar från Holland, har odlats i Sverige sedan 1940-talet. Fröuppropet. **162, 3300**

VAXBÖNA

'Asarum'

Buskböna. Vita till ljust rosa blommor. Baljan lång, oval, rak. Aningen trådig. Moget frö är gult med kraftigt markerat rött fröär. Mycket tidig, rikgivande. NGB 11751. Lokalsort från Blekinge. **1305, 5705**

'King Horn Wax'

Buskböna med medelmåttig avkastning. Vita frön med svart omkring fröäret. God. **1918**

'Mont d'Or'

Buskböna. Kraftigväxande, behöver stöd. Korta trådfria baljor. Rikbärande. Gammal fransk sort från 1800-talet. **162, 1978, 3382, 5248**

'Svarta Malin'

Vaxböna med gulgröna blad. Baljorna blir ca 15 cm långa. Små, svarta avlånga frön. **1305**

'Tartuu'

Vaxböna från Estland. Korta baljor och stora svarta frön. Hårdig. **162**

ÄRTER

Pisum sativum

GRÄÄRT

'Alfta'

Blåärt. Ev. syn. med 'Hälsinge blåärt'. Hög, Vit-rosa blommor, mörkblå baljor, stora brungula frön. Bra, tidig avkastning. NGB 17867, Fröuppropet, Hälsingland. **305**

'Bergslagen'

Blåärt. Hög, stora rödlila blommor, baljorna är blålila, ibland även spräckliga eller gröna. Odlas vidare enbart på ärtor från plantor med blålila baljor. Baljan har 7-8 grön-gula frön. Nötaktig smak. Rikgivande. NGB 17874 Fröuppropet Västmanland. **1838**

'Biskopens ärtor'

Syn. 'Biskopen från Biskopsnäs'. Gråsockerärt. Mycket hög och kraftig. Rosa-röda blommor. Baljorna saknar membran och kan ätas hela som unga. Stora rödbruna ärtor, bra matärtor. Rikgivande, hårdig. Från Dalarna, NGB 17866, Fröuppropet. **1872 (lite), 2167, 2920, 3106, 4937. 5055 (lite), 5359 G, 5618, 5705**

'Bjurholms blåärt'

Syn. "Lilapicklen". Relativt stor blåärt som ger god skörd även i norra delen av Sverige. Kan användas som sockerärt om de skördas tidigt. Mognar ganska långsamt, måste ofta slås av för att eftermogna. NGB 24333. **5984 G, 7166**

'Bjurholms gräärt'

Hög, upp mot 2 m. Rosa blommor. De mogna ärtorna är mycket små, ca 7-8 st i varje balja och svarta eller mörkt lila med små prickar. En av de gamla ärtsorterna från gården Bjurholm i Ångermanland, och kallad "gråpicklen". NGB 24334. **5190**

'Capucijner Soppärt'

Knappt medelhög. Vacker blomma med ljust rosa vinge och rosa segel. Stora buckliga, brunspräckliga frön i uppblåsta, breda baljor. **162**

'Desirée'

Blåärt. Låg. Mörkt lila, korta baljor med limegröna frön. Skördas tidigt som sockerärt, vid fullmatade baljor kan de spritas som mägärt. Från Salt Springs, Kanada. **861**

'Edsbyn'

Syn. 'Lindens Edsbyn'. Blåärt. Hög, tidig. Rosa-purpurfärgade blommor. NGB 20206, Fröuppropet. Hälsingland. **4382 G, 5934**

'Estnisk gråärt'

Hög, hårdig, hög avkastning. Stora ärtor. **5984 G**

'Gotländsk blåärt'

Blåärt. Hög, kraftig, behöver stöd. Rödviolettera blommor, mörkblå baljor. Ärtorna har en hög halt av oxalsyra och mörknar med tiden. God skörd. Mild smak. Äts färska eller torkade. Ger ibland gröna baljor, så spara bara frö från plantor med helt blå baljor. NGB 11760.

175, 2077, 5169, 5910

'Hälsinge Gråärt'

Medelhög, rikgivande. Rödviolettera parvisa blommor, små böjda baljor. Mörkprickiga små, smakrika frön. Traditionellt använd till bröd, gröt och djurfoder. NGB 4078. Lokalsort, mycket lik Rättviksärt.

162, 307, 1438, 3412, 5318, 5667

'Jons släpärt'

Gråsockerärt. Knappt medelhög, blågrönt bladverk, rödvioletta blommor. NGB 1938, Fröuppropet, Värmland. **5318, 6612**

'Kärrboda'

Medelhög. Rosa-röda blommor, stora brungula melerade kantiga frön. NGB 17869, Fröuppropet, Södermanland. Gammal sort i Sesam. **305**

'Lantsort från Tyskland'

Medelhög-hög. De vackra blommorna har vitt segel och rosa köl. Fröna är omönstrade, bruna, medelsmå. Från John Innes genbank. **307**

'Lokförare Bergfälts jätteärt'

Mycket hög och kraftig gråsockerärt. Violetta blommor, många, mycket stora, saftiga och söta baljor. Bra att äta råa, kokta eller infrysas. NGB21724 Fröuppropet, Dalarna. **162, 307, 2167, 2920, 3106, 3707, 4753, 5318 G**

'Märta Vax'

Syn. 'Märta'. Medelhög. Rödviolettera blommor. Vaxärt med många små spåda ljusgula baljor. Kan också ätas som sockerärter. Grårosa spräckliga frön. NGB 20187.

2077, 5318, 5705

'Peluschke'

Högväxande. Parvisa små purpurrosa blommor, raka baljor med liten spets, grågrönt platttrunt frö med blålila prickar, enstaka helt blålila frön. Lite kärv smak. Namnet kommer från en ort i Polen. **162**

'Pelusk från Dalarna'

Hög, rödvioletta blommor, gulbruna medelstora ärtor. Medelsen, rikgivande lantsort. Förr till foder och ärtmjöl. NGB 103525.

2167, 2920, 6317

'Puggor från Ballingslöv - Glimäkra'

Hög. Stora rosa/vinröda blommor, 4 stora frön i breda baljor. Gråbrunt frö som mörknar vid lagring. Medelsen och produktiv både avseende grönmassa och baljor. NGB 17873, Fröuppropet, Skåne. **307**

'Pålsbo'

Hög. Stora gråblå blad. Tidig med violett-röda blommor, men baljorna mognar sent. Gulbruna frön. Hette tidigare 'Hedesunda'. NGB17877. **158**

'Retrija'

En vackert spräcklig ärta. Har förekommit i Nordisk Råvaras sortiment som "Stor gråärt". Sorten kommer från Lettland. **6190**

'Rosakrone'

Medelhög, vackra rosa-vita blommor i krans, kantig grov stjälk. Något buckliga gulbrun-rosa frön, ordinär smak. Tysk kronärt/foderärt från 1975. NGB 103071. **307, 1978**

'Roveja'

Mycket små frön, liknar 'Hälsinge' i storlek och växtsätt men färgerna är mer varierande. Kan ätas som liten sockerärt eller soppart. Sort av vild ärta från Umbrien, Italien. **2880**

'Rättviksärt'

Medelhög, späd, rosa-violetta blommor, många små baljor, små pigmenterade ärtor. Lång blomningstid. Lantsort, förr till foder och mjöl. NGB 17879 Fröuppropet, Dalarna. **1438, 1978, 2153, 2167, 2168, 2920, 3877, 6317**

'Schwedische Ackerperle'

Höjd ca 200 cm, risas/stödjes. Tidig sådd. Relativt små, vackra röda blommor. Normalstora ärtor. Rikgivande. **2000**

'Solberga'

Hög, kraftig, blommar och mognar sent och utdraget. Smutsrosa blommor i plantans topp. Stora buckliga ärtor i grönbrunt-rödbrunt och med mild smak. NGB 14153, Fröuppropet, Bohuslän. **3412, 3877**

'Sollerö'

Hög, rosa-röda blommor i plantornas topp, tidig blomning och frömognad. Stora gulgrå frön med svart prick. Mild smak, bra till bröd, biffar, röror. Utmärkt matärt. Fröuppropet, Dalarna. NGB 17859.

1908, 2167, 2168, 5284, 5318

'Spring Blush'

Hög gråsockerärt/brytärt. Rosa-röda blommor. Tvåfärgade baljor. Producerar "hypertendrils", dvs. extra stora klängen som är goda att äta. Framtagen av Dr Alan Kapuler inom Open Source Seed Initiative. **2862**

'Stäme'

Knappt medelhög, stora kantiga gulmelerade frön. Mognar tidigt och är relativt produktiv med 5-6 frön per balja. NGB 13469. Lokalsort från Halland.. **307**

'Sugar Magnolia'

Hög gråsockerärt/brytärt. Rosa-röda blommor. Lila baljor. Bildar hypertendrils. En del plantor producerar gröna baljor, ta inte utsäde från dessa. Framtagen av Dr Alan Kapuler inom Open Source Seed Initiative. **2862**

'Sörmländsk bönärt'

Medelhög, lila-violetta blommor, baljor i par, stora grönbruna ärtor med svart prick. Något sträv smak. NGB 14640. Gammal sort i Sesam. **948**

KOKÄRT

'Bjurholms småärt'

Syn. 'Bjurholms grönpickelärt'. Medelhög, tidig, vita blommor, små baljor som kan ätas som sockerärter, små gröna söta kokärter. **307, 1872, 3441, 5984 G**

'Govorov'

Medelhög. Purpurfärgade blommor, en per blomstängel. Smala, svagt böjda baljor. Fröet är grönt i torrt tillstånd. **162**

'Gyllenärt'

Medelhög, kraftig, medeltidig kokärt med hög avkastning. Vita blommor, gulvita medelstora ärtor med bra kokbarhet. Svalöf AU 1921: Kapital II x linje 0158 ur Östgöta gulärt. Urspr. NGB101993. **2167**

'Klosterärt'

Medelhög. Vita blommor i par, många korta baljor. Gult frö av hög kvalitet. Medelsen. NGB 101744. Korsning 1945 mellan storfröiga foderärten 'Monopol' och 'Ambrosia'. **1438**

'Ringeriksärt'

Relativt högväxande. Vita blommor. Små gulgröna ärtor. Rikgivande. Bra till flatbröd. NGB 21659. Norsk lokalsort. **4012**

'Östgöta Gulärt'

Högväxande, stödjes. Vita blommor, lång blomningstid. Baljorna är svagt böjda. Fröet är litet men skörden hög. Från 1895. NGB 13487. **162, 307**

MÄRGÄRT

'Adelöv'

Hög, vitblommande, medeltidig, stora söta ärtor. Från Adelöv i Småland. **1556**

'Alderman'

Mycket hög. Vita blommor, långa baljor. många stora söta frön. Rikgivande under lång tid. Handelssort från 1891. NGB 101340. **5705, 6246**

'Alunda'

Medelhög. Baljorna är typiskt droppformade och innehåller 6-8 st söta ärtor. Medeltidig. **305**

'Ambassador'

Ca 80 cm hög. Produktiv, baljor med 7-9 frön, söta. Lättskördad pga av färre blad. Sjukdomstolerant, t ex för mjöldagg. **4684**

'Bolum'

En stensärt. Hög, 1,8 m. Gröna frön med god smak. Medel i bärighet. NGB 17834. Från Bolum i Västergötland. **257**

'Britta'

Medelhög 1,5 m, stora vita blommor, stora baljor med inte så hårt packade 6-8 medelsöta frön. Fullmatade baljor spritas, fryses direkt, kokas lätt före användning. Odlad sedan 1900 i Härlunda, Västergötland., Fröuppropet. NGB 23476. **5667, 6509 G**

'Delikatess'

En gammal medelhög märtgärt som är medeltidig. Har söta ärtor, ger god avkastning. Ljust bladverk och spetsiga baljor. Mer eller mindre motståndskraftig mot mjöldagg. **1305**

'Farfar'

Högväxande, något spenslig. Bred, kort balja med ca fem stora ärtor med kraftig ärtsmak. Moget frö är gult och skrynkligt. Farfar Lars Petter Wallin (1862-1947) odlade ärten utanför Alingsås, Västergötland, ett barnbarn tog sedan över. NGB 17852. **4382 G**

'Green Arrow'

Medelhög, ca 1 m. Vitblommande. Långa baljor, 8-10 söta frön/balja. Buskigt växtsätt. Rikgivande. Resistent mot ett flertal sjukdomar. **3707, 5318**

'Gunnars ärta'

Rikgivande. Lokalsort från Nässjö, Småland, odlad sedan 1940-talet. **1438**

'Kelvedon Wonder'

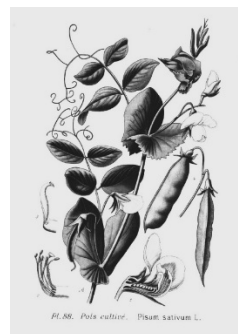
En låg tidig märtgärt. Spetsiga parvisa mörkgröna baljor som är stora och välfyllda, upp till 10 frön per balja. Avkastningen är god till mycket god. Tål låga temperaturer väl. Ganska mottaglig för svampsjukdomar, i synnerhet *Ascochyta* (ärtfläck). **6246**

'Klenshyttan'

Brytmärtgärt. Hög och kraftig, klättrar bra. Både ärtor och baljor äts under den långa skördetiden. Lokalsort som odlats sedan 1940-talet i Klenshyttan i Dalarna. Antagligen har den innan dess odlats av en släkting i Sikfors i Västmanland. NGB 17862. **162, 6246**

'Lydia'

Hög, tålig. Trinda korta baljor med stora söta ärtor. Medelgod skörd. NGB 20202. Fröuppropet, Östergötland. **162**

Pisum sativum L., A. Masclef, *Atlas des plantes de France*, 1891.

'Maestro'

Höjd 60-80 cm. Långa slanka baljor med upp till 12 extra söta ärtor. Rikgivande. Utvecklad vid Cornelluniversitetet i USA av Dr. Gerald Marx, började säljas 1982, vanligt odlad i Sverige under 1980-1990-talet. **2562**

'Petite Pois'

Enl. SKUD syn. med Waverex. Små söta och goda ärtor, skall plockas tidigt. **1438**

'Stensärt'

Oklart vilken s.k. stensärt. Högmärgärt som är sen och har mycket hög kvalitet. **112**

'Svens låga ärt'

Låg, medeltidig, vitblommig. **948**

'Vallgården'

En s.k. stensärt. Medelhög-hög. Vita blommor. Droppformade korta baljor med 4-5 frön. Medeltidig. Lång skördeperiod. NGB 17839. Fröuppropet. **2167, 6509 G**

'Waverex'

Syn. 'Petit Pois'. Låg, svagväxande med 6-8 ärtor per balja, små, söta, god kokt. **112**

'Vretens Alma'

Tidigare kallad enbart 'Alma'. Hög, mycket stora baljor och ärtor. Behöver stöd. Herrgårdssort från Västergötland, troligen framtagen på 1870-talet. **1908, 5667 G**

'Zinkgruvan'

Högvuxen lokalsort. Vitblommande. Från Närke. **948**

SOCKER- OCH BRYTÄRT**'Arvidsjaur'**

Socketärt. Medellåg, vita blommor, mycket tidig. Lik Svartbjörnsbyn fast ännu sötare. NGB 11750. Norrbotten. **6279**

'Björks'

Hög. Små baljor. Liknar övriga norrländska socketärter, möjligen mer produktiv. Har odlats av familjen Björk i Jämtön i flera generationer. Det finns ett brev daterat 1847 där skrivaren önskar lycka till med den goda ärtan. **307, 5318**

'Boaryd'

Ögonsocketärt. Höga buskiga småbladiga plantor, vita blommor, varje balja ger 5-8 gula runda frön med svart prick. Frisk och rikgivande. Sen. NGB 17833. Fröuppropet, Småland. **162, 307, 1305**

'Finnmarksärt'

Socketärt. Medelhög, kraftig, klättrar bra. Vita blommor i par. Stora baljor med stora, runda inte så söta ärtor. Tål frost. Mycket bra i kärva skogstrakter. NGB 21658. Arvesort från Finnmarken.

948, 2167, 3412, 5359 G, 6317

'Kungsärt'

Medelhög, 1,5-2 m. Ensamma vita blommor, böjda ljusgröna köttiga baljor. God i alla stadier från små till tjocka baljor. Rikgivande, lång skördesäsong, bra klättrare. Föregångare till 'Sugar Snap'. Fanns i fröhandeln till mitten av 1950-talet. **2862**

'Lönsboda'

Brytsocketärt. Påminner om 'Sugar Snap' men har längre baljor, 10-12 cm. Klättrar bra. Odlad sedan 1920-talet i Lönsboda, Skåne.

1918, 5632

'Lövänger'

Socketärt. Låg, tidig. Vita blommor i par, liten tunn balja. Mycket uppskattad lokalsort. Kom till Sesam på 1980-talet. **50**

'Mors ärtor'

Medelhög. Rak smal balja med många frön. Sväller och blir saftig och spröd när den växt färdigt på längden. Stor skörd, utsökt smak. Lokalsort från Vislanda. **2077**

'Norli'

Låg, tidig, tålig socketärt. Kan behöva stöd. Riklig skörd av mjälla söta baljor. **1556**

'Norrlands Express'

Socketärt. Hög, vita blommor. Rikbärande under lång säsong. Bra motståndskraft mot mjöldagg. **1305**

'Norrøna'

Syn. 'Grön sabel linje 16'. Hög socketärt. Rätt stora, välsmakande söta, ca 15 cm långa svagt böjda baljor. Dagslängdsneutral. Från 1958, Norge. **4372**

'Opal Creek'

Hög. Vita blommor, gula baljor. Framtagen inom Open Source Seed Initiative av Dr. Alan Kapuler. **2862**

'Rinkaby'

S.k. ögonsocketärt. Drygt 1 m hög. Något böjda baljor, ca 8 cm. Tydligt synliga frön i baljan som är trådfri och söt. Medelgod skörd. Lokal sort, Rinkaby, Skåne. NGB9267 **162**

'Rog'

Brytsocketärt. Hög. Vita blommor. Från Bjursåstrakten. **2167**

'Schweizer Riesen'

Syn. 'Gigante Svizzero'. Gråsocketärt, hög. Purpurfärgad blomma, röda stipler. Stora baljor 12x3 cm, nästan lika stora som 'Lokförare Bergfalts jätteärt'. Socketärt men blir inte så söt. Odlingsvärd, men svårt att få mogna frön. **2167**

'Sugar Snap'

Välkänd brytsocketärt. Hög, stora, söta baljor, hög skörd. Sen. **5705**

'Svartbjörnsbyn'

Socketärt. Knappt medelhög, tidig, vitblommig, små söta krispiga baljor med många frön. Från en köks-trädgård anlagd under första hälften av 1900-talet utanför Luleå, fortsatt odlad av familjens yngre generationer. NGB17837. Fröuppropet, Norrbotten. **3106, 4382 G, 6317**

'Swedish Snow Pea'

Socketärt. Medelhög, produktiv, kraftiga baljor med många, stora ovala men inte så söta ärtor. Emigrantsort från Mainesvenskarna, Seed Savers Exchange. **112, 1438, 1764, 5754**

'Sweet Horizon'

Socketärt. Halvhög. Breda baljor, 8-10 cm långa, söta och trådfria om de skördas i tid. Hög avkastning. Lätt-skördad, stadig, frisk, pålitlig. **5705**

'Torup'

Brytärt. Hög, tidig, tålig. Ger rikligt med trinda, sabelformade baljor. Söta äggformade ärtor. NGB 17836. Fröuppropet, Halland. **1764**

SPRITÄRT

'Farmor'

Rel. låg, rikgivande, buskig, klänger bra. Långsmala baljor, lite sned/oregelbunden form, ca 5 frön, gröna som fullmogna. Från Hanna Biljer, Västergötland, kom kanske till gården med hennes farmor. NGB17832. **307 G**

'Pjätteryd'

Hög, kraftig. Långa jämbreda baljor med böjd spets, ca 5 ärtor med stark ärtsmak, inte så söta. Moget frö är runt, gulvitt. Rikgivande. Lokal-sort, Småland NGB17838. Fröuppropet. **5169**

SOJABÖNA

Glycine max

'Fiskeby V'

Höjd 40-50 cm, mognar tidigt, hög avkastning. Svenskförädlad 1968 för vårt klimat (A. Holmberg & Söner, Norrköping). **5378**

ÖVRIGA BALJVÄXTER

Smalbladig lupin 'Boruta'

Lupinus angustifolius, även benämnd blålupin, blå sötlupin. Annuell. Ogrenad sorttyp, upprättväxande. Blommor nästintill vita. Två till flera kransar av baljor, 5-7 frön/balja. Används likt sojaböner, torkböner, eller tofu, tempeh. **4407**

Ärtvicker 'Östgöta ärtvicker'

Vicia pisiformis. Arten är sällsynt vildväxande. Många små små baljor som är goda att äta när de är mycket späda. Ljusa blommor och skirtbladverk. Fröna behöver filas, gror långsamt. **1817**

TIPS för 'Östgöta ärtvicker'

De pyttesmå omogna gröna ärterna är en delikatess att smörfräsa med fransk dragon. Mogna ärter kan tröskas och kokas som baljväxt, helst i blandning med annat.

/M 1817

MAJS *Zea mays*

'Gaspé Flint'

Låg, 0,5-1 m, med 7-10 blad. 5-11 cm långa kolvar med 8 rader av gula stora korn. 1-3 kolvar/planta. En av de tidigaste sorterna, 90-100 dgr. En flintmajs som används till polenta, majsbröd mm. Från ursprungsamerikanerna Mikmaq på Gaspéhalvön, Québec, Kanada. **156**

Gul fodermajs från Allkorn

Framtagen inom föreningen Allkorn som en populationsmajs (population under utveckling). Tidig. **162**

'Yukon Chief'

Dvärgsockermajs, 1-1,5 m hög. Korta kolvar, 12-15 cm, välsmakande. Sås tidigt, kan direktsås vid jordtemp. 14°C, med avstånd 25-30 cm. Mognar snabbt, från sådd till skörd 75-80 dagar. Alaska, USA. **5288, 5594**

• BLAD

BLADBETA/MANGOLD

Beta vulgaris

'Fordhook Giant'

Stora gröna buckliga blad och vita stjälkar och bladnerver. Tidig och ger stor skörd. Tål flera frostnätter på hösten. Kulturarv från 1750. Används färska i sallader eller tillagade som spenat. **3018**

'Golden Chard'

Gröna något buckliga blad med gula stjälkar och bladnerver. Färgen blir kraftigare ju äldre plantan blir. Behåller färgen bra vid kokning. Vacker och välsmakande gammal sort som funnits sedan 1830-talet under namnet 'Chilean Beet'. **6066**

'Groene Gewone'

Syn. 'Perpetual Spinach', 'Erbette', 'Spenatbeta', "den eviga spenaten" och stjärnmangold. Spenatlika gröna ngt släta blad, ljusgrön stjälek och bladnerv. Smal stjälek. Skördas under lång tid. Tål torka, värme och kyla bra. Kulturarv från 1869. **1176**

'Hunsrücker Schnitt'

Gammal tysk lantsort med tunna stjälkar och ljusgröna blad. Delvis vinterhärdig i Gävletrakten. **257 G**

FÄLT-/VINTERSALLAT

Valerianella locusta
var. *oleracea*

'Vit'

Små bladrosetter med nötig, mild smak. Tål frost, kan sås hela året. Sensommar-/höstsådd ger skörd under vinterhalvåret, går i blom sommaren därpå. Denna sort är snabbväxande med ovala, ganska långstjälkade, mörkgröna blad och ger stor skörd. **5667**

MÅLLA *Atriplex hortensis*

'Japansk spenat'

Syn. Japansk målla. Målla som odlats i Katrineholmstrakten, Sörmland, sedan lång tid. Börja skörda vid midsommartid. Från Fröuppropet. **257, 3106**

'Lars'

Hög, grön men inte så storbladig målla. Tidig. Hette tidigare 'Svensk grön' och är en av Sesams första sorter. **307, 2894, 4382 G**

'Mormors spenat'

Upp till 2 m hög beroende på jordmån. Bladen goda att äta även efter att den gått i blom. Sås med fördel på hösten då grobarheten är hög. **5637 G**

'Red Orach'

Vinröd trädgårdsmålla, storväxt. **4203**

'Reftele'

Arvesort från södra Småland. Små gröna blad, bra ersättning för spenat. Kan skördas hela sommaren. Lättodlad. **4265**

'Rosa Königin'

Blir över 1 m hög. Rosa stjälkar och lila/gröna blad. Skörda unga skott. Självårs sig. **3513, 4674, 5667**

'Rubra'

Rödbladig. Ståtlig i rabatten. Används som spenat och god i salladen. **4674**

Röd trädgårdsmålla

Vacker, ståtlig med daggigt vinröda blad, upp till 2 m hög. Uppskattas bl.a. i Frankrike för sin milda behagliga smak. Godast som småplanta 15-20 cm. Kan ersätta spenat, god i sallader och på smörgås, fin som snittblomma. **4907**

'Sinanders'

Grön målla, sås tidigt, god som sallad eller spenat hela sommaren. Släktklenod från Säm i Valinge, Halmland. **1638, 3445**

'Yellow Orach'

Mycket ljusgrön målla. Stora blad men ej så tätvuxen. **2961**

'Ängelholm'

Kan bli 2,5 m hög. Mycket stora blad. Mållan har gått i arv i flera generationer, kallades gammaldags spenat. Användes som spenat men ansågs mycket godare. **3089**

KÅL

BRYSSELKÅL *Brassica oleracea* Gemmifera-gruppen

'Long Island'

Många mörkgröna fasta huvuden. Kulturarv från 1890. **2167**

GRÖNKÅL *Brassica oleracea* Sabellica-gruppen

'Dwarf Green Curled'

Ca 50-60 cm hög. Mörkgröna, tätt krusade blad, smakrik och köldtålig. Kulturarvssort från 1863. **2609**

'Half Tall'

Ev. syn. med 'Halbhoher Grüner Krauser'. Grön, krusbladig, 50-80 cm hög. Köldtålig. **2167**

'White Russian'

Anges ibland som bladrap. Hög, kraftig, köldtålig. Slätbladig med ljusa nerver. Övervintrar lätt. **2167**

HUVUDKÅL *Brassica oleracea* Capitata-gruppen

'Gift'

Vitkål. Morfologiskt variabel i blad och huvud. Rysk sort. **5001 G**

'Holsteiner Platter'

Vitkål med stora plattrunda huvuden, ofta 30 cm i diameter, lite lösare och med fin smak. Kraftig planta. Lämplig för färskkonsumtion och surkålstillverkning, ej bra för lagring. **2609 G**

'Säfstaholm'

Mycket gammal, svensk, lokal vitkålssort. Plattrunda, åsiga, ganska löst knutna huvuden. Återhämtad från Vavilov-institutet, Ryssland. **257, 305**

ORIENTALISK KÅL *Brassica* spp.

'Daggkål'

B. oleracea Alboglabra-gruppen, kallas även Kailaan eller Gai Lohn. Är en kinesisk broccoli. Slanka stjälkar och små blomställningar. Hela plantan utom roten används. Skördas kontinuerligt och nya skott växer snabbt ut igen. **2378**

SPENAT *Spinacea oleracea*

'Early Giant Leaf'

Snabbväxande med stora blad. **5705**

'Melody'

Något savoybucklig sort. God. Sjukdomsresistent. Vann All-America Selection 1977. Ganska hög. Går lätt i blom. **5705**

CIKORIASALLAT

Cichorium intybus

'Bionda da Taglio'

Ger lätt beska blad, ljusblå blommor som inte stänger sig på eftermiddagen. Ger driv-endiver på vintern. Se SesamNytt 2/18. **1638**

TRÄDGÅRDSSALLAT

Lactuca sativa

'Baquieu'

Huvudsallat. Kraftig och tidig med röda små huvuden. Köldtålig, kan sås tidigt. Gammal fransk sort. **3989**

'Forellenschluss'

Romansallat. Gammal sort från Österrike. Spräckliga blad med rödaktiga prickar som liknar forellens, och är självslutande (därav namnet). Mycket god med söt smak och krispighet. **3095**

'Guldgul Stenhoved'

Dansk huvudsallat. Bildar gulgröna täta huvuden. Denna är en selektion från Hofterup 1951. NGB 4101. **2783**

'Radichetta'

Syn. 'Cerbiatta'. Huvud-/plocksallat av typen ekbladsallat som bildar stora, trattformade huvuden med gröngula, ekbladsformade blad. God smak och sen stocklöpning. Kan även vinterodlas. **3989**

'Romulus'

En äkta cos-sallat med mycket god smak. Den har de typiska avsmalnande bladen med en kraftig och saftig mittnerv. Huvudet är tungt, mörkgrönt och blir över 25 cm högt. **2783 G**

'Rubinette'

Huvudsallat. Öppet, välfyllt huvud. Roströd med grönt inre. Frisk, snabbväxande. Går sent i blom. Kan även odlas som plocksallat. **6509 G**

ÖVRIGT BLADGRÖNT

Bärmålla

Blitum virgatum, syn. sminkbär, smultronspenat. Skiljer sig från smultronmålla på bladen; flikiga med kort bladskaff, blad även på övre delen av skottet. Finns även med gröna frukter. Ca 0,5 m. Bladen används som spenat. **2167**

Krusmalva

Malva verticillata 'Crispa'. Syn. grönsaksmalva. Historiskt använd som bladgrönsak, odlas ännu i Kina. Ca 80 cm hög. Krusiga, vackra blad. Används i sallad (späda blad), som spenat, i gryta, som dekoration. Klipp tillbaka för nya blad.

922, 6536

Chenopodium bonus-henricus ; Original book source: Prof. Dr. Otto Wilhelm Thomé Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz 1885, Gera, Germany.

Lungrot

Chenopodium bonus-henricus. Syn. Den Gode Henriks målla. Mycket gammal kulturväxt. Perenn. Vårprimör, används som spenat. Även fröna kan ätas.

43, 4282, 4802, 5318 G

Madeiraranka

Anredera cordifolia. Perenn bladgrönsak, rotsak, rumsväxt. Hög slingerväxt. Tjocka blad som blir väldigt stora i välgödslad jord, äts råa eller kokta som spenat. Rotknölar förvaras frostfritt vintertid. Knölar erbjuds.

Malabarspenat

Basella alba. Odlas i varmt läge, säkrast i växthus/inne. Rankande. Toppning ger buskigare planta. Ljusgröna blanka blad, tjocka stjälkar. Goda blad även vid blomning. Används som spenat. Kan gro ojämnt, långsamt, ställ sådden varmt. Asiatict ursprung.

5378

Rankspenat

Habitzia tamnoides. Syn. Kaukasisk rankspenat. Perenn. Tidig på våren, kraftigväxande slingerväxt med spenatlika blad. Små grönaaktiga blommor. De mjälla bladen och småskotten skördas innan mid-sommar. Fröna stratifieras.

5318 G

Röd Malabarspenat

Basella alba 'Rubra'. Rankande. Toppas för buskigare planta. Tjocka mörkgröna blad, vinröda stjälkar. Goda blad även under blomning. Används som spenat. Kan odlas på friland, säkrast i växthus eller inomhus. Asiatict ursprung.

2488, 5036

Sallatskranskrage

Glebionis coronaria Spatiosa-Gruppen, syn. 'Shungiku'. Annuell. Vackra gula och gul-vita blommor. Späda skott och blad används i sallad eller wok, större blad bra i wok. Tålig, livaktig, bra återväxt.

2488

Sköldsyra

Rumex scutatus. Lågväxande syra med små sköldliknande blad med utmärkt syrasmak. Förökar sig med utlöpare och självsådd och bildar med tiden omfångsrika tuvor. Kan skördas hela växtsäsongen. Oansenliga blommor, få frön.

4675

Sköldsyra 'Silver Leaf'

Rumex scutatus. Perenn. 40 cm hög. Tacksam marktäckare med silvriga blad. Generös blomning med små grönvita rosatonade blommor.

5318

Spenatskräppa

Rumex patientia. Syn. engelsk spenat, romersk spenat, patientia.

Perenn, ger tidig skörd av avlånga blad, skördas under hela säsongen. Syrilig men mildare än trädgårdssyran. Kan ersätta spenat både rå och tillagad. Lättodlad, rikgivande.

43, 307, 1638, 2961, 2980, 4409

Strandkämpar 'Minutina'

Plantago coronopus, syn. "Herba Stella", hjorthornsgroblad. Annuell, kan eventuellt övervintras. Smala, tjocka blad som används i sallad. Snabb tillväxt, köldtålig.

2488

• STJÄLKAR

RABARBER

Rheum rhabarbarum

'Glaskin's Perpetual'

Brittisk sort med låg oxalsyrehalt. Kan skördas lite lätt redan år två. Fröplantorna kan variera lite i stjälkfärg från grönt till rosa och rött.

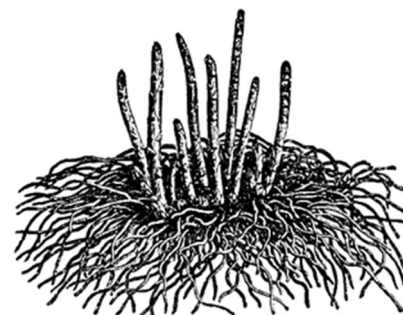
3293

'Hagryd-Dala (frö)'

Sorten "Hagryd-Dala" får meterhöga tjocka saftiga stjälkar med stora blad. En gammal okänd sort som hämtades på 1960-talet hos en äldre man vid ett gammalt torp, Hagryd-Dala i Halland. Frö erbjuds.

3628

SPARRIS *Asparagus officinalis*

Asparagus, Nordisk familjebok.

'Gillberga'

Härstammar från Gillberga utanför Eskilstuna. Bra skörd av knubbiga skott, främst från hanplantorna.

2167

'Mary Washington'

Klassisk sparrisort, starkväxande med bra avkastning. Har god resistens mot sparrisrost. Kulturarv från USA.

1388

• LÖK

KEPALÖK *Allium cepa*

[OBS! Potatislök är alltid sättlök om inget annat anges.]

'Dullbo'

Potatislök. Sättlökar erbjuds.

2168

'Ersmarkslök'

Potatislök.

6234

'Hamund'

Gul lök. Stor, högavkastande, rund lök, bra skalfärg och kraftigt skal. God hållbarhet, lökarna kan under goda förhållanden lagras till mars månad. NGB 7773. **4012**

'Karin'

Potatislök. Stora lökar med gröna nyanser i köttet. Skördeklar med viss oregelbundenhet inom sorten. Från Norr Lindberg, Dalarna. SWE 320, Nationella genbanken.

3874 G, 6234

'Karungi'

Potatislök från Karungi. **6234**

'Leksand'

Potatislök. Kanske den mest kända av potatislökarna. Löken är högbyggt rund, inte så stor ca 5-6 cm, bildar kluster om 6-10 lökar. Stark smak. Bäst anpassad till ljus- och klimatförhållanden i Dalarna.

SWE 106 i Nationella genbanken.

2128, 4657 (lite)

'Margit Olivia'

Potatislök. Ger många sidolökar med fin smak. SWE 78 i Nationella genbanken. **6377**

'Maria'

Potatislök. Bildar 4-5 lökar på 2-6 cm, högbyggda eller något rombiska, gult eller ljusbrunt skal, vitt/gräddvitt kött med gröna antydningar. Stark smak, mildare efter lagring. Från Djurröd, Skåne, sedan slutet av 1800-talet. SWE 79 i Nationella genbanken. **6234**

'Peipus Kolkja'

Potatislök. Estnisk lantsort som förökas både med frö och sidolökar. Kantiga klotformade lökar som varierar i rött, rosa och gult. Betydligt större än nordisk potatislök.

Sättilök erbjuds. **2128**

PIPLÖK

Allium fistulosum

'Idunn'

Salladslök/piplök. Vinterhärdig salladslök från Vestfold, Norge. Kan odlas både som ettårig och flerårig. Mild smak. Delar sig likt gräslök.

5667, 5863

'Mossby Smedja'

Kallas även "Gammelskånsk piplök från Mossby smedja". Ser ut som en storbladig gräslök. Underbar som primör. Vacker med vita blommor. NGB23035/SWE452. **1449**

usn

Syn. Welsh onion, Negi, Japanese bunching onion, spring onion, long green onion. Perenn, härdig. Kraftiga ihåliga blad, används som gräslök och purjo. Tidig på våren, snabbväxande, dekorativ. Kan sås på våren, men bäst i juli-augusti för skörd nästa vår. **3516, 4675**

PURJOLÖK

Allium ampeloprasum

Porum-Gruppen

'Bulgarian Giant'

Mycket lång, ljusgrön med mild smak. Sommar-höst. **4753**

VITLÖK *Allium sativum*

'Alexandra'

Hardneck. Storvuxen med stora klyftor. Bulbiller erbjuds. **5363 G**

'Karlsruhe'

Ormlök från Karlsruhe Botanischer Garten. Ger god skörd. Bulbiller erbjuds. **112**

ÖVRIGA LÖKAR *Allium* spp.

Altajpiplök

A. altaicum. Även kallad Altajlök. Vild släkting till piplök. Perenn. Härdig i hela landet. Ca 60 cm hög, blommor i vitt. Skördas tidig vår och sensommar/höst. Omtyckt av pollinerare. Ursprung fröpåse från Ryssland. **3095 G**

Babington's Leek

A. ampeloprasum var. *babintonii*. Perenn purjolök med mild vitlöks-smak. Skördas som purjolök men man lämnar kvar löken i jorden. Förökas med bulbiller och sidolökar. Bulbiller erbjuds. **3298 G**

Luftlök

A. x proliferum. Korsning mellan piplök och kepalök. Perenn, härdig, kommer tidigt. Blad som piplök, lök tämligen stor, stänglar med bulbillerna i toppen. Skarp smak. Bulbillerna kan torkas och användas i matlagning. Bulbiller erbjuds. **1950, 3877**

Norrlandslök

A. angulosum (?) x *nutans*. Flera synonyma namn, t.ex. hybridkantlök, klosterlök, vårpurjolök, sibirisk gräslök. Perenn lök som bildar både lök och jordstam. Vackra ljusrosa blommor. Lökar erbjuds. **5001**

Skogslök

A. scorodoprasum. På Gotland kallad kajp. Perenn. Används som purjo men lämna löken kvar i jorden. Bulbiller används i wok eller som vinägerkrydda. Bulbiller erbjuds. **2167**

• ROTFRUKTER

BETA *Beta vulgaris*

'Albina Vereduna'

En rund beta med helt vitt kött. Smaken är söt och mjäll, påminnande om rova. God avkastning. Medelsen och hållbar i lagring. **6377**

'Albino'

Vitbeta. Medelstor, rund och något hjärtformad, rakt igenom vit. Gröna blad med ljusgröna stjälkar och bladnerv. Kom till Sesam uppförökad från frön inköpta 2011 från Litauen. **305**

'Alvro Mono'

Monogerm (ger en planta per frö) snabbväxande rödbeta. Mild och god. **5705**

'Arimona'

Medelstor vit foderbeta med många sidorötter. Ca 50 cm höga gröna blad med ljusgröna stjälkar och bladnerv. God smak. Hög avkastning. Ursprungsfrön från tyska genbanken Gatersleben. **257**

'Badger Flame'

En orangegul, medelstor cylindrisk beta med gröna blad, gula stjälkar och bladnerver. Köttet är flamfärgat orangegult. Nyligen framtagen av fröfirman Row 7. **257 G**

'Banco'

Rödbeta. **305**

'Barres halvlång'

Gulbeta, rödgult skal, kan bli stor. Stam från Svalöv med ursprung i Vilmorins 'Ovoide des Barres' från 1800-talet. **307**

'Blood Red'

Plattrund, mörkt röd beta av god kvalitet. Blasten ger skäl för namnet. Normal avkastning, god hållbarhet. Blir inte träig, trots storleken. **1986**

'Boldor'

Gulbeta. Runda släta rötter, intensivt gult kött, orangegul utsida. **5705**

'Bona'

En rund, tämligen liten rödbeta som lämpar sig för inläggning. Mycket bra lagringsegenskaper. God. **305**

'Bordo'

Röd och klotrund. God som råkost och kokt. Problemfri odling. Goda lagringsegenskaper. Gröna blad med karmosinfärgade stjälkar och bladnerver. Kommer ursprungligen från f.d. Sovjetunionen. Odlas i de baltiska länderna. **2880**

'Bull's Blood'

Rund beta med väl genomfärgade mörka rötter. Blodfärgade blad med mild smak. Bladen är även mycket dekorativa. **305**

'Burpees Golden'

Gulorange gulbeta. Runda, små, välformade betor som blir gyllengula vid kokning. Passar bra i sallad mm, färgar inte. Bladen ljusgröna. Kulturarv sedan 1828. Förädlad av W. Atlee Burpee Co. of Warminster, Pennsylvania, USA. **257 G**

'Burpees White'

En medelstor, rund vitbeta med avsmalnad rotspets och med gröna blad. Något sötare än en röd beta. Introducerades 1952 av den amerikanska fröfirman Burpee. **257**

'Cylindra'

Medelstor cylindrisk avlång rödbeta. Passar för inläggningar. Dansk betsort, listad 1840 och vanlig på 1880-talet. **3018, 5705**

'Detroit 2 Bolivar'

Syn. 'Bolivar'. Klotrund, djupröd och enhetlig rödbeta med slätt skal. Har lägre nitratinnehåll. Bra både för färskkonsumtion och lagring. **1817**

'Detroit Mona'

En medelstor rund rödbeta med karminröda stjälkar och bladnerver. Mörkgröna blad. **257**

'Eckendorfer Gelbe'

Gul foderbeta. **3445**

'Eckendorfer Rot'

Mycket stor cylindrisk foderbeta, närmare 2/3 ovan jord. Som foderbeta mycket god, blir inte träig. Skinnen rött men köttet vitt. Gammal sort från f.d. DDR. Odlades i Sverige på 1850- och 1860-talen. **2167**

'Forono'

Avlång, cylindrisk, violetteröd beta. Härstammar från 'Formanova'. Utmärkt att skiva för inläggning genom sin avlånga form. **2167, 3441**

'Gammal svensk'

Vit något förgrenad rot. En gammal svensk sockerbeta från Hilleshögs genbank, där den kallades "Äldsta sockerbetan 2018". Ursprungligen fick Sesam frön från amerikanska Seed Savers Exchange. **2609**

'Green Top Bunching'

En rund medelstor mörkröd rödbeta med gröna blad och karmosinfärgade stjälkar och bladnerver. Introducerades 1940. **257**

'Gul Hunsballe Mira'

Foderbeta, Danmark. NGB 1594. **305**

'Gullåkerbeta'

En fodersockerbeta. Plantan blir mycket kraftig. Blad och bladskäft är ljusgröna. Roten får en vikt av ca 1 kg. Den är vit med grönaktig topp. Hög produktion. **305**

'Jaensch Teutonia'

Spräcklig gulorange foderbeta med palsternacksformad stor rot. Träig, bäst som djurföda. Ljusgröna blad med ljusgröna stjälkar och bladnerver. **257**

'Jaune Géante de Vauriac'

Foderbeta. Avlång, cylindrisk, gulorange rot som är 15-20 cm lång. Växer till hälften ovan jord. Gröna blad med ljusgröna stjälkar och bladnerver. **2167**

'Kosak'

Avlång, cylindrisk rödbeta. Förväxer sig inte. Bra smak och bra lagring. Passar för sensommarskörd och inläggningar. **1817**

'Little Ball'

Syn. 'Detroit Little Ball'. En tidig, snabbväxande, småvuxen klotrund rödbeta. Mörkröd med ljusare ringar. Gröna blad med karmosinfärgade stjälkar och bladnerver. Bra resistens mot stocklöpnig. **257**

'Long Red Giant'

Foderbeta. Avlång, mycket stor. Kraftigt rött skal men helt gulvit under skalet. **305**

'Mammoth Red Mangel'

Gulorange foderbeta. Avlång, mycket stor med vitt kött. Kan väga upp till 10 kg. Ljusgröna blad med karmosinfärgade stjälkar och ljusgröna bladnerver. Kan ätas små. Användes mycket på 1800-talet som djurfoder. **2174**

'Monorondo'

En mellanstor rund rödbeta. God och krispig. Monogermt frö, kan sås lite tätare. **1817**

'Opolski'

En avlång polsk rödbeta med karminrött inre och brunlila skal. **257**

'Patryk'

Runda något platta rötter med utsökt smak. Hög halt av betanin. Produktiv med kraftig blast. 120-130 dagar. Polsk sort. **2880**

'Regulski Cylinder'

Medelstor till stor avlång rödbeta. Medeltidig, god, tunnskalig. Bra avkastning, mycket god lagringsduglighet. Ursprung PNOS, Polen **1986**

'Rywal'

Rödbeta med cylinderformade, mörkt röda rötter. **2167**

'Shiraz Tall Top'

Av Detroit-typ. Mörkröd, rund och medelstor med slät yta. Gröna blad, karmosinfärgade stjälkar och bladnerv. Snabbväxande. Rhizoctonia-resistent. **257**

'Wiener Lange Schwarze'

Karmosinfärgad avlång stor beta, påminner i formen om grenig morot. Mycket mörkrött kött, även bladverket är helt rött. Söt smak, något besk eftersmak. Har kallats "Långa svarta" i äldre priskuranter. Ursprungsfrön från genbanken Gatersleben, Tyskland. **257**

HAVERROT

Tragopogon porrifolius

'Gammal gotländsk'

Bienn. Tjocka rötter, grenar sig ofta om jorden är för hårt packad. **5359 G, 6058**

'Mammoth's Sandwich Island'

Långa ljusgula rötter. Bladen är svagt söta och utmärkta i sallader på våren efter övervintringen. Violetta blommor. **430**

JORDÄRTSKOCKA *Helenium tuberosum*

OBS! Det är knölar som erbjuds.

'Henriette'

En produktiv sort som ger mycket släta vita knölar. Hinner blomma vid långa varma höstar. **2389**

KÅLROT *Brassica napus* Napobrassica-gruppen

'Baggens'

Tydlig hals, klotrund, grön nacke, ljusgult (ibland vitt) kött med god mild smak. Gammal lantsort från Bjursås, Dalarna. NGB 21723, Fröuppropet. **3280 G**

'Bjursås'

En kålrot med utsökt smak. Är medelstor med yvig blast, högbyggd med lång nacke. Köttet är vitt, saftigt. **2167**

'Finnmarkens vita'

Lokalsort från Grangärde finnskog i Dalarna. Små runda rötter med grön nacke helt utan hals. Köttet är oftast vitt, saftigt och välsmakande. Kom troligen med finländare till Sverige och har mycket gamla anor. NGB11748. **4937**

'Ljustorp'

Lantsort från Medelpad. Gul med grön nacke. Gult kött med mild smak. Rund, mycket stor och tidig. **3135, 3441**

'Mariubakkarofa'

Klotformig med violett färg ovan jord. Mycket god, mild smak. Odlad i Island sedan 1903. NGB9910. **5001**

'Nusnäs'

Tidig kålrot med ljusgult kött och lila skal. Lantsort från Dalarna. Fröuppropet. **430**

'Sandvik'

Rund form, grön grundfärg, violett över- och gul underdel, gult kött. Smaken är fruktig, söt och pepprig. God rå, smakrik även som tillagad. Odlas allmänt på Island, har sitt ursprung i Islands första kålrot Kälafafells-rovan. NGB9912. **3875**

'Stenhaug'

Medelstora rötter med gult kött och grönt till svagt violett kort nacke. Söt och god. Från Norge. NGB 5017. **5594**

'Sulikka'

Nacken grön, inuti gul. Storvuxen med tydlig, god kålrotssmak. Gammal bondkålrot från Finland. **3874**

'Viksjö'

Lantsort från Ångermanland. Ljust kött, grön nacke. **3018**

'Vintjärn'

Stam av kålroten Bjursås insamlad genom Fröuppropet. Klotrund. Vit med grön topp. Krispigt fruktigt kött likt rädisa. En av de godaste att äta rå. **430, 2168, 2629, 4626**

'Östgöta II'

Plattrunda släta rötter med en tydligt ansatt rotspets. Ovanjordiska delen är grön, köttet är gult. Mild smak. En av de mest rikgivande. **3441**

'Öunakollane'

Gul, apelrynd med intensivt gult kött. Från Estland. **2167**

MAJROVA

Brassica rapa

Rapifera-Gruppen

'Bola de Nieve'

Syn. 'Snowball', 'Snöboll'. Vita runda-plattrunda mjälla rötter med söt smak. Snabbväxande. Introducerades 1856. **4753**

MOROT

Daucus carota

'Duwicker'

Syn. 'Möhre Duwicker'. Gammal sort, små rötter, mild smak. **112**

'Gniff'

Violett med vit kärna, bred, inte så söt. Från Schweiz. Läs mer i artikel i SesamNytt 2/2020. **112**

'Jaune du Doubs'

Syn. Jaune Obtuse du Doubs. En stor, gul, robust höstmorot med stora släta rötter. Tendens till grön nacke. **112, 2167**

'Kuroda'

Enhetliga, släta, kilformade, orangea rötter med truggig spets. Utmärkt smak. Japansk sort, utvecklad på 1950-talet. **4176**

'Lange Rote Stumpfe ohne Herz'

Syn. 'Zino'. Sen vintermorot. Orange med liten märg. **112**

'London Torg'

Klassisk morot av Chantenay-typ. Trubbigt konisk, saftig, aromatisk höstmorot. Lämpar sig för lerjord. Goda odlingsegenskaper. Ursprung ca 1880, England. **3877**

'Long Orange'

Kraftig höstmorot. Saftig, krispig, mycket morotssmak. Anses vara den första kända orangea morotsorten (de tidiga var vita, lila eller gula). Beskrevs första gången 1721 men fanns långt tidigare. Uppkom i Holland. **1377, 4830**

'Marshall's Heavyweight'

Stor, god. **112**

'Robila'

Vintermorot av Berlikum/Flakeer-typ. Orange, lång, smal, cylindrisk. Lagrar väl. **6058**

'Saigarepa'

Kraftigt djuporange/röd, kilformad, stor. Mycket god. Från Ungern. **112**

'White Belgian'

Syn. 'Vit Belgiskt'. Mycket lång vit skör rot som till nära hälften växer ovan jord. Mycket mild smak, nästan fiberfri. Ej särskilt hårdig. Gammal fodersort, god hållbarhet. **112**

PALSTERNACKA

Pastinaca sativa

'All American'

Normal skörd av mycket långa koniska rötter. **1517**

'Andover'

Rötter med slät avlång form, närmare lik morotsform. **50**

'Lisbonnais'

Ger långa, vita, koniska rötter. **50**

'Schleswiger Schnee'

Syn. 'Neige du Nord'. Långa vita koniska rötter, högvakastande, bra tillväxt & bra lagringsegenskaper. Sort framtagen för ekologisk odling. **3905**

'Skandia'

Ganska småvuxen. Stam från Toftø, Danmark, 1973. NGB2412. **4012**

'Student'

Medellånga-långa, släta, koniska rötter. Hög avkastning. God motståndskraft mot rotskorv. Fin smak, god lagringsduglighet. **2174, 4121**

'Tender and True'

Långa, rel. smala rötter. Tidig. **50**

'White Diamond'

Ger välväxta koniska rötter av god kvalitet. **50**

'White Gem'

Medelstor, vit och slät rot. Lättodlad och välsmakande. Motståndskraftig mot skorv och brunrost.

50, 2609, 3293, 5378, 5926, 5934

POTATIS

Solanum tuberosum

OBS! Det är knölar som erbjuds.

'Amandine'

Tidig sommarpotatis. Lättodlad, rikgivande, bra lagring och god. **1872**

'Arran Victory'

Blått skal, vitt kött. Mjölig. Medelsen. Från Donald MacKelvie, Arran, Skottland, 1918. **4037**

'Birgitta'

Framtagen vid förädlingsstationen i Svalöv 1924. Rund. Ljust skal. **4037**

'Blaar Islenskar'

Rundovalva knölar med djupa ögon, blåviolett skal och gult kött med inslag av lila strimmor. **4037**

'Blå krokar'

En medelsen potatis med mörkt blått skal. En udda potatis med bumerangformade knölar. **4037**

'Dalslands blå'

Blålila skal, vitt kött. Stora. Bra lagringsegenskaper. God smak, ger gott mos. Odlingvärd. **4037**

'Elin'

Saknar beskrivning. **4037**

'Epicure'

Runda knölar med djupa ögon, vitt skal. Vitt, fast kött. Tidig. Sägs tåla viss lätt frost. Lantsort från Storbritannien. **4037**

'Eva'

Knölar är medelstora, runda och buckliga med djupt liggande ögon. Vitt skal och vitt kött. Tidig sort, dock senare än 'Early Puritan'. Såväl kräftimmun som immun mot virus Y. Kom i handeln 1950. **4037**

'Gammal svensk röd'

Även kallad "Nolor", "Västerbotten röd", "Ohls röd". Medelsen. Knölar små, runda, buckliga. Skal röd-violett, kött gult med röda fält. Sparsamt med vita blommor med rödlila anstrykning. Sannolikt Alströmers potatis från 1724. NGB3149. **4037**

'Gloria'

Brungul potatis av normalstorlek. Gulvitt kött med mjölig konsistens. God smak. Står bra emot skorv-angrepp. **4037**

'Gullöga'

Liten rund tidig lantsort från Jämtland. Gult kött. Bucklig. **4037**

'Irish Cobbler'

Syn. 'Per Jan', 'Old Reliable' . Medelstora till stora, lite kantigt runda knölar med vitt skal, grunda till djupa ögon och vitt kött. Mjölig, Tidig. Gammal sort från 1876, sägs vara upptäckt av en irländsk skomakare som en mutation av 'Early Rose'. **4037**

'Juli'

Saknar beskrivning. **4037**

'Jämtlands vit'

Knölar är vitskaliga, buckliga och runda. Kräftimmun. Kan möjligen härledas till Alströmers första importer. **4037**

'Karna'

Sen. Vitt skal och kött. Långoval, slät och högvakastande. Från 1945. **4037**

'King George'

Ganska tidig lagringsduglig sort från Svalöv på 40-talet. Kräftimmun. Har odlats på samma jord utan sjukdomar i 20 år. **4037**

'Lange röde'

Dansk, brunrosa, långoval potatis med fast kött. Hållbar. NGB3048. **4037**

'Leksands vit'

Knölarna är vitskaliga, buckliga och runda. Kräftimmun. Mycket gammal lantsort från Dalarna. Kan möjligen härledas till Alströmers första importer. NGB 3013. **4037**

'Magnum Bonum'

Klassiker från 1876. Gul skalfärg och vitt kött. Måttligt mottaglig för sjukdomar. **4037**

'Marius'

Medelsen. Knölen är liten, rundoval, något tilltryckt, insänkt navel. Skalet är rött. Köttet är vitt. Blommorna har rödvioletta kronblad med vita spetsar. Från Polen 1893. NGB3100. **4037**

'Patersons Victoria'

Saknar beskrivning. **4037**

'Professor Wohltmann'

Från 1895, Tyskland. Sen. Högt avkastning. Rött skal, vitt kött, rundovala knölar, medeldjupa ögon. Mjöligen. Rödvioletta blommor. **4037**

'Ringerikspotet'

Runda röda knölar med djupa ögon. Gult, mjöligt kött med fin smak. Högt torrsubstanshalt, bra lagringduglighet. NGB 3494. Lantsort från Ringerike, Norge. **2562**

'Rättviks röd'

Runda röda potatisar. Vitt kött. NGB3019. **2562**

'Rödbrokg svensk'

Medelsen. Vitt skal med klarröda fält och vitt kött. Rund och bucklig. NGB3062. **4037**

'Sharpes Express'

Saknar beskrivning. **4037**

'Silla'

Svenskförädlad, från 1983. Mycket tidig. Ljusrött skal, gult kött. Blommar sällan men då i ljus rödviolet med vita spetsar. Kokkvaliteten som färskpotatis är mycket god. **4037**

'Sparris'

Mycket gammal sort. Grankottelikt utseende. Medeltidig, vitt skal, vitt kött. Lågavkastande. Förr betraktad som delikatess på smörgåsbordet. Innehåller höga halter av glykoalkaloider. **6234**

'Tysk blå'

Blått skal, vitt kött, mjölig, hög torrsubstans. Oval form. Tros kommit hit med hemvändande soldater från 30-åriga kriget. NGB3155. **4037**

'Up to Date'

En engelsk vinterpotatis odlad sedan 1894. Gul, högavkastande och hållbar. Den är godast på våren. Känslig för bladmögel och brunröta. Mycket känslig för skorv. **4037**

'Violet Queen'

Blålila knölar. Nötig, lite söt smak. Bra till sallader, ugnstrostning. **4037**

'Vit drottning'

Syn. 'Eldorado', 'Evergood'. Medelsen brittisk sort. Vitt skal och vitt kött. Klarar styva jordar. Motståndskraftig mot mögel och virus. **4037**

'Östergyllen'

Saknar beskrivning. **4037**

ROTSELLERI

Apium graveolens
Rapaceum-Gruppen

'Runder kurzlaubiger Apfelsellerie'

Syn. 'Äppelformig'. Rund-ningen oval rot. Växer bra. **307**

ROVA *Brassica rapa*

'Gränsrova'

Avlång rot, rundad botten. Köttet saftigt, välsmakande. Mycket bra lagringsduglighet. Lantsort från gränsområdet mellan Värmland och Norge. Har odlats i bägge länderna. **4626 G**

'Korova'

Lång rova som kan bli jättstor. Köttet är ganska ljust och välsmakande. Lämpar sig både som matrova och foderrova. Lagringsduglig. Lokalsort från norra Värmland. **3018, 4626**

'Oxhorn'

Tysk lantrova. Mycket långa, vridna rötter, liknande oxhorn. Vita med rödfärgad nacke ovan jord. **2168**

'Svedjerova'

Plattrund, variabel i färg, mild smak. Svedjerovor odlades ofta efter att odlingsplatsen svedjats. **2293 (lite)**

'Svedjerova från Värmland'

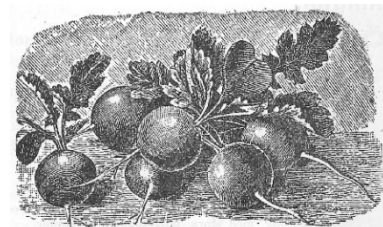
Skälrova med stor variation i färg och smak. Kom med svedjefinnarna på 1600-talet. **2629**

RÄDISA och RÄTTIKA

Raphanus sativus

'French Breakfast'

Avlång, röd med vit spets. Sprött kött, mild smak. Liten blast, växer ytligt. Skörda i tid innan den förvuxit. Fanns redan 1885 i fröhandeln. **5618**

Rädisor Express.

Illustration ur frökatalog 1923 utgiven av Fr. E. Bissmark, Halmstad.

'Kulatá Cerná'

Syn. 'Black Spanish Round', 'Black Ball', 'Pariser Rund Vinter', 'Nero tondo d'Inverno', 'Rund Svart Vinterrättika'. Stora (upp till 9 cm) runda svarta rötter med klart vitt kött. Har i Europa traditionellt ätits tillsammans med öl. Kan lagras. **257**

SVARTROT

Scorzonera hispanica

'Meres'

Produktiv sort med långa, smala rötter med svartbrunt skal och helvitt kött. Mjöldaggsresistent. **4991**

ÖVRIGA RÖTTER

Knölvial

Lathyrus tuberosus. Syn. jordmöss. Perenn. Klängande baljväxt med veka, långa stjälkar, rosaröda blommor. 3-5 cm stora rotknölar, äts kokta/stekta, smak lik kastanj. Gammal kulturväxt. Sådd: fröna slipas försiktigt, blötläggs ett dygn, sedan stratifiering. **1817, 4356**

Sockerrot

Sium sisarum. Flerårig rotgrönsak som kom till Norden under 1600-talet. Så fröna i kruka omgående och köldbekämpa dem i några veckor. **43, 3923, 5863**

Strävsolros

Helianthus strumosus, syn. rot-solros, knölsolros, helianti. Massor av jordärtskockslänkande rötter med avlång, lite knölig form. Smak lite som svartrot, enkla att odla. Förökas med sättrotter, som erbjuds. **43**

Surklöverrova

Oxalis tetraphylla, officiellt namn rosettoxalis. Gröna klöverblad med bruna tecken, rosa blommor. Saftig och frasig. Knölar förvälles, stuvas eller friteras. Förökas med groddknoppar, knölar. **2168, 5318**

SÄD

HAVRE *Avena sativa*

Robert John Thornton, *A family herbal*, 1814.

'Patrik'

Nakenhavre. Kraftigt, inte så högt strå. Bra avkastning. Ganska sen. Modern sort från Tjeckien.. **430**

'Spethavre från Småland'

Robust sort med kraftig halm. Kärnan liten, spetsig med hög andel skal. NGB 6199. Lantsort. **430**

KORN *Hordeum vulgare*

'Brage' (tvåradigt)

Syn. 'Svalöfs Bragekorn'. Vårkorn. Framtaget av Sveriges Utsädesförening, salufört under åren 1925-1961. Beskriven 1925 av Tedin. **6039**

'Gengel'

Naketkorn. 1 m hög, skallös, vårsådd. **3101**

'Kuoreton'

Sexradigt nakenkorn. God avkastning av bruna kärnor. Något stråsvag. Tidig. NGB 15229. Finsk lantsort. **430**

'Svanhals'

Vårkorn. Tvåradskorn med långt ax och ymnig borst. Kraftig och produktiv. Äldre svensk handelssort, från början av 1900-talet. **6088**

RÅG *Secale cereale*

'Jussi'

Vårråg. 1-1,5 m hög. **6039**

'Norrbottens lantråg'

Höstråg, lång halm, ganska små kärnor. Sås midsommar till augusti för övervintring. Mognar bra även långt norrut. **3874**

'Schmidt'

Höstråg som blir drygt 2 m hög med kraftig halm som lämpar sig bra för halmslöjd. Tidig. **3877**

'Svedjeråg från Brunskog'

Sås midsommar till augusti för övervintring. Högväxt, småkornig. Mognar bra även långt norrut. **5190**

'Östgöta gråråg'

Höstråg från Vikbolandet, kallades även "Vikbolandsråg". Långstråig, ca 2 m hög. Grå kärnor av fin kvalitet. Beskrevs 1913 som "härdig och förnöjsam, gammal högt värderad lantsort, kärna av särdeles god kvalitet". NGB 6918. **156**

VETE *Triticum aestivum*

om inget annat anges

'Apu'

Finskt vårvete med borst. Går bra i norra Sverige. **5190**

'Emmervete från Gotland'

Vit emmer för vårsådd. Sen mognad. Har hårt fastsittande agnar, måste skalas. Denna sort har odlats som fodersåd på Gotland. NGB 4499. Lantsort. **430**

'Lantvete från Dalarna'

Vårvete från Dalarna. Mycket variabel i höjd och mognad och med borstiga och borstlösa ax. Mycket röd vid mognad. Utmärkt bak-kvalitet och högt mineralinnehåll. NGB6673. **6039**

ÖVRIGA SÄDESLAG

Bovete

Fagopyrum esculentum. Historisk gröda. Mat-, bifoder-, gröngödslingsväxt. **3300, 4549**

KRYDDVÄXTER

Anisisop

Agastache foeniculum. Perenn. Höjd 60-100 cm. Lakrittsmak. Blålila/rosalila blommor i ax. Mycket omtyckt av insekter. **922, 3629, 6088**

Anisisop blå

Agastache foeniculum. Perenn. Ca 60 cm hög. Blå blommor i spiror. Inte så långlivad, självsår sig villigt. Mycket dekorativ, bra biväxt. **4937**

Björnrot

Meum athamanticum. Dekorativ perenn med dillika blad, smakar som dill och curry. God krydda i fisk- och grönsaksrätter. Har pålrot, gillar inte att bli flyttad. **5984 G**

Brödvallmo

Papaver somniferum. Annuell. Vackra ljuslila blommor. Blå frön. **2092 G, 2167**

Brödvallmo 'Single Lilac'

Papaver somniferum, opievallmo. Vit med lila mitt i blomman. Stora kapslar. Ger blått frö till t.ex. olja, brödbak. Skördas helt mogen.

1377, 1978

Dansk körvel

Anthriscus cerefolium. Årnuell krydda och bladgrönsak. Självstår sig lätt. Fin smak med aning av lakrits, anis och dragon. Bladgrönsak i soppa och gräddsås, krydda i tomat-sallad mm. **4260, 4675**

Dill 'Como'

Anethum graveolens. Höjd 75 cm. Ger stora dillkronor. Även bra som bladdill. **4176**

Dill 'Monarch'

Anethum graveolens Frodigt, mörkgrönt, aromatiskt bladverk. Går sent i blom vilket förlänger skördetiden. **5212 G**

Dill 'Tetra'

Anethum graveolens. Lite senare än vanlig dill med mindre utpräglad smak. Högväxande, produktiv, går sent i blom. **3441**

Dill 'Vanlig'

Anethum graveolens. **1377, 4753**

Hjärtmynta 'Moroccan'

Mentha x villosa, marockansk mynta. God mints smak, mildare än pepparmynta men kryddigare än grönmynta. Erbjuder utlöpare/rotade sticklingar. **5588**

Kattmynta

Nepeta cataria. Perenn. Mint- och citrusdoftande grågröna blad, blomorna är vita med purpurröda tecken som sitter i kransar på stjälkarna. Används bland annat till te och som medicinalväxt. Mycket attraktiv för katter. **4209**

Koriander

Coriandrum sativum. Ettårig. En mycket lättodlad, användbar, starkt aromatisk krydda bl.a. till bröd och curry. Bra ersättning för pomeransskal. Både blad och frön används. **2488, 5318**

Koriander 'Caribe'

Coriandrum sativum. Bladkoriander. Bredbladig, snabbväxande, produktiv sort som går senare i blom. **5910, 6058**

Koriander 'Filtro'

Coriandrum sativum. Bladkoriander. Går sent i blom. **5705**

Kummin

Carum carvi. Bienn. 50-70 cm hög. Direktså tidigt. Självstår sig lätt. **2167, 4409**

Kummin 'Fäbodkummin från Dalarna'

Carum carvi. Bienn. Blommar och sätter frö andra året, 50-70 cm hög. Mycket aromatisk. Direktså tidigt. Självstår sig lätt. Från Fallsbjörkens fäbodar i Leksand. **1638, 3300**

Kummin 'Rovaniemi'

Carum carvi. Erhållen från NordGen men går i dagsläget inte att finna i databasen GenBIS. **4382 G**

Angelica archangelica, Nordisk familjebok.

Kvanne

Angelica archangelica. Bienn, högväxt ört. Alla växtdelar används som mat- och medicinalväxt. Den odlade formen har mildare smak än den vilda fjällkvanne. Stora gröngula blommor i bollformade flockar. **4907**

Libbsticka

Levisticum officinale. Perenn. Ca 2 m hög. Blad och frön används som krydda. Stark smak, för grytor och buljong. Förr planterad av allmogen alldeles intill dörren för att mota bort ont, möss och ormar. **3629, 3891, 4203, 4288, 5318**

Mexikansk kolibrimynta

Agastache mexicana, syn. mexikansk anisisop. Halvbuske, odlas som årnuell. Aromatiska blad, blommor i purpur från juni och framåt. Det finns även sorter med bl.a. blålila eller orangea blommor. Omtyckt av insekter. **4209**

Pepicha

Porophyllum tagetoides. Årnuell. Från Mexiko. Även medicinalväxt. Stark smak av koriander, anis, citron, mynta. Ca 50 hög. Små blålila kapslar med tofsar (ståndare, pistiller). Odlas varm, skyddat. Småblad, späda skott används. Förkuliveras. **5212**

Pepparmynta

Mentha x piperita. Perenn. Starkt aromatisk. Används till te, pepparmyntsolja, och den engelska mintsåsen mm. Räknas även till medicinalväxter. Sticklingar/rotbitar erbjuds. **4830 G**

Persilja 'Gigante di Napoli'

Petroselinum crispum Foliosumgruppen. Buskig och kraftig planta, 50-60 cm, slätbladig. Kryddig med rik persiljesmak. Stjälkarna kan användas likt stjälkselleri. **4121, 5667**

Persilja 'Grüne Perle'

Petroselinum crispum. Mosskrusig. **1439**

Persilja 'Extra mosskrusig'

Petroselinum crispum. Gammal sort, omnämnd 1897, med mycket krusiga intensivt gröna blad. Pålitlig och tålig, står länge på hösten och ger bra skörd. **1377**

Pimpinell

Sanguisorba minor. Perenn. Fodermedicinal- och kryddväxt. Bladen används i sallader, grytor. **1305**

Röd temynta

Monarda didyma. Perenn. Röda eller rödrosa blommor i "etager" på stjälken. Aromatiska blad som kan användas som krydda, i te och potpurrier. Fin i rabatt. Sprider sig med utlöpare. Omtyckt av insekter. **5588**

Salvia

Salvia officinalis, syn. kryddsalvia. Perenn/halvbuske. Violetta blommor. Grågröna eller violetta blad. Till te och feta maträtter. Sticklingar erbjuds under juni-augusti. **4374**

Skörbjuggsört

Cochlearia officinalis. Sallads- och soppkrydda med smak av pepparrot. Mycket C-vitaminrik. **43**

Spansk körvel

Myrrhis odorata. Perenn. Ca 1,25 m hög. Vackra blad, vita blommor i flockar. Bör stratifieras, så på hösten. Anissmak. Färsk/torkade blad till te, spåda blad till soppor och i sallader, mogna /omogna frön som brödkrydda, snapskrydda. Även medicinalväxt. **257, 922, 4288, 4374**

Svartsenap

Brassica nigra. Annuell. Brunsvarta frö i korta fröskidor. Fröna används bland annat mald i Dijon-senap, eller hela i grytor. **4382 G**

Ullungloka

Dystaenia takeshimana, syn. Seombadi. Perenn. Ca 1 m hög med flockblommor. Blad och stjälkar kan användas råa, tillagade eller fermenterade, eller likt libbsticka som buljong. Sådden bör stratifieras. Arten kommer från ön Ullung-do, Korea. **4260, 4282**

Vinruta

Ruta graveolens. Perenn. Halvbuske med grågröna aromatiska flikiga blad. Gula blommor i samlingar på stänglar. Krydd-, medicinal-, färg-, prydnads- och ceremoniell växt. Har en ganska bitter smak. Handskas med försiktighet, kan ge allergiska utslag. **1439**

MEDICINALVÄXTER

Blek solhatt

Echinacea pallida, syn. läkerudbeckia. Höjd 70-100 cm. Lansettlika, håriga blad, blommor med blekrosa, långsmala, hängande kantblommor och orangebrun toppig disk. Roten används för att stimulera immunförsvaret och mot infektionssjukdomar. Insektsmagnet. **2920**

Fingerborgsblomma

Digitalis purpurea. Bienn. 40-200 cm hög. Bladrosett år 1. Blomstängel år 2 med vita/rosa/lila blommor. Frösår sig lätt. Medicinalväxt för hjärtproblem, men ska absolut inte användas på egen hand. Mycket giftig. **3629**

Ginsengklocka 'Dang Shen'

Codonopsis pilosula. Klättrande flerårig ört. Från södra Kina. **43**

Hjärtstilla

Leonurus cardiaca. Gammal läkeväxt. Ca 50 cm hög, ljuslila blommor i kransar runt stjälken. Omtyckt av bin och humlor. **4937**

Jättenattljus

Oenothera glazioviana. Blommar andra året med stora lysande gula blommor på hög stjälk. Lättodlad. Anses bra mot nervösa besvär och sömnlöshet. Frösprider sig. **6159**

Läkemalva

Althaea officinalis. Perenn. Höjd över 2 m. Grågröna ludna blad, ljus lilarosa blommor. Hela växten innehåller slemämnen. Har använts mot hosta, som laxermedel och såromslag. Roten kan tillagas, blad, blommor och frön används i sallader. **6159**

Mariatistel

Silybum marianum, syn. styngtorn. Annuell, 1-2 m hög. Vackra spräckliga blad. Medicinal- och kryddväxt. Spåda blad till sallad, blombottnar som kronärtskocka. **175, 5910, 6349**

Mästerrot

Peucedanum ostruthium. Perenn. Medicinal- och kryddväxt, mycket gammal i odling. Ca 50 cm hög. Blad liknar kirskålens. Där den trivs sprider den sig med underjordiska utlöpare. Aromatisk doft. **4288**

Sallatsspikblad

Centella asiatica, syn. gotu kola. En flockblommig växt. Inte hårdig, bör odlas inomhus på vintern men kan odlas ute eller i växthus på sommaren. En i Kina och Indien mycket använd medicinalväxt med brett användningsområde. **3905 G**

Sibirisk hjärtstilla

Leonurus sibiricus. Annuell/bienn. Ca 130 cm hög med rosa blommor i juni-augusti. Har använts som medicinalväxt i Europa och Asien, bland annat för antibakteriella, antiinflammatoriska och anti-oxidativa syften. Gillas av pollinerande insekter. **4684**

Nicotiana tabacum. Köhlers Medizinal-Pflanzen-1897.

Virginiatobak 'Mor Alida'

Nicotiana tabacum. Blir upp till 2 m hög. Stora, ovala, långa blad och rosa blommor. Bra till snus. Odlades av Alida Olsson i Yngsjö utanför Åhus för Tobaksmonopolet fram till 1964. Frön bevarades sedan på Tobaks- & Tändsticksmuseet. **1908, 2609**

Äkta Johannesört

Hypericum perforatum. Perenn. Ca 60 cm hög. Blad punkterade av körtelprickar, därav artnamnet. Gula blommor i knippen i stjälkens topp. Traditionellt använd mot lindrig oro, tillfälliga insomningsbesvär och lätt nedstämdhet. **3516**

TIPS för äkta johannesört

Blomknoppar kan användas för att göra en underbart röd massageolja.

/M 3516

GRÖNGÖDSLINGSVÄXTER

Honungsfacelia

Phacelia tanacetifolia. Annuell. Blå blommor. Bra gröngödslings- och bifoderväxt. **2395, 4907**

Sorghum x Sudangräs

Annuell hybrid med sudangräs *Sorghum x drummondii*. Högväxande, hög biomassaproduktion. **4753**

Tagetes 'Ground Control'

Tagetes patula. Annuell. Buskigt växtsätt, enkla gula blommor. Växtmassan motverkar nematoder om den myllas ner i jorden på hösten innan frosten. **5036, 6540**

SPÅNADSVÄXTER

Lin 'Hudiksvall'

Linum usitatissimum.

Blåblommande. NGB 7073, lant-sort, Hälsingland. **4382 G, 4937**

Lin 'Martta'

Linum usitatissimum. Tidigare, säk-rare skörd än andra sorter i kallt klimat. Används till fiber, olja, eternell. Sort från 1935, förädlad från gamla karelska sorter. **6317**

OLJEVÄXTER

Lin usn

Linum usitatissimum. Okänd lintyp, kan odlas för sina frön. **2092 G**

FÄRGVÄXTER

'Vejde'

Isatis tinctoria. Bienn-perenn. 1:a året ca 20 cm hög tuva. År 2 en gulblommande, ca 1 m hög plymlik blomställning. "Nordens Indigo", bladen användes före indigo för att ge blå färg. Kan även användas för utvinning av träbehandlingsmedel. **1556, 4203, 4288, 5378**

FRUKT, BÄR

ÄPPLE *Malus domestica*

'Fagerö'

Ett höstäpple. Frukten är röd med strimmor. Köttet är gulvitt med söt-syrlig smak. Västmanlands landskapsäpple. Ympris erbjuds. **162**

ÖVRIG FRUKT

Liten rosenkvitten 'Cido'

Chaenomeles japonica. Höjd 0,5-1,5 m. Orangea blommor, gul frukt rik på pektin, fibrer och C-vitamin. Nästan taggfri. Odlas kommersiellt i Europa. **1388**

BÄR

Björnbär "Elsa"

Rubus fruticosus. Gammal klon av okänd sort med taggar, rikgivande med stora goda bär. Snabbväxande, sprider sig gärna. Odlad troligen under 1990-talet i Dalköpinge i Gislöv, Skåne, och har under åren följt med M 2273. Små plantor erbjuds. **2273**

Svarta vinbär 'Kattis'

Ribes nigrum. Medelstort bär, ingen/liten blomrest. Medelstark smak, rund kryddig arom med inslag av kanel. Ursprungligen en frösådd i M 236 trädgård, Bonderup, Skåne. Uppkallad efter M 646 Katarina Wahlberg. Beskriven i Sesam-Nytt 4/2016. **2168**

BLOMMOR, PRYDNADSVÄXTER

ANNUELLER

Amarant 'Garnet Red'

Amaranthus tricolor / *A. cruentus* (arttillhörighet oklar), syn. räsvans. Annuell. Långa uppräta blomspiror. Blad, stjälk och blommor i djuprött. Vacker i kruka, rabatt, som snittblomma, de späda bladen kan ätas i sallader och de större kan tillagas. **5539**

Ballongblomma

Nicandra physalodes, syn. leanderklocka. Annuell. Blir 0,5-1 m hög och vid. Svartgröna kraftiga stjälkar, svagt prickiga blad. Blå hängande blommor som överblommade liknar papperslyktor. Sägs hålla vita flygare borta i växthus. **3102, 4684, 6349**

Ballongblomma 'Skælsør'

Nicandra physalodes. Denna stammar från en förvildad population i Skælsør, Danmark. Ca 1 m hög. Stora blålockliknande blommor och uppblåsta vingkantade foder. NGB21913. **5893**

Blodamarant 'Hot Biscuits'

Amaranthus cruentus. Annuell. Ca 60-70 cm. Vippor i bronsfärg. Lång blomningstid. Bra snittblomma. Ätbara frön. **6700 G**

Blodamarant 'Merrbatt'

Amaranthus cruentus. Annuell. Ca 40 cm. Vinröda vippor. Vacker snittblomma som kan torkas. **6700 G**

Blomsterkrasse

Tropaeolum majus. Lågväxande med röda, orangea eller gula blommor. Blommor, blad och frön är ätliga. **3516**

Blåklint 'Blue Boy'

Centaurea cyanus. Annuell. En klassisk blåklintssort. Dubbelblommande, klarblå. Bra till rabatt, som vävarväxt och till snitt. Blommar kontinuerligt hela sommaren. Kan höstsås för blomning till midsommar. Kan torkas som eternell. **4753**

Dvärglupin 'Pixie Delight'

Lupinus nanus. Annuell. Doftande, rosalila blommor. **1438**

Gullskära

Cosmos sulphureus. Annuell. Påminner om rosenkära men blommor med lysande orangea blommor. 70-120 cm hög. **3980**

Indiankrasse 'Salmon Baby'

Tropaeolum majus. Buskkrasse. Blommor i pastellrosa toner. Blad, blommor och frön är ätliga. **6058**

Inkakrage

Tithonia rotundifolia. Syn. mexikansk solros, solblomma. Annuell. Blir 1-1,5 m hög. Blommor i orange, 8-10 cm stora, på stadiga stjälkar i juli tills frosten tar dem. **4753**

Jungfrun i det gröna

Nigella damascena. Annuell. Mycket finflikiga blad och himmelsblå blommor. Fin som eternell. **4753**

Jungfrun i det gröna mix

Nigella damascena. Annuell. Dillika blad. Blommor i blandade färger. Fin som eternell. **2477**

Jätte-eternell 'Swiss Giant'

Xerochrysum bracteatum. Perenn, odlad som annuell. Ca 1 m hög med stadiga stjälkar. Stora blommor i rosa, orangea, gula och vita färger. Mycket bra till snitt. **4481**

Kornvallmo

Papaver rhoeas. Annuell. Blir 80-100 cm hög. Klarröda blommor, ibland med mörk fläck nedtill på kronbladen. Självår sig lätt. Växer ofta som ogräs i åkrar i Skåne, Öland och Gotland. **5667**

Lammtunga

Omphalodes linifolia. Syn. vit förgätmigej. Annuell. Vita blommor. Direktsås, gärna i omgångar. Ca 40 cm hög. Fin i bukett, även frökapslarna. **1817**

Lejongap

Antirrhinum majus. Perenn men odlad som annuell. Blandade färger. Gillas av humlor. Förkultiveras. **1438, 5212, 6700 G**

Lejongap 'Fröjel' (röd)

Antirrhinum majus. Annuell. Den röda typen av arvesorten 'Fröjel' från ett båtsmanstorp i Fröjel på Gotland. Blir ca 50 cm hög. Från Fröuppropet. NGB 22805. **6088**

Liten tagetes 'Lemon Gem'

Tagetes tenuifolia, syn. kryddtagetes. Annuell. Buskformig, likt kuddar, ca 30 cm hög. Små enkla blommor i citrongult. Vålloftande blad med kryddig citronsmak, kan användas som krydda. **6700 G**

Liten tagetes 'Tangerine Gem'

Tagetes tenuifolia, syn. kryddtagetes. Annuell. Buskformig, likt kuddar, ca 30 cm hög. Små enkla blommor i orange. Vålloftande blad med kryddig citronsmak, kan användas som krydda. **2167, 4204**

Luktärt 'Cupani'

Lathyrus odoratus. Syn. 'Franciscus Cupani'. Annuell. Första kända namnsorten, namngiven efter en siciliansk munk. Något mindre blommor, violett segel och blå-violetta vingor och köl, utsökt doft. **5248**

Luktärt mix

Lathyrus odoratus. Annuell. Blandning av färgerna rosa, lila, blå och vit. **5212 G**

Narcisstobak 'Only the Lonely'

Nicotiana sylvestris. Annuell. Mycket dekorativ med hängande, trumpetlika vita blommor i toppställda samlingar. Bedövande fin doft. Ståttlig, upp till 1,5 m hög, passar som solitär. Fröna är små och ljusgroende. **3284**

Opievallmo 'Ludvika fjädervallmo'

Papaver somniferum. Annuell. Blommor i varierande lila färg med mörkare basfläckar på de fransiga kronbladen. Höjd ca 50 cm. NGB23119. **6317, 6612**

Prydnadshirs 'Will Scarlet'

Setaria macrostachya. Annuell. Ca 50-60 cm högt prydnadsgräs. Fina ax/kolvar som skimrar i rött i solen. Bladverket som först är grönt blir rödare längre fram på säsongen. **3977**

Purpurvinda

Ipomoea purpurea. Klättrande ettåring. Purpurfärgade blommor. Håriga stjälkar och blad till skillnad från *I. tricolor* Blomman för dagen. **715, 4288, 4907**

Purpurvinda 'Star of Yelta'

Ipomoea purpurea. Annuell. Purpurlila blommor med rosa-vit mitt. **1839**

Ringblomma

Calendula officinalis. Annuell. Gula eller orangea blommor. Samodla den gärna med grönsaker t.ex. tomater. Självår sig lätt. Kan användas för ringblomssalva. **1377, 3300, 3516, 5212**

Ringblomma 'Brita'

Calendula officinalis. Annuell. Orange ringblomma från före 1940-talet. Ganska små blommor. Från Fröuppropet, NGB17959. **1305, 4204, 4409**

Ringblomma mix

Calendula officinalis. Annuell. Ofta med dubbla blommor. **861**

Ringblomma 'Orange King'

Calendula officinalis. Annuell. Dubbel, orange. **1978**

Ringblomma orange med brun mitt

Calendula officinalis. Annuell. Okänd sort, orangea blommor med brun mitt. **3629**

Ringblomma 'Resina'

Calendula officinalis. Annuell. Enkla blommor, gula till ljusorangea. Höga halter av verksamma ämnen, extra lämplig till hudvård. **2488, 3284, 5863, 6840**

Ringkrage 'Confetti'

Glebionis carinata. Annuell. Ca 40 cm hög. Två- och trefärgade blommor i rosa, gult och vitt med brun mitt. Lättodlad och vacker som snittblomma. **6700 G**

Rosenskära

Cosmos bipinnatus. Ettåring, 1 m hög med rosa, vita och mörkrosa blommor. Bra biväxt. **5667**

Rosenskära 'Aino'

Cosmos bipinnatus. Höjd 80-120 cm. Blomfärg från mörkrött till vitt. Sort från Idensalmi, Norra Savolax i Finland. **6009**

Rosenskära 'Carmine'

Cosmos bipinnatus. Höjd 40-50 cm. Ger mängder av rosa blommor. **5212**

Räsvans

Amaranthus caudatus. Annuell. Ca 70 cm hög. Röda dekorativa blommor i hängande samlingar som är upp till 40 cm långa, blommor jun-sep. Sås i mar-apr. **3977**

Sammetstagetes 'Fagerhult'

Tagetes patula. Annuell. Ca 60 cm, buskig med dubbla blommor som skiftar i gult, orange och rött. Fröuppropet, NGB22801. Från Påryd, Kalmar, Småland. **2920, 3382**

Sammetstagetes 'Jolly Jester'

Tagetes patula. Blommor med effektfulla ränder i rödbrunt och skarpgult. Kulturavssort från 1700-talet. **3980**

Sammetstagetes mix (JJ+L+R)

Tagetes patula. Mix av sorterna 'Jolly Jester', 'Tagetes från Linnés Hammarby' och röd sammetstagetes. 50-70 cm höga. Ljusgroende. **5539**

Tagetes erecta and Tagetes patula, gouache on vellum, in: Gortorfer Codex. 1649-1659. Hans-Simon Holtzbecker.

Solros crémevit

Helianthus annuus. Annuell. Ca 150 cm hög. Småblommig, flergrenad, vaniljvita blommor med mörk disk. Fin till snitt. **1817**

Sommarljus 'Sparkle White'

Oenothera lindheimeri (tidigare *Gaura lindheimeri*). Perenn men oftast odlad som annuell. Skira, rosavita, 3 cm stora fjärilsliknande blommor på långa stjälkar. **5212**

Sommaraster 'Carmen'

Callistephus chinensis. Annuell. ca 45 cm hög. Lysande röda välfyllda blommor av *Bellis*-typ som sitter väl samlade på stjälken. Utmärkt till snittblomma. **3382**

Sommarklätt 'Milas'

Agrostemma brachylobum, syn. *A. githago* 'Milas'. Annuell. Sirligt växtsätt, blommorna är rödvioletta, 3-5 cm stora. Snabbväxande, hårdig. Bra snittblomma. **4753**

Sommarmalva 'Silver Cup'

Malva trimestris. Annuell. Höjd 60-100 cm. Trattformade blommor i rosa med silverlyster. **4684**

Sommarrudbeckia 'Cherry Brandy'

Rudbeckia hirta var. *pulcherrima*. Annuell. Ca 60 cm hög, yvig planta med många blommor i mörk rostfärg med gula inslag. Blommar under augusti-oktober. **6700 G**

Sommarrudbeckia 'Nolde'

Rudbeckia hirta var. *pulcherrima*. Gula blommor med rödbrun mitt. Från konstnären Emil Noldes hem i Nordfriesland, Tyskland. **43**

Sommarrudbeckia 'Sahara'

Rudbeckia hirta var. *pulcherrima*. Annuell. Lite rufsiga blommor som skiftar i vinrött, rosa och blekgult. **3977**

Sommarrudbeckia usn (gul)

Rudbeckia hirta var. *pulcherrima*. Annuell. Ca 40 cm hög, yvig planta. Många gula blommor med bruna inslag. Blommar under augusti-oktober. Fin snittblomma. **6700 G**

Stor rödmalva

Malva sylvestris ssp. *mauritania*, syn. mauretansk rödmalva. Annuell till kortlivad perenn. Blir 60-70 cm hög med stora /mörkröda/mörklila, ådrade blommor. Förutom att den är en vacker prydnadsväxt anses den verksam mot irritationer i svalg och luftvägar. **4937, 6540**

Stor tagetes 'Alaska'

Tagetes erecta. Annuell. Höga plantor med stora bollformade blommor, fyllda och citrongula. Tålig och stadig. **1978**

Stor tagetes 'Man on the Moon'

Tagetes erecta, syn. afrikansk tagetes. Annuell. Ca 60 cm hög. Blommorna är stora, helt fyllda, ljusgula bollar. Togs fram i USA på 1960-talet. **6700 G**

Stor tagetes 'Orange Sun'

Tagetes erecta. Annuell. 80-100 cm hög. Enkla orangea blommor på långa stjälkar, passar till snitt. Plantorna behöver stöd. Blommar fram till frost. **5588**

Strandveronika 'Norrhed'

Veronica longifolia. Perenn. En äldre strandveronika, hårdig i zon 6 och populär hos humlor. **4176**

'Tagetes från Linnés Hammarby'

Tagetes patula 'Burning Embers'. Annuell. Blomman är brunaktigt röd med orangegul undersida som också syns som ett tunt band på kronbladens yttersida. Plantan blir till slut en meter hög med många förgreningar. **162, 1305, 1377, 2920, 3923, 4409, 4684**

Timvisare

Hibiscus trionum, syn. elfenbensblomma. Annuell. 30-60 cm hög. Blomman är enkel, benvit med djupröd mitt. Lättodlad i soligt läge. **1439**

Vallmo rosa mix

Papaver spp. Annuell. 60 cm höga med dubbla rosa blommor och 25 cm höga med enkla rosa blommor. **6540**

Åkerringblomma

Calendula arvensis. Även kallad fältringblomma. Annuell. Växten är halvmeterhög med buskigt växtsätt och översållad med små gula till gulorange blommor. **922, 4549**

BIENNER

Blomstermorot

Daucus carota Blomstermorotgruppen. Bienn men blommar första året om den förkultiveras. Skira blommor i vitt, rosa- och purpurnyanser, fina i både rabatt och bukett. Omtyckt av insekter. **3923**

Borstnejlika mix

Dianthus barbatus. Bienn. Blommar under andra året i blandade färger. Gammaldags väldoftande växt som är fin i både rabatt och bukett. **922**

Hesperis 'Alba'

Hesperis matronalis, syn. trädgårdsnattviol. Bienn-perenn. Vita, väldoftande blommor. Frösår sig lätt och dyker upp lite varstans på ett trevligt sätt. **5588**

Kardvädd

Dipsacus fullonum. Bienn. Ca 150 cm. Vackra ljuslila blommor i valsformigt blomhuvud med små taggar. Fröställningarna har använts för att rugga yllevävnader. Blir lätt ogräs om den får fröa av sig. **1305, 6159, 6349**

Purpurklätt

Lychnis coronaria. Oftast bienn. Ca 70 cm hög. Blad tätt silverludna. Blommar i cerise under juni-juli. Själsår sig. **43**

Stockros aprikos

Alcea rosea, Bienn eller kortlivad perenn. Aprikosrosa blommor. **3980**

Stockros från Gori

Alcea rosea. Enkelblommande gul stockros från Gori i Georgien. **43**

Stockros laxrosa/gul

Alcea rosea. Bienn eller kortlivad perenn. Laxrosa/gula blommor. **5318**

Stockros, rosa

Alcea rosea. Bienn eller kortlivad perenn. Rosa blommor. **3923, 3980**

Stockros, svart

Alcea rosea. Bienn eller kortlivad perenn. Stora vinröda till svarta, enkla blommor. Höjd 1,5-2 m. **3629**

PERENNER

Akleja

Aquilegia vulgaris. Perenn. Gammal torparväxt i varierande färger, vanligen utan sporrar och ibland med fyllda "krinoliner".

4265, 4481, 4675, 7219

Akleja, lila

Aquilegia vulgaris, perenn. Lila blommor. **3629**

Aklejruta

Thalictrum aquilegifolium. Perenn. Högväxt (1-1,5 m) ruta med aklejliknande blad och skira lilarosa blommor i juni-juli. Halvskugga-skugga. Bra bakgrundsväxt. **5248**

Axalunrot

Heuchera cylindrica. Perenn. Ca 60 cm hög. Annorlunda alunrot med dekorativa, ovalrunda, mörkt gröna blad och höga axlika blomställningar. Blommar i juni-augusti med små, knappt synliga blommor. Älskad av insekter. Sol/skugga. **922**

Blodnäva

Geranium sanguineum. Perenn. En låg, torktålig näva med purpurlilarödviolett blomning från juni och framåt. Utmärkt som marktäckare och kantväxt i soliga lägen. **2488**

Bolltistel, blå

Echinops bannaticus. Perenn. Ger höjd i rabatten, används även till snitt och eternell. Bra biväxt. **3923**

Brödranejlika

Dianthus carthusianorum. Syn. Karthäusernejlika. Perenn. Hög, ca 1 m, nejlika med mörkröda/mörkrosa blommor tätt samlade i toppen. Trivs i sol på väl-dränerad plats. Biväxt. **1438**

Drakmynta rosa

Physostegia virginiana. Perenn i gynnsamma lägen, annars annuell. Stadig gracil växt. Täta ljusrosa blomspiror på 40 cm. Lång blomningstid. **6159**

Färgvävpling

Baptisia australis. Perenn. Ca 1 m hög. Indigoblå blommor, liknande lupin. Dekorativa frökapslar. Kan även användas som färgväxt. Skyddat läge. **5318, 5378**

Grekvädd

Knautia macedonica. Perenn. Ca 1 m hög. Vinröda/mörkt ceriseröda blommor. Sprider sig lätt. Omtyckt av insekter. **5588**

Gullviva

Primula veris. Perenn. Gula, tubformade, hängande blommor i toppställd blomsamling. Prydnads- och medicinalväxt som även är ätlig. Som vildväxade är den fridlyst i vissa delar av Sverige. **5588**

Jättevädd

Cephalaria gigantea. Perenn. Blir mycket hög, ca 2 m. Ljusgula blommor på stadiga höga stjälkar i juli-augusti. Omtyckt av insekter. Fröna kan ev. behöva stratifieras.

922, 4684, 5588, 6159, 6536

Kärleksört 'Herbstfreude'

Hylotelephium spectabile x telephium. Perenn. Blommar med mörkrosa stora blomställningar i aug-nov. Lättodlad och lättförökad. Älskad av pollinatörer. Blad och rötter är ätliga såväl råa som tillagade. Sticklingar erbjuds. **4830**

Mose brinnande buske

Dictamnus albus. Perenn. Ståtlig, 60-100 cm hög med rosalila doftande blommor i juni-juli. Växten, speciellt frökapseln, innehåller hudirriterande olja (särskilt i kombination med solljus). **6349**

Pion blandade

Paeonia sp. Perenn. Färgerna är blandade cerise, rosa och vit. **2378**

Prydnads-Allium

Allium sp. Prydnadslök, okänd art. **7219**

Riddarsporre från Norrbotten

Delphinium sp. Perenn. Höjd 1,5-2 m. Blandade blå blommor. Har funnits vid M 6009:s föräldrahem i mer än 70 år. **6009**

Rosenglim

'Knäredsblomman'

Silene armeria. Upprätt växtsätt, 40-50 cm hög. Rosa blommor. Arvesort från Knäred, där den förmodligen funnits före 1945. Familjen kallade växten Knäredsblomman. **6612**

Rosenincarvillea

Incarvillea delavayi. Perenn. Ca 40 cm hög. Rödviolettera, trumpetformade blommor toppställt på stängel i juni-juli. Växtzon C: hårdig i större delen av landet på skyddad, väl-dränerad plats. **6349**

Rosenplister 'Beacon Silver'

Lamiun maculatum. Perenn. Bra marktäckare med silvremelerade blad och blommor i rosaviolett. Revor/utlöpare erbjuds. **5588**

Rosenvial

Lathyrus latifolius. Perenn, klättrande. Luktärtliknande med rosa blommor, saknar doft. 50-300 cm. Tålig. **4288, 5248**

Röd solhatt 'Magnus'

Echinacea purpurea. Perenn till zon 6. Höjd upp till 1 m. Rosalila blom med mörk upphöjd disk. Blommar länge på sensommaren. Älskas av insekter. **3989**

Trädgårdsiris blå

Iris Germanica-gruppen. Blå blommor. **3629**

Trädgårdskantlök 'Medusa's Hair'

Allium. Ca 50 cm hög, grågröna lite vridna blad, rosalila blommor i bollar som älskas av insekter. Blommar sent och fram till frost. Både för rabatt och kruka. **5588**

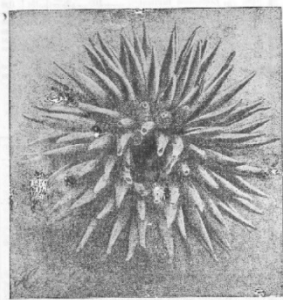
Underblomma

Mirabilis jalapa. Perenn. Högväxt. Många små röda blommor som slår ut och doftar intensivt om kvällen. Blommar till förmiddagen därpå. Rotknölen övervintras på frostfri plats. Blir större och mer rikblommande med åren. Även använd som medicinalväxt. **2609, 3977**

Ängsruta

Thalictrum flavum. Perenn. Högväxt, 1-1,5 m. Blågröna blad. Medicinalväxter. Limegula små doftande blommor på höga stjälkar. Kan användas som färgväxt. **6159**

LÖKAR, KNÖLAR (PRYDNADSVÄXTER)

Kaktusdahlia. Illustration ur frökatalog 1923 utgiven av Fr. E. Bissmark, Halmstad.

Dahlia usn (frö)

Saknar beskrivning. **5667**

Himmelsblomma

Commelina tuberosa. Perenn knölväxt. Blir ca 50-60 cm höga, måttligt grenade, plantera gärna många plantor tillsammans. Himmelsblå blommor som är utslagna på förmiddagen. Passar i kruka eller rabatt. Bildar knölar som kan övervintras frostfritt. **1439**

Lyckoklöver

Oxalis articulata. Perenn, men dess rhizomer (jordstammar) måste övervintras inomhus, torrt och mörkt. Gröna klöverlika blad med tre småblad (namnet till trots) som är mörkare mot bladfästena och rosa trattformade blommor. Små rhizomer erbjuds. **2782 (lite)**

Montbretia röd

Crocsmia x crocosmiflora. Höjd 50-90 cm. Röda blommor i juli-oktober. I de mildare delarna av landet klarar den övervintring utomhus. **6349**

VEDARTADE PRYDNADSVÄXTER

Alpgullregn

Laburnum alpinum. Buske till mindre träd (ca 6 m) i ärtväxtfamiljen. Vackra långa täta gula blomhängen. Självår sig lätt. Giftig. **5471**

Häckkaragan

Caragana arborescens, syn. sibirisk ärtbuske. Buskträd som ger många små baljor med små ärtor som kan skördas med bärplockare. Kvävefixerande, används ofta som amväxt. Behöver stå luftigt för att minska mjöldagg. Mycket långsamväxande som nysådd. **2980**

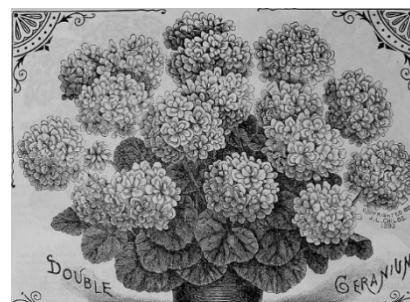
RUMSVÄXTER

Gräddpelargon

Pelargonium elongatum. Vildpelargon, kortlivad perenn. Kompakt, liten planta med klubbiga blad. Små gula blommor. Frökapseln har 5 spiralförsedda frön som skalas innan sådd, tar då 10-30 dagar att gro. Växer vilt i Sydafrika. **3923**

Vildpelargon P. nanum

Pelargonium nanum. En vildpelargon med utbredningsområde Namibia och Sydafrika. **3923**

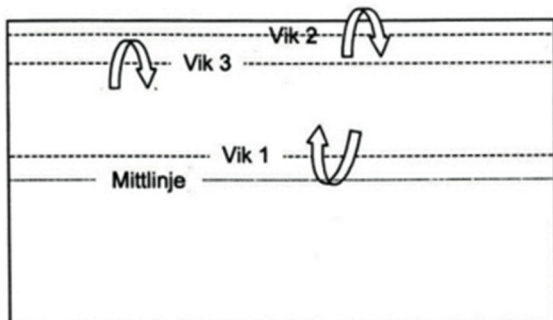
"Childs' combination catalogue for 1910 - flower seeds vegetable seeds summer bulbs hardy bulbs and plants house plants shrubs new fruits and dutch or full bulbs (1910)."

FRÖPÅSAR

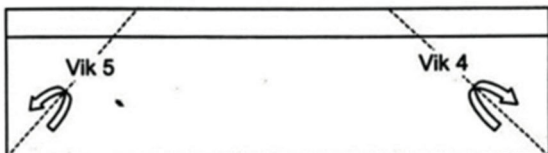
Att vika fröpåsar

På sättet att tillverka en fröbehållare känner du igen en sann Sesam-medlem. Konsten att snabbt kunna vika en hållbar och tät fröpåse av närmast till buds stående pappersbit är nära nog inträdesbiljetten till frösamlarnas inre krets. Här kommer beskrivningen:

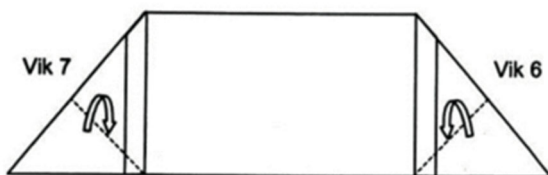
Tag en bit papper som bör vara rätt så avlång och helst inte mindre än 10x7 cm, men alla rektangulära och fyrkantiga former fungerar.

- Vik 1: Vik pappret uppåt, ca 1 cm ovanför mitten!
 Vik 2: Vik den överskjutande övre remsan bakåt!
 Vik 3: Vik ytterligare en lika bred remsa bakåt.
 Vänd på pappersbiten så att du har de bakåtvikta remsorna mot dig!

- Vik 4: Vik den högra triangeln bakåt!
 Vik 5: Vik den vänstra triangeln bakåt, vänd på biten!

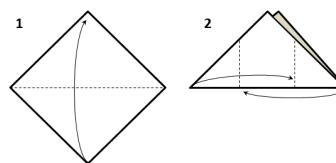

- Vik 6: Vik den högra triangelspetsen uppåt, inåt och skjut in biten under remsan!
 Vik 7: Vik den vänstra triangelspetsen uppåt, inåt och skjut in biten under remsan!

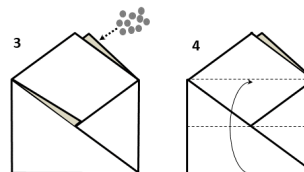
Klart! Lättillgängligare, snabbare och bättre fröpåse kan du inte få. Håller tätt och går att öppna i båda ändarna.

Ha så kul med vikinnsövningarna!
 Rainer Hertel, M 43

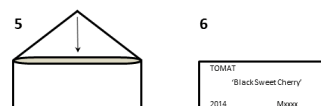
Ett annat sätt att vika fröpåsar

1. Använd eller klipp till en kvadratisk pappersbit. Vik den diagonalt uppåt.
 2. Vik in höger och vänster sida en tredjedel från kanten.

3. Sätt den ena kanten inuti den andra.
 4. Vik horisontellt i tre lika delar. Vik den nedersta delen uppåt, över den mellersta.

5. Vik den översta delen nedåt. Sätt den inuti fickan som kommer från den uppvikta nedersta kanten.
 6. Nu har du en praktisk fyrkantig fröpåse.

Vikningen är lätt att minnas och den håller ihop väl. Frön går lätt att hålla i som på bild 3.

Om du använder ett A4-papper så blir fröpåsen lagom stor för en större mängd små frön eller ett antal stora frön. Av 10 x 10 cm stora papper, t.ex. notislappar, blir det små fröpåsar som är lagom för en mindre mängd små frön.

/M 1941

Ett tredje sätt

Gör fröpåsar av kuvert. Dessa går ju ofta i vanliga sopor, då det inte får läggas bland papper och tidningar på återbruksstationen.

Jag får ut två fröpåsar av varje kuvert. Klipp ut två "hörn" av kuvertet i lämplig storlek. Eftersom papperet är något tjockare så är det sedan bra att klippa bort lite i ena sidan, se bild. Sedan vik in sidan som vanligt enligt Sesams metod [se vänster]. Det blir bara en förslutning däruppe. Fröpåsarna håller länge och kan användas många gånger.

Resten av kuvertet klipper jag upp i mindre lappar som används att skriva sortnamn på när t ex örter ska torkas.

/M 3516

SÅ HANTERAS DINA PERSONUPPGIFTER

Vilka uppgifter har vi om dig?

De här uppgifterna kan vi ha om dig som medlem:

- Personnamn
- Adress
- Telefonnummer (frivillig uppgift)
- e-post (frivillig uppgift)
- Om man är ålderman, gesäll, lärning, funktionär, och/eller styrelsemedlem
- Fröerbjudanden och medlemsregister i Årsboken i tryckt form.
- Foton från träffar kan publiceras i SesamNytt, Facebook och på hemsida.

Hur lagras uppgifterna om dig?

Dina kontaktuppgifter lagras elektroniskt och är bara tillgängliga för föreningens styrelse samt de som hanterar medlemsutskick och liknande. Inga uppgifter används i kommersiellt syfte eller delas vidare utanför föreningen. Inga personnummer lagras.

Varför register?

Medlemsregistret behövs för att kunna sända ut medlemstidning och föreningsinformation, samt för att hantera fröbank och historik.

Medlemsmatrikeln publiceras i årsboken med medlemsnummer och namn, och för de medlemmar som erbjuder sorter publiceras även adress och eventuella andra kontaktuppgifter för att de ska kunna nås av föreningens medlemmar med förfrågningar.

När du slutar vara medlem

När ditt medlemskap upphör så tar vi bort dina kontaktuppgifter ur registret. Men vi sparar ditt för- och efternamn tillsammans med ditt medlemsnummer. När du vill bli medlem igen kan du få ditt gamla medlemsnummer.

Hur påverkar du dina uppgifter?

Vill du att dina personuppgifter ändras eller tas bort ur medlemsregistret, kontakta föreningens registeransvarige. Men vi måste ha kvar ditt namn och adress för att du ska kunna stå som medlem. Övriga uppgifter är frivilliga.

Vill du ändra eller dölja uppgifter i medlemsmatrikeln i årsboken, meddela årsboksredaktören.

Hur samtycker du till detta?

I och med att du betalar medlemsavgiften så vet vi att du samtycker till att vi lagrar sådana uppgifter, och hur vi hanterar dem, så som beskrivits i denna text.

Har du fler frågor om personuppgifter och hur föreningen hanterar dem?

Kontakta någon av:

M 3513 Jasmine Waara

M 257 Börje Borgström

M 1839 Lena Ansebo

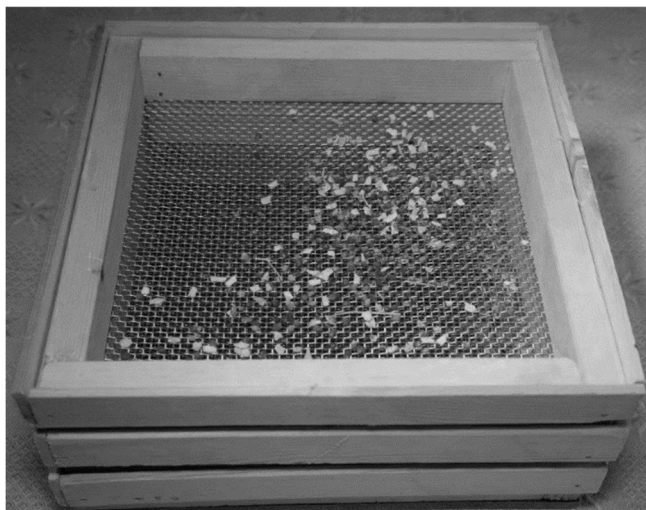
SKAFFA FRÖSÅLL

Som en medlemsförmån kan du beställa en sats frösåll som underlättar rensningen av det skördade fröet. Man köper näten från föreningen och snickrar sedan själv ihop sållen med eget virke.

Läs mer på hemsidan:

foreningensesam.se/att-froodla/skaffa-ett-frosall/

*Några av sållen i ett set.
Foto: Candice Martin, från
fröodlingsboken.*

vsändare:

Föreningen Sesam
c/o Börje Bergström
Langelandsgatan 36
164 43 KISTA

B

Hållbart med PostNord
Sverige, Port Payé

Posttidning - Ej retur

FRÖODLINGSBOKEN – ANDRA UPPLAGAN!

Föreningen Sesam vill sprida kunskapen om småskalig utsädesodling av kulturväxter. Det är en del i bevarandet av den odlade mångfalden. Det är en kunskap viktig för samhället och möjligheten till självförsörjning. Dessutom är det en fin känsla att odla sitt eget utsäde.

Föreningen har givit ut en handbok:
Frö för Framtiden: småskalig odling av köksväxtfrö.

En ny och något reviderad upplaga blev klar 2022.

Alla medlemmar har möjlighet att köpa boken till reducerat pris. Nya medlemmar får ett ex och behöver inte beställa.

Så här beställer du

Pris för Sesams medlemmar inom Sverige 80 kr, för icke-medlemmar 185 kr. Fraktkostnad är inkluderad i priset.

Betala beloppet till Sesams plusgiro-konto 17 89 98-1 eller swisha till 123 113 11 19.

Uppge namn, medlemsnummer och adress dit boken skall skickas, och gärna mailadress.

Om uppgifterna inte får plats i meddelanderutan, uppge din e-postadress. Skicka därefter ett mail med namn och adress till info@foreningensesam.se.

Vill du beställa många böcker, skicka en förfrågan till info@foreningensesam.se.

Frö för Framtiden

Småskalig odling av köksväxtfrö

andra, reviderade utgåvan

En handbok utgiven av

Sesam
FÖRENINGEN

Sällskap för fröodling och beskydd av kulturväxter i Sverige

SESAMNYTT är medlemstidning

för Föreningen Sesam – Sällskap för fröodling och beskydd av kulturväxter i Sverige.

Ansvarig utgivare: Jasmine Waara, M 3513.

SESAMNYTTs e-postadress: sesamnytt@gmail.com

Detta nummer har sammanställts av
Lena Ansebo, M 1839.